

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

ŠTEVILKA 111

december 2003 / leto X

*Začetek novega obdobja
Jože Mlakar*

Obisk Miklavža

*Božični čar
Peka kruha pri Skokovih*

Srečno 2004!

Trgoavto Koper Mengeš, Prešernova 3,
Trgovina Burnik tel/fax. 01/7237-785

VARNO VOŽNJO V ZIMI 2003-2004

AVTOPLAŠČI SAVA ESKIMO S 2 IN S3	- SUPER CENE
AKUMULATORJI BANER, VESNA, FIAM – OSEBNI IN TOVORNI	
ANTIFRIZ – KONCENTRAT 1 L	390,00 SIT
TEKOČINA ZA ČIŠ. STEKEL DO -30 STOPINJ C – 1 L	290,00 SIT
SET – KABLI ZA VŽIG + VLEČNA VRV + ROKAVICE	2.560,00 SIT
ODMRZEVALEC KLJUČAVNIC	370,00 SIT
ZLOŽLJIVI AŠOV – LOPATICA	1.550,00 SIT
POLNILCI AKUMULATORJEV ŽE OD	4.990,00 SIT
STRGALA ZA ČIŠČENJE STEKEL Z METLICO	440,00 SIT
GUMI TEPIHI ZA AVTO – GARNITURA	2.550,00 SIT
VISOKOTLAČNI ČISTILEC – S TOPLO VODO	129.000,00 SIT
SNEŽNE VERIGE VSEH DIMENZIJ – ŽE OD	4.199,00 SIT
NOSILCI ZA SMUČI ZA NA PRTLJAŽNIK – 2 PARA	3.330,00 SIT
STREŠNI KOVČKI CARGO 3 IN 5	28.800,00 SIT
MAGNETNI PRTLJAŽNIKI ZA SMUČI – 2 PARA	6.660,00 SIT
AVTO-TOVORNA PRIKOLICA – NOSILNOST 600 kg	104.990,00 SIT
KOLESA MERIDA – ZNIŽANJE CEN – 25 %	

VEDNO NA ZALOGI: REZERVNI DELI ZA OSEBNA IN TOVORNA VOZILA, REZERVNI DELI ZA TOMOS MOTORJE IN KOLESA, AVTO DODATNA OPREMA, AVTOKOZMETIKA, IZPUŠNI LONCI GIANNELLI ZA SCOOTERJE, AGREGATI ZA PRANJE VOZIL, ELEKTRO ROČNE ORODJE, KOMPRESORJI, POTOPNE IN PRETOČNE ČRPALKE, UNIOR ORODJE, ELEK. KOSE ZA ŽIVE MEJE, ROTACIJSKE KOSILNICE, KOSILNICE Z NITKO IN MNOGO DRUGIH TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV

MOŽNOST PLAČILA NA 1+2 ČEKOV, 6 OBROKOV Z M PIKA KARTICO, AMERICAN ALI DINNERS IN BREZ OBROKOV Z VSEMI OSTALIMI KARTICAMI ALI UGODNIMI KREDITI

Del. čas: pon.-pet. od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. - 12. ure.

HUBAT PETER s.p.
HP COMMERCE d.o.o.

HITRA DOSTAVA - KONKURENČNE CENE

KURILNEGA OLJA

Možnost plačila na obroke

Dobeno 75, 1234 Mengeš

Telefon : 01 / 723 09 00 www.hp-commerce.si

KARO INŽENIRING d.o.o.

Tel.: 01/723-09-86; 723-09-87

Fax: 01/723-80-15

Slovenska 24, 1234 MENGEŠ

www.karo.si

PRODAMO:

Stanovanja:

- **Mengeš**; trosobno stanovanje z balkonom v izmeri 80 m², drugo nadstropje, staro 34 let, cena; 17.500.000,00 SIT
- **Kamniška Bistrica**; trosobno stan. v idiličnem okolju v naravi, primerno za bivanje ali vikend, 80m², staro 50 let, 14.000.000,00 SIT
- **Vodice**; več stanovanj različnih kvadratur, od 33m² do 75m², nova gradnja, cena; od 8.500.000,00 SIT do 18.500.000,00 SIT
- **Kamnik**; trosobno stanovanje v izmeri 90m², 5nad., dva balkona, vsa infrastruktura v neposredni bližini, starost bloka 20 let, cena; 19.500.000,00 SIT.

Parcele:

- **Gorjuša pri Dobu**; zazidljivo parcelo površine po 827 m², sončna lega, cena; 11.000.000,00 SIT
- **Mengeš**; zazidljiva parcela v izmeri 596 m², vsi komunalni vodi ob parceli, cena; 13.000.000,00 SIT
- **Kamnik-okolica**; dve parceli po 850 m², zazidljivi, na eni nadomestna gradnja na kateri stoji delavnica in hiša ki je potrebna rušenja, cena; 10.000.000,00 SIT
- **Tunjice**; zazidljiva v izmeri 580 m², sončna, mirna okolica, elektrika na parceli, cena; 8.500.000,00 SIT
- **Dol pri Ljubljani**; zazidljiva parcela v izmeri 750m², na kateri stoji hiša potrebna rušenja, cena; 12.500.000,00 SIT.

Hiše:

- **Komenda**; stan.hišo (k+p+n+m) s poslovnim prostorom v prizidanem delu na parceli 900m², stara 20 let, cena; 55.000.000,00 SIT

- **Tuhinjska dolina**; v bližini toplic, večji gostinski lokal v obratovanju z možnostjo prenočišč, 1000m² zemljišča, stara 30 let, cena; 60.000.000,00 SIT

- **Mengeš**; stanovanjsko hišo na parceli 750 m², stara 18 let, lepa lokacija, 250 m² tlorisne površine stavbišča, možnost takojšnje vselitve, cena; 43.000.000,00 SIT

- **Dravljice**; trojček, nova gradnja, podaljšana 3.grad.faza, vseljivo septembra, -Južna

enota; (k+p+n+m) 304,67m², parcela 272m², cena;

58.069.563,00 SIT

- Srednja enota; (k+p+n+m) 314,27m², parcela 212m², cena; 57.340.000,00 SIT

- Severna enota; (k+p+n+m) 304,67m², parcela 270m², cena; 56.023.058 SIT

Poslovni prostori:

- **Mengeš**; poslovni prostor opremljen, namenjen za zlatarsko, urarsko,...dejavnost, 37 m², star 10 let,

cena; 9.500.000,00 SIT

- **Kamnik**; gostinski lokal, atraktivna lokacija, lep letni vrt 250 m², 100 m² stavbišča, cena;

47.000.000,00 SIT

Za znano stranko iščemo novejšo hišo do 40.000.000,00 SIT, Mengeš ali okolica.

Za znano stranko iščemo dvo ali več sobno stanovanje v Mengšu.

Za znano stranko iščemo zazidljivo parcelo v Kamniku z okolico.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN
SREČNO V NOvem LETU 2004

Dragi bralci!

Prišel je čas, ko ponavadi pregledujemo preteklo leto, kaj smo dobrega storili, kaj nam ni šlo. Kako smo pravzaprav izkoristili čas, ki nam je namenjen? Zdi se nam, da dnevi, meseci in leta vse hitreje minevajo. Smo se kdaj vprašali, zakaj temu tako? Zakaj se nam vedno bolj mudi, kaj ali kdo je tisti, ki nas žene. Pehamo se za denarjem, ki je vsekakor samo sredstvo za doseg nekaterih potreb; vendar, ali res vse potrebujemo, kar nam denar omogoči? V skrbi za lastne otroke jim nalagamo čedalje več dela, učenja, kar naprej jim dopovedujemo, da brez dokončanih šol nisi nič. Kje je pravo otroštvo, če mora otrok že s prvim letom življenja v vrtec? S tem ne mislim, da v vrtcu ni lepo, lepše pa je doma, pri babici, dedku, morda na kmetiji. Starši se vse bolj soočamo s celodnevno zaposlitvijo, kako evropsko, s tem tudi hitenjem, kako opraviti delo v štiriindvajsetih urah. Nimamo časa za okolico, ljudje hitimo drug mimo drugega. Kako prikladno za tiste, ki menijo, da njihovo delo ostaja neopaženo kljub napakam. Taki ljudje si tudi pridobijo zavest, da imajo vse prav in Bog ne daj, da jim kdo oporeka. Vsi kar naprej govorimo, kako družinski so prazniki, še posebej božič. Ali res storimo vse, da se družina zbere za mizo, da se pogovori (kar bi se morala vsak dan ob kosilu) in pohvali dobro ter graja slabo. Še nekaj je kar se vedno bolj širi; vsi prazniki so podprti z neverjetno količino komercialnih potez. Kot bi bilo bistvo praznikov obdarovanje ne pa preprosta večerja in druženje na božični ali novoletni večer. Trije dobri možje so popolnoma zmedeni, saj že nekaj časa ne vedo, kateri od njih lahko prinese darila kateremu. Če se zmotijo in nekomu prinesejo vsi, se pač nihče ne kuja. Kaj pa tisti, ki jim nobeden od treh ne more nič prinesiti? Ustavimo se, pogledjmo okrog sebe, spoznajmo ljudi v svoji okolici. Zazrimo se vase in naredimo obračun predvsem sami s seboj. To je prvo, kar nas vodi v lepši svet in razumevanje le tega.

Vesel božič in srečno v letu 2004.

Marij

KAZALO:

DECEMBER V OTROŠKIH OČEH	7
GLASBENA ŠOLA MENGEŠ PRAZNUJE	9
ŽLAHTNA GOSPA Z VELIKO ZAČETNICO	12
ADVENT IN BOŽIČ – PRIPRAVA IN PRAZNOVANJE	15
DRUGAČE ZA NOVO LETO	17
Z DAJANJEM ZORIMO	20
SLIKARSKA RAZSTAVA JANE ŠKRLEP	23
ZVEZDE	23
STEP AEROBIKA	26
NA PEDALIH	27
NAMIZNOTENIŠKE NOVICE	29
V LOKI SMO ZOPET METALI PODKVE	30
PISMO: VARNA VOŽNJA V ŠOLO	32

Rok za oddajo prispevkov za prihodnjo številko glasila 12.1.2004.

MENGŠAN GLASILO OBČINE MENGEŠ

Glasilo ureja uredniški odbor: Marij Urh – odgovorni urednik, e-mail: mengsan@menges.si

Člani uredniškega odbora: Majda Trobec, Ana Jernejčič, Tina Železnik, Katarina Marin, Dušan Pejič, Peter Škrlep

Odgovorna urednica Uradnega vestnika: Irena Podboršek, tel. (01) 7247 106

Oblikovanje, grafična priprava in tisk: SET, d. d., Ljubljana, tel. (01) 587 44 11, faks: (01) 528 24 74, e-mail: tiskarna.set@siol.net

Izdaja: Občinski svet Občine Mengeš. Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov. Prejmejo ga vsa gospodinjstva v občini Mengeš brezplačno na dom.

Distribucija: Primož Kržan, tel. (01) 7237 296

Odslej Mengšan dostopen tudi na internetni strani www.menges.si

Oglasno trženje: Občina Mengeš

Drage občanke, spoštovani občani, dvanajsti uvodnik pišem v adventnem času, pred Božičem in pred Novim letom. Zavzeti smo z zaključevanjem leta, z mislimi in načrti za prihodnost. Lahko smo zadovoljni ali pa se zadovoljimo z narejenim, se sprijaznimo z okoliščinami in s stanjem, toda izkušnje in pogled na dogajanje, na dobro in slabo opravljeno nas krepi v odločnosti ravnanja in spreminjanja stvari. Pritiski potrošniške ponudbe, ustvarjanje navideznega blišča in nujnosti »imeti«, tudi nepotrebno, nas odvrča od ponotranjenja, umirjanja, osebnega premišljevanja in doživetega pričakovanja. Filozof v Antiki se je vedno vesel in dobre volje sprehajal po tržnici. Trgovka na tržnici ga je enkrat le vprašala, kako to, da je vedno vesel. Filozof reče, da je vesel, ko na tržnici vidi, koliko je stvari, ki jih on ne potrebuje. »Toliko stvari vidim, ki jih čisto nič ne potrebujem!«. Biti svoboden od stvari, ki jih človek ne potrebuje in se posvetiti toku poti, prihoda, .. Vzemite si čas za sebe, za svoje najbližje .. osvobodite se podivjanega toka potrošništva. Tudi po vseh »dogajanjih« in dogajanjih v naši občini in tem letu je res najboljše da se po adventno umirimo in poglobimo v svojo notranjost ter razmislimo in nekoliko pozabimo na dejanja in »dejanja«. Želim upanja polno, doživeto in radostno pričakovanje, očiščenje in umiritev srca, duše in vesti ter odrešeno, srečno praznovanje s pravičnim in poštenim pogledom in ravnanjem v prihodnosti. Želim zadovoljstva, zdravja, razumevanja, sodelovanja, strpnosti in miru. V občini Mengeš želim zdravo tekmovalnost in prizadevno delo ter ravnanje za napredek.

Prav lep pozdrav!
Tomaž Štebe

OB KONCU LETA 2003

Leto 2003 je bilo v Občini Mengeš leto zahtevnih načrtov, leto različnih pogledov na prihodnost razvoja občine in leto neprestanega obravnavanja in sprejemanja občinskega proračuna. Vse to nam lahko pove, da ob takšnem stanju delo občinske uprave ni bilo enostavno. Marsikdaj ni bilo mogoče načrtovati aktivnosti, saj je neprestano nad nami visel Damoklejev meč proračunskega dokumenta, ki praktično do konca leta ni zagotavljal možnosti realnega planiranja in na tej podlagi financiranja obveznosti občine, zlasti tistih, katerih izvrševanje predpisuje zakonska ali pogodbeno norma. Kljub tako oteženim pogojem poslovanja občinska uprava uspešno zaključuje leto, v katerem je bilo izvedenih res veliko pomembnih projektov, ki bodo za dolgo časa vnaprej zagotavljali znatno izboljšanje bivalnih razmer v naši občini. V občino prihaja zemeljski plin, ki bo kot cenejši in ekološko čistejši energent zadovoljil potrebe naših prebivalcev. Povečuje in izboljšuje se vodovodno omrežje ter druge komunalne napeljave. Zgrajena je bila globinska vrtina Žeček, s čimer se izboljšuje raven kakovosti vode v občini. Malčkom in njihovim staršem predstavlja največjo pridobitev novozgrajeni vrtec Sonček. To je le nekaj večjih letošnjih projektov, ki so bili izvedeni. Nekateri od njih se bodo nadaljevali še v naslednjih letih.

Sodelavci v občinski upravi so po svojih najboljših močeh opravili svoje delo, ki je bilo naporno in večkrat zaradi specifičnosti letošnjih razmer precej stresno, zato si za svoj trud in prispevek zaslužijo zahvalo. Skupaj s sodelavci v občinski upravi si bomo še naprej prizadevali, da bo naše delo transparentno in usmerjeno v izpolnjevanje pričakovanj prebivalcev naše občine, ob upoštevanju in spoštovanju zakonov, občinskih odlokov ali drugih veljavnih predpisov, kot tudi pogodbenih določil.

Dimitrij Kovačič, direktor občinske uprave

Bodimo dojemljivi za pozitivna sporočila in ljubeznive misli, ker so izdatno gorivo. Zavedajmo se besed, ki prihajajo v zavestno ali podzavestno, ker so besede in zamisli odlično orodje, ki jih naš um potrebuje pri sprejemanju primernih odločitev. Misel naj bo voščilo vsem ob praznovanju Božiča ter vodilo v prihajajočem letu 2004. Srečno.

Uredniški odbor glasila MENGŠAN

Letno srečanje mengeškega odbora Slovenske demokratske stranke

Vsako leto se srečamo člani občinskega odbora SDS Mengeš da pregledamo dogajanje v preteklem letu in se pogovorimo o delu ter načrtih. Tokrat je spremljal našo letno konferenco tudi glavni tajnik stranke g. Dušan Strnad. Vabilu pa se je odzval predsednik občinskega odbora SDS iz Trzina Matjaž Erčulj.

UPRAVA OBČINE MENGES – Telefoni, eNaslovi			
Delovno mesto / Področje	Telekom	Simobil	eNaslov
Splošne zadeve, Vložišče, Tajništvo župana in uprave	(0)1 723 70 – 81	040 8523 – 52	obcina@menges.si Marta.Kuret@menges.si
Župan		040 8523 – 50	Tomaz.Stebe@menges.si
Direktor občinske uprave	(0)1 724 71 – 02	040 8523 – 60	Dimitrij.Kovacic@menges.si
Svet občine, splošne zadeve	(0)1 724 71 – 06	040 8523 – 55	Irena.Podborsek@menges.si
Sociala, vzgoja, zavodi, društva	(0)1 724 71 – 07	040 8523 – 51	Rika.Binter@menges.si
Vodenje, investicije, okolje	(0)1 724 71 – 04	040 8523 – 57	Andrej.Urbanc@menges.si
Prostor, lokacije, zazidljivost, zemljišča	(0)1 724 71 – 09	040 8523 – 59	Robert.Spenko@menges.si
Vzdrževanje (redno, investicijsko), nadzor	(0)1 724 71 – 01	040 8523 – 53	Boris.Kavcic@menges.si
	(0)1 724 71 – 05	040 8523 – 54	Mitja.Dolinsek@menges.si
Knjigovodstvo, finance	(0)1 724 71 – 08		Ivona.Car@menges.si
Fakturiranje, obračun	(0)1 724 71 – 03	040 8523 – 56	Lidija.Urankar@menges.si
Opomba: Po fiksnem telefonskem omrežju (Telekom) so možni trije pogovori hkrati (1xanalogni, 2xISDN). Po mobilnem telefonskem omrežju (SiMobil) so sodelavci dosegljivi vsak posamezno v času spodaj navedenih ur. V nujnih primerih in ko ni dosegljiv neposredni sodelavec pokličite vodjo področja, direktorja uprave ali župana. Župana (ali direktorja uprave) pokličite tudi v primerih ko menite da je bilo karkoli narobe v ravnanju občine in organizacij ter podjetij, ki delujejo v občini ali izvajajo dela.Pri županu je možno dogovoriti sestanke za občane vsak ponedeljek popoldan med 15.00 in 18.00. Termin rezervirajte v tajništvu. Župana lahko pokličete v kateremkoli času. V nujnih primerih se lahko oglasite na občini med 7.30 in 8.00 uro.			
URE DOSEGLJIVOSTI SODELAVCEV UPRAVE NA MOBILNIH TELEFONIH (Kličite v primeru zasedenosti fiksnega telefona na delovnem mestu v času uradnih ur ali v nujnih primerih v navedenih urah)			
Ponedeljek, torek, četrtek: od 7.00 do 15.00		Sreda 7.00 do 17.00	
		Petek 7.00 do 13.00	
Opomba: Po fiksnem telefonskem omrežju (Telekom) so sodelavci uprave dosegljivi v času uradnih ur.PONEDELJEK: 8.00 - 11.00 12.00 - 15.00; SREDA: 8.00 - 11.00 13.00 - 17.00; PETEK: 8.00 - 11.00 11.30 - 13.00			

VODSTVA OBČINSKIH ODBOROV LDS V MENGŠU

26. novembra 2003 so se v Mengšu na redni regijski koordinaciji zbrala vodstva občinskih odborov Liberalne demokracije Slovenije obljublanske regije, v kateri delujejo občinski odbori LDS v občinah: Bloke, Borovnica, Cerknica, Dobropolje, Domžale, Grosuplje, Ivančna Gorica, Kočevje, Kostel, Litija, Logatec, Loška dolina, Loški Potok, Lukovica, Mengeš, Moravče, Osilnica, Ribnica, Sodražica, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče in Vrhnika. Sestanek je sklical in vodil vodja lokalne pisarne LDS obljublanske regije Uroš Gruden, gosta sestanka pa sta bila tudi generalni sekretar LDS Peter Jamnikar in vodja članske pisarne LDS Erika Lenčič.

Kot je običajno ob takih priložnostih, je tudi tokrat beseda tekla predvsem o aktualnih zadevah. Poudarek je bil dan številnim predlogom zakonov, ki so v parlamentarni proceduri in zadevajo tudi delo tako lokalnih skupnosti, seveda pa vplivajo tudi na delovanje lokalnih odborov stranke.

Predvsem pa so bile ocenjene dosedanje aktivnosti strankine centrale in lokalnih odborov v pripravi na volilno leto 2004 – na junijske volitve v evropski parlament in volitve v Državni zbor, ki bodo proti koncu naslednjega leta. Priprave so že v polnem teku, tako po kadrovski kot tudi po organizacijski plati.

Predstavnika gostiteljev koordinacije sta bila Aleš Janežič, sekretar in Roman Kalušnik, podpredsednik OO LDS Mengeš.

Največ razprave pa se je razvilo o prihajajoči regionalizaciji Slovenije, pokrajinah, pa tudi o predlaganih spremembah zakona o lokalni samoupravi.

Dušan Pejič

Generalni sekretar LDS Peter Jamnikar je spregovoril o poteku priprav na evropske in državne volitve v letu 2004

NESPREJETJE REBALANSA PRORAČUNA OBČINE MENGEŠ ZA LETO 2003

Občinski odbor SDS je na svoji novembrski seji Izvršilnega odbora obravnaval tudi dogajanja v Občini Mengeš, še posebej dogajanje okoli sprejemanja rebalansa proračuna za leto 2003 ter projektov in programov do leta 2007. Predlog rebalansa letošnjega proračuna je bil že tretjič umaknjen iz dnevnega reda sej Občinskega sveta, kljub navodilom Ministrstva za Finance, da le ta mora biti sprejet. Kajti proračun, ki je bil sprejet, je najmanj sporen oz. nezakonit. Župan pa nezakonnega proračuna ne more in ne sme izvajati. Vsebine 109 predlogov /dopolnil, ki so bile predlagane, ogrožajo realizacijo nekaterih že sprejetih zakonskih in pogodbenih obveznosti iz prejšnjih let (npr. investicije, Muzej Mengeš, druga društva in organizacije). Če sredstva za realizacijo teh vsebin, predvidenih v rebalansu ne bodo zagotovljena, se bodo morala društva in organizacije financirati iz drugih virov, npr. sponzorstva. Sprejetje rebalansa proračuna je nujno, da se društvom in organizacijam omogoči realizacija predvidenih programov. Spornost oz. nezakonitost sprejetega proračuna je predvsem zaradi:

- neizpolnjevanja že sprejetih obveznosti in proračunske
- nepokritih že realiziranih odhodkov na podlagi začasnega financiranja ter nezakonitosti v odloku. Zato je potrebno sprejeti proračun popraviti, kar je s predlogom rebalansa proračuna tudi predlagano.

Vendar je opozicija (LDS, SLS, ZLSD, SMS) že tretjič predlog rebalansa umaknila z dnevnega reda sej Občinskega sveta. O nujnosti sprejema rebalansa proračuna, ki bi saniral nezakonito stanje, je opozorilo tudi Ministrstvo za finance. Škodljive posledice so z vsakim dnem večje. Tudi Zakon o lokalni samoupravi v svojem 33. členu (5. odstavek) določa, da lahko župan zadrži objavo splošnega akta občine, če meni da je neustaven oz. nezakonit in predlaga Občinskemu svetu, da o njem ponovno odloča na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. V primeru, da Občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko pri Ustavnem sodišču zahteva za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom. Prav tako 6. odstavek istega člena določa, da lahko župan zadrži izvajanje odločitev Občinskega sveta, če meni da je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine in predlaga ponovno odločanje na seji Občinskega sveta. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta je dolžan opozoriti pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme takšno odločitev, lahko začne župan postopek pred Ustavnim sodiščem.

Zato se je Izvršilni odbor SDS Mengeš soglasno strinjal, da če se rebalans proračuna tudi v naslednjem poizkusu /seji občinskega sveta ne sprejme, naj o zakonitosti le-tega odloči Ustavno sodišče.

OO SDS
Vladimir Drobež

Na podlagi 37. člena Statuta Zveze kulturnih društev Občine Mengeš (ZKDOM) in na podlagi sklepa Izvršnega odbora ZKDOM z dne 25.11.2003 objavljamo

JAVNI RAZPIS

za zbiranje predlogov za podelitev priznanj na področju ljubiteljske kulture v letu 2004

1. Predlagatelji po tem razpisu so lahko kulturna društva, ki delujejo v občini Mengeš, za svoje člane ali sekcije.

2. IO ZKDOM bo zbiral predloge za:

- **ZLATO priznanje** za izjemne dosežke na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti v obdobje nad 25 let ali življenjsko delo (podeljeno bo eno priznanje)
- **SREBRNO priznanje** za izjemne dosežke na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti v obdobje od 10 - 25 let (podeljeno bo eno priznanje)
- **BRONASTO priznanje** za 10 - letno uspešno delo na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti (podeljeno bo eno priznanje)

3. Priznanje ZKDOM lahko prejmejo posamezniki ali skupine predvsem za izjemne dosežke ustvarjalnega in poudarjalnega dela na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Priznanje pa je lahko podeljeno tudi za izjemne dosežke pri organizacijskem delu, pri razvijanju novih oblik in vsebin delovanja, pri delu na področju kulturne vzgoje in izobraževanja, pri raziskovalnem delu, pri organiziranju strokovno svetovnega in mentorskega dela, pri razvijanju kulturnega sodelovanja s Slovenci v zamejstvu in po svetu, pri publicističnem delu in pri ohranjanju nacionalne kulturne dediščine

4. Predlog za podelitev priznanj mora vsebovati naslednje:

- podatki o predlagatelju
- podatki o kandidatu
- utemeljitev

5. Vloge za podelitev priznanj je treba nasloviti na ZKDOM, Gorenjska 6a, 1234 Mengeš do 15. 01. 2004.

*Temeljni pogoj vsakega
napredka je prepričanje,
da je tisto kar je potrebno,
tudi mogoče.
(N. Cousins)*

Prijetne praznike in srečno v letu 2004

Vam želi OO LDS Mengeš

Mladi za Mengeš, Topole, Loko, Dobeno, svet prebivalcem občine Mengeš želimo blagoslovljene božične praznike, v novem letu pa vam želimo veliko zdravja, veselja, miru, uspehov in medsebojnega razumevanja!

N.Si Nova Slovenija krščanska ljudska stranka

Blagoslovljene božične praznike, v novem letu 2004 pa zdravja in osrečujočega prizadevanja za medsebojno sodelovanje v dobrem.

Želimo članice in člani Mlade Slovenije in OO N.Si Mengeš

SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA, NAJBOLJŠE ŽELJE

Blagoslovljen božič; zdravo, uspešno in srečno leto 2004

Ob 13. obletnici samostojnosti Slovenije
Hvala voditeljem in državljanom, da ste v letu 1990 skupaj z demokracijo
spočeli samostojno državo Slovenijo!

SDS - Občinski odbor Mengeš

SLS - Le katero svoboščino je vredno imeti, če nimamo svobode in miru v duhu, če je naša najgloblja notranjost grenak in razburkan tolmun? Božič je čas, ko lahko vidimo mir v vseh pojavih okoli nas. Veselimo in naužijmo se ga. Jutranja misel nam lahko opredeli dan. Optimistična misel stori, da bo dan uspešen in svetel. Pričnimo vsak dan, teden in tudi leto 2004 z dobro voljo, nasmejani in polni radosti.

OO SLS Mengeš

SMS - Božični prazniki so čas, ko lahko najdemo popoln ritem življenja, plujmo z njim, saj bomo le tako našli mir srca in duha; ljubezen in dobroto do sebe in bližnjih. Naj se v letu 2004 naučimo stati na lastnih nogah in najdemo lastno pot. Stopajmo skozi življenje torej z velikim občutkom miru do začrtanega cilja. Naj se vsem uresniči naše voščilo ob prihajajočih praznikih.

OO SMS Mengeš

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!

ŽELIMO VAM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE, DAN SAMOSTOJNOSTI,
TER SREČNO, ZDRAVLJA IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 2004.

OO ZLSD MENGEŠ

DECEMBER V OTROŠKIH OČEH

V decembru je svet otrok najlepši. Vsi so v pričakovanju. V otroških očeh se svetijo posebne zvezdice. Iz oči otrokom sije posebni žar, ki nam zaposlenim v vrtcu vsako jutro posebej sporoča, da moramo tem mladim ljudem ljubeče prisluhniti in zbrano poslušati njihovo besedno sporočilo. Vse se vrti okoli obiskov dobrih mož. Pričnejo z Miklavžem,

vse nam povedo kaj so napisali, narisali, Miklavžu sporočili po telefonu, celo elektronsko pošto ime Miklavž. Ko se odrasli čudimo, otroci uživajo. Čudenje in pričakovanje je v nekaterih otrocih tako

močno, da ima takrat njihova domišljija prosto pot. Vzgojiteljice znajo to izkoristiti. Povedi, ki nastajajo so bogate, polne pridevnikov, s katerimi otroci opisujejo zelene predmete, ki jim jih bodo prinesli dobri možje. Nastajajo čudovita likovna dela otrok, ta čarobni čas marsikomu od otrok pomaga, da se lažje izrazi besedno ali likovno.

Zaposlene v vrtcu se zavedamo, da imajo starši v tem življenjskem tempu sorazmerno malo časa, ki ga lahko naklonijo otrokom. In prav v tem čarobnem času decembra se pokaže, da je trikotnik med staršem, otrokom in vzgojiteljico sklenjen. V vrtcu poznamo otrokove želje, poznamo zmožnosti staršev. Vzgojiteljica s svojim pedagoškim znanjem in dobrim sodelovanjem s starši, lahko otroka potolaži, če je bil v svojih željah tako visoko, da jih dobri mož ni mogel doseči. Želje lahko pomaknemo v kasnejši čas, saj za Miklavžem pride še Božiček. Tudi ta skrivnostni mož v rdečem oblačilu še marsikaj prinese, razveseli otroke v vrtcu pa tudi doma.

Pečejo se dobri cimetovi piškoti, doma in v vrtcu podobno diši, vsi odrasli čakamo veselje v otroških očeh, ki se bodo zasvetile ob odpiranju še tako skromnega darila. Vsako darilo prijetno zavito, je za otroka presenečenje.

Da čas pričakovanja v vrtcu hitreje mine, otroci skupaj z vzgojiteljicami pripravijo poseben koledar dogodkov. Straši si ga lahko ogledajo v več namenskem prostoru. Koledar staršem ponuja možnost, da dopoldansko dogajanje v vrtcu doma še enkrat obesijo in tako pomagajo svojemu otroku, da kakšne nejasne predstave še izboljša in jih lepše podoživi.

Igrice, ki jih starejši otroci pripravijo za mlajše vključujejo v predstave vse otroke iz skupine. Nekateri otroci nastopajo v različnih vlogah, takih kot jih besedilo predstave zahteva; vsaka vloga pa ima tudi svojo glasbeno spremljavo na posameznih malih ritmičnih ali improviziranih instrumentih.

Mica Kavka

ŠAHOVSKI KROŽEK JE ZOPET OŽIVEL V OSNOVNI ŠOLI MENGEŠ

Osnovna šola Mengeš ima veliko interesnih dejavnosti. Vsak učenec ima možnost izbirati interesne dejavnosti. Dejavnosti se delijo na zanimive, privlačne, nepriljubljene, postranske. Ena takih je tudi šah. Lahko si mislimo, da bi bili vsi učenci nogometaši, košarkarji, smučarji, i.t.d., da je to nemogoče. Vsak človek ima drugačen interes od enega do drugega človeka.

Dotaknili se bomo največjega problema – sredstva. Pri tem se vse začne in neha. Vsaka šola dobiva

sredstva po ključu: šola z večjim številom učencev dobi več sredstev, šola z manjšim številom učencev manjša sredstva od države ali občine. Tako so postranske interesne dejavnosti deležne malo ali pa nič sredstev.

Šahovsko društvo Mengeš se zahvaljuje ravnatelju g. Branku Liparju za ponovno ožvitev šahovskega krožka v Osnovni šoli Mengeš.

Jakob Bokalič

Težko mi prede, kaj bo

No potegni že vendar

Zanimivo bolj je važna druga stvar kakor pa mat.

VRTEC MENGEŠ PONOVO SODELUJE S PEDAGUŠKO FAKULTETO V LJUBLJANI

Mobilni telefon je poskočil na moji pisalni mizi. V minulih napetih tednih se je to kar pogosto zgodilo, zato ga nisem dvignila s posebnim zanimanjem. "Tu Pedagoška fakulteta v Ljubljani, izbrali smo vas za sodelovanje v projektu družinskega branja Otrok s starši ob knjigi" mi je povedala mag Marija Grginič, študentka doktorskega študija na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Pozorno sem prisluhnila besedam. Pogovor se je kar zavlekel, končno sva ugotovili, da bo najbolje, če se gospa magistra oglasi kar pri nas. Sama sem ljubiteljica dobre knjige naj si bo to s strokovno vsebino, rada berem dobre romane, včasih vzamem v doke dela Martina Kojca ali Boža Rustja. Družinsko branje ali še vemo kaj je to? So to prijetni trenutki, ko se otrok stisne k mami ali očetu in poslušaj njun božajoči glas, ki se spreminja tako, kot narekuje vsebina pravljice. V otrokovi glavi se prikazujejo sličice tako kot v risanki, v njegovi domišljiji plešejo junaki že velikokrat prebrane pravljice ali pa si ustvarja otrok podobe novi junakov, ki nastopajo v novi zgodbi. Družinsko branje, ki ga naš vrtec razvija že nekaj let pa je dobra naložba za kasnejše otrokovo življenje, ko se na različnih stopnjah šolanja pokažejo različne učne ali vedenjske težave. Toplota in prijetna mehkoča starševskega telesa, ki ob skupnem branju prehaja na otroka, zapusti v otroku sled, ki se nikoli ne zgubi. Otrok, ki je v predšolskem obdobju okušal sladkost pravljic prebranih skupaj s starši, bo znal poiskati pomoč v hudih trenutkih, ki se mu bodo zgodili na poti odrasčanja pomoč tam, kjer jo bo zagotovo dobil v pravi meri in razumevanju. Projekt poteka tako, da so za delo v projektu izbrani otroci rojeni v januarju, februarju in marcu 1998. leta. Vsi starši otrok bodo o natančnem delu v projektu seznanjeni na posebnem roditeljskem sestanku. Sodelovanje v takem projektu je zanimivo in ni napomo. Brati svojemu otroku je nekaj najlepšega, kar lahko starši storimo. Zato ne potrebujemo nič denarja potrebujemo pa nekaj velikega - potrebujemo čas za svojega otroka, čas, ki bo namenjen le njemu, mogoče še sestrici ali bratcu. Nič hudega, če bomo večim otrokom hkrati. Ko nas staršev ne bo zraven, se bodo otroci o prebrani vsebini pogovarjali, se mogoče tudi prepirali in uveljavljali vsak svoj pogled na prebrano vsebino. Kako koristno bo tako spretnost lahko naš otrok uporabil, ko bo prestopil šolski prag. Znal bo zbrano poslušati daljšo vsebino, znal bo povedati kaj je slišal. Znal bo opisati posamezne junake, znal nam bo povedati kdo mu je najljubši. Ko sem o vsem tem pogovorila z magistro Marijo Grginič, sem bila še bolj vesela, da so za ta projekt poleg drugih izbrali tudi naš vrtec. Po mojih izkušnjah sodeč se bodo v projekt skupaj z otroki vključili tudi njihovi starši. Oblikovalci projekta želijo, da bi ta skupina, ki bo nastala glede na rojstni datum otrok tudi s strani staršev aktivno delovala v tem projektu, v kar osebno sploh ne dvomim; starši bodo seveda dobili obvestilo, iz katerega bo razvidno kaj se bo v projektu dogajalo. Nekaj mesečnih srečanj, ki bodo potekala v času izvajanja projekta, bo prineslo nova spoznanja, ki bodo obogatila otroke in odrasle, saj bodo v projekt vključeni otroci iz obeh vrtcev. Seveda otroci se med seboj kljub temu, da smo na dveh lokacijah dobro poznajo, projekt bo omogočil dobre medsebojne stike tudi njihovim staršem.

Mica Kavka

DECEMBER V VRTCU MENGEŠ

Zadnji mesec v letu je posebno lep in skrivnosten. Narava počiva, med golimi drevesnimi vejami se v gozdu, na domačem vrtu ali v mestnem parku prikaže lepa in topla zelena barva iglavcev. Mesto zasi je v dodatni praznični razsvetljavi, ljudje hitijo po nakupih. V vrtcu pa poskrbimo, da je december čim bolj skrivnosten in praznično obarvan čas. Prazničnost se kaže pri izbiri barv za izdelavo prazničnih dekoracij v igralnicah in več namenskih prostorih v obeh naših hišah, diši po pecivu, svečke in lučke ter prijetna glasba obliva prostor v katerega vsako jutro prihajajo otroci. Otroci se skupaj z nami odraslimi veselijo posebno lepih trenutkov ob prihodu dobrih mož, ki otroke obiščejo in jih razveselijo z darili. Darila otroci z veseljem odnesejo domov, da skupaj s svojimi starši pogledajo kakšno naročilo so starši in vzgojiteljice sporočile dobrim možem, da so z njimi razveselili otroke. Pričakovanja so v dobi otroštva nekaj tako

čudovitega in lepega, da se teh trenutkov tudi že ko smo odrasli vedno spominjamo. Skrivnostnost pričakovanja lahko mati in oče v družini negujeta in podarjata svojim otrokom edino tako, da svoja otroška doživetja skupaj s svojimi otroki ponovno podoživljata. V vrtcu smo se odločili, da bomo popoldneve pred božičem namenili družinam naših otrok, zato smo vrčevsko praznovanje v decembrskih dneh pripravili tako, da so dnevi pred božičem namenjeni igri, pogovorom, branjem pravljic, če bo sneg se bomo pa veselo dričali in kepali. Prve tri decembrske tedne smo napolnili z bogatimi doživetji in prijetnimi dejavnostmi v katerih bodo vsi otroci aktivno udeleženi. Vsem bralcem zgornjih vrstic želimo prijazno in zdravo prihajajoče leto za lepši jutri pa tole voščilo: Vse, kar je lepo vzgaja, plemeniti, napravi ljudi boljše; ustvarja spoštovanje in ljubezen; prinaša mir in blaginjo; je dragoceno in govori v jeziku vsega sveta.

Vsi iz Vrta Mengeš

OSNOVNA ŠOLA MENGEŠ
ŠOLSKA ULICA 11
1234 MENGEŠ

ŠOLSKI SKLAD OSNOVNE ŠOLE MENGEŠ

Upravni odbor Šolskega sklada Osnovne šole Mengeš je na svoji 8. redni seji sprejel sklep, da v javnem glasilu MENGŠAN povabi vse občane, da podajo predloge za finančno pomoč šolarjem v socialno ogroženih družinah. UO meni, da bo s takim razpisom omogočeno vsem občanom sodelovati s svojimi predlogi in z njihovo pomočjo razdeliti določena sredstva tistim, ki dejansko potrebujejo pomoč.

Upravni odbor Šolskega sklada Osnovne šole Mengeš

RAZPISUJE

finančna sredstva v višini 200.000 SIT za pomoč učencem v socialno ogroženih družinah.

Kriteriji:

- učenci OŠ Mengeš
- pravila Centra za socialno delo
- učenci, ki ne prejema nobene pomoči
- učenci, ki že prejema pomoč

Predlogi se pošljejo na Upravni odbor Šolskega sklada OŠ Mengeš, Šolska ul. 11, 1234 Mengeš v zaprti ovojnici s pripisom: RAZPIS ŠOLSKEGA SKLADA, NE ODPIRAJ - ZAUPNO.

Upravni odbor ŠS

PRAVLJIČNE URICE V KNJIŽNICI MENGEŠ

V čudežni svet pravljic bodo otroci od 4. leta dalje lahko vstopili od januarja 2004 dalje. Pravljicar-ka bo otroke predvidoma obiskal-a vsak četrtek ob 17. uri. Pravljice se bodo začele prvi teden januarja in bodo potekale do maja.

Skupina bo stalna in številčno omejena, zato je otroke potrebno vpisati v to obliko knjižne vzgoje.

Vpis bo potekal do zasedbe prostih mest. Pravljčne urice bomo izvajali, če bo vpisanih vsaj 10 otrok.

Kulturno društvo Mihaelov sejem ponovno vabi nove člane v

HARMONIKARSKI ORKESTER

Vabimo torej vse prijatelje harmonike, ki želijo sodelovati v orkestru, da se nam pridružijo. Pogoji je veselje do skupnega igranja. Harmonikarji naj svoje pisne prijave pošljejo na naslov: KD Mihaelov sejem, Slovenska 28, 1234 Mengeš. Prijave še sprejemamo, ker je nekaj mest prostih. Prostor za vadbo in strokovno vodstvo je zagotovljeno.

Vljudno vabljeni!

KD Mihaelov sejem

GLASBENA ŠOLA MENGEŠ PRAZNUJE

V letošnjem letu praznuje Glasbena šola Mengeš 50 let od ustanovitve. Kot je zapisal profesor Anton Savnik, ravnatelj Glasbene šole Domžale, katere enota je mengeška glasbena šola, je le ta posredovala glasbeno znanje velikemu številu odličnih glasbenikov klasične in narodnozabavne glasbe. Še več pa je takšnih, ki se ukvarjajo z glasbo amatersko ali pa so postali ljubitelji glasbe.

Glasba ima v Mengšu že dolgo tradicijo, saj so se konec 19. stoletja začela ustanavljati pevska kulturna društva, leta 1884 pa je bila ustanovljeno društvo Mengeška godba. Med prvo in drugo svetovno vojno se je glasbeno življenje zelo razvilo, po osvoboditvi pa je bila leta 1953 ustanovljena glasbena šola. Ta je začela sistematično izobraževati širok krog glasbenikov. Prav tako je uspešno delovala tudi glasbilarška šola, saj je tovarna Melodija nujno potrebovala kadre za proizvodnjo glasbil. V takratni državi je bila to edina taka šola, prav zaradi izobraževanja pa je posledično v Mengšu veliko odličnih obrtnikov, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo.

Glasbena šola stremi k temu, da ne bi samo vzgajala, temveč tudi prikazovala svoje dejavnosti in uspehe v ožji ter širši okolici. Tako se preko leta vrstijo nastopi po občini in izven nje, sodelujejo pa tudi z drugimi kulturnimi društvi. Pri

Kulturnemu društvu Svoboda je šola ustanovila tudi orkester, ki je sodeloval na prireditvah, proslavah, ki jih je izvajalo prosvetno društvo. V šoli so poučevali poleg klasičnih tudi ljudske instrumente. Po združitvi mengeške in domžalske glasbene šole se je delovanje še bolj razmahnilo, saj so se začele ustanavljati glasbene skupine, ki so poustvarjale tako klasično kot tudi zabavno glasbo. Šola je izobraževala glasbenike obeh zvrsti.

Mengeška glasbena šola se trudi vzgajati in izobraževati mlade godbenike. Uspešno sodeluje s Kulturnim društvom Mengeška godba, saj večina godbenikov prihaja s šolanja v Mengšu. Po letu 1990 so na šoli začeli načrtno poučevati težja trobila. V šolskem letu 1994/95 so ponovno uvedli pouk solopetja, kar je bila velika pridobitev za nadaljnji razvoj zborovskega solopetja. Med prvimi šolami v Sloveniji so pričeli s poukom orgelskega igranja. Prvo leto je pouk potekal v mengeški cerkvi sv. Mihaela, že naslednje leto pa v glasbeni šoli, saj so kupili elektronske orgle. Leta 1999 so uvedli pouk tolkal, ki je sprva potekal v godbenem domu, leta 2002 pa so uredili studio tolkal v kletnih prostorih glasbene šole.

Kot je še zapisal ravnatelj Anton Savnik, si šola prizadeva za kakovosten pouk. Vsakemu učencu želimo dati dobro popotnico za življenje, na primeren, spoštljiv in prijazen način. Komunikacija med šolo in starši je na visokem nivoju, materialni pogoji v šoli so zadovoljivi in dobri; skrbí pa starostavbe (preko 200 let), ki bo nekega dne potrebna obnove. Sodobno, dobro opremljeno glasbeno šolo pa si Mengeš s takšno glasbeno tradicijo in »glasbeno zasvojenostjo« prav gotovo zasluži. Potrebno je še dodati, da si jo zasluži tudi prejšnji in prihodnji rodovi mladih glasbenikov. Velik dosežen uspeh sedanjega rodu, znanje, prikazano na koncertu ob praznovanju obletnice, je pravi dokaz za zapisane ravnateljeve besede.

Marij Urh

Z ROKO V ROKI - LJUBEZEN JE VEZ POPOLNOSTI

Tak moto smo letos izbrali sodelavci Karitas za praznovanje tedna Karitas, ki se je končal v nedeljo, 30. novembra. Kot vedno smo ga tudi letos obeležili z različnimi srečanji, kulturnimi in drugimi dogodki ter prireditvami. V sredo, 26. novembra ste mnogi na Televiziji Slovenija lahko spremljali neposredni prenos že 13. dobrodelnega koncerta Klic dobrote in pri nabirki za pomoči potrebnim tudi sami sodelovali. Zares se je izkazalo, da je z roko v roki možno prebroditi marsikatero oviro v življenju. Kjer nekdo omaga, je drugi močnejši, ponudi mu pomoč in oba prehodita vzpetino. Za vse darove, ki ste jih namenili v tednu Karitas oziroma med letom, se vam lepo zahvaljujemo. Marsikdo, ki se je že kdaj znašel v stiski, ve kako težko je spet najti upanje in številnim dobrotnikom in prostovoljcem je zelo hvaležen. Pomoči pa niso potrebni le revni in otroci, tudi bolni, invalidi, odvisniki in ljudje s psihičnimi težavami se obračajo na nas. Ogromno jim pomeni prijazna beseda, nasmeh, pogovor, zavest da niso sami s seboj. Marsikatera težava, pa čeprav se zdi na začetku še tako brezupna, se lahko z malo truda prebrodi.

Letošnje leto je Karitas posebno pozornost namenil ravno invalidom, ki so jim prepogosto zaprta vrata v enakopravno družbeno življenje. Jasnno smo se odločili, da stopimo na pot odpravljanja in premoščanja ovir, od odpravljanja predsodkov, do popolnega sožitja nas samih z vsemi, označenimi kot ljudmi s posebnimi potrebami. Želimo to, kar je želel že Jezus: biti vsi eno. Biti zadovoljni, živeti z mirom v srcu. Vsi, ki sodelujemo v Karitas kot prosotvoljci to še posebno čutimo in se Bogu zahvaljujemo za to.

Pričel se je čas adventa, praznovali smo prihod Miklavža, bližajo se božični in novoletni prazniki ter novo leto. V letu 2004 se bomo v Karitas osredotočili na posvečeno življenje. Vsi skupaj si prizadevajmo za več upanja in sožitja vseh. Poklonimo drug drugemu kar kdo potrebuje: pomoč, nasvet, ljubezen ali spoštovanje. Duhovniki, redovniki in redovnice, misijonarji, otroci, možje, žene, invalidi, odvisniki, bolni - vsakdo izmed nas je nekaj edinstvenega, življenje vsakega izmed nas je posvečeno. Zavedajmo se tega in drug drugemu odprimo srce. Vsem vam želimo lepo praznovanje, ter zdravja in sreče tudi v novem letu.

Sodelavci Župnijske Karitas Mengeš

SREČANJE JUBILANTOV

Letošnje že drugo srečanje jubilarntov je bilo v torek, devetega decembra v Trdinovem hramu. Na županovo povabilo se je odzvalo kar precejšnje število jubilarntov. Mnogi med njimi pa so svojo odsotnost opravičili zaradi bolezni. Ob hrani in pijači je stekel prijeten pogovor. Bili so veseli in zadovoljni, da so bili povabljeni in da so prišli. Zanje je bil to dan, ki ni bil vsakdanji. Odšli so od doma, se malo pogovorili, povesečili in bili v družbi. Dan jim je minil hitreje, drugačen je od vseh ostalih in če jim je bilo všeč, se ga bodo še dolgo spominjali. Ob odhodu je župan vsem in vsakemu posebej zaželel sreče, zdravja in srečanja v prihodnjem letu.

Marta Kureš

NOVA ŽIVLJENSKA POT; JOŽE MLAKAR

Človek se v življenju velikokrat znajde na razpotju. Ustavi se in premišljuje: »Katero pot bi izbral? Katera pot me bo najbolje odpeljala naprej?«

Pred takim razpotjem se je znašel tudi Jože Mlakar. 15. 12. 2003 se je upokojil. Končuje se neko življenjsko obdobje, odpirajo se nove poti. Le malo je Mengšanov, ki ne poznajo tega vedno nasmejanega in prijaznega moža, prijatelja, športnega kolega, direktorja in sodelavca. Toda kljub temu, da mislimo, kako dobro poznamo ljudi okoli sebe, nam marsikaj uide, marsikaj ostane skrito.

Kot s ponosom radi poveste, ste Štajerec. Štajerska je kar veliko področje; kje je vaš rojstni kraj? Vsako življenjsko obdobje je lepo, vendar se moramo kljub mladosti pripravljati, kakšno bo naše poslanstvo na svetu.

Rodil sem se v Slovenski Bistrici v železničarski družini. Imam še dve sestri. Tam sem živel do dvanajstega leta, nato smo se preselili v Slivnico pri Mariboru. Po končani nižji gimnaziji, ki sem jo končal v Slivnici, sem nadaljeval šolanje na strojni šoli v Mariboru in se po končanem šolanju zaposlil v Tovarni železniških vozil v Mariboru. Po dveh letih sem se vpisal na Pedagoško akademijo v študijsko smer tehnični pouk – fizika in jo tudi uspešno končal.

Poleg šolanja in zaposlitve je vendarle ostajalo nekaj prostega časa. Posebno mladi se radi zblížajo s športom, kar je predvsem zdravo in sprosti energijo, ki bi jo drugače potrošili za neumnosti?

Ukvarjanje s športom je moj spremljevalec od rane mladosti. Že v Slovenski Bistrici sem se vključil v gimnastično vrsto. Tekmovali smo na orodju in tudi v športnih skupinskih vajah. Ko smo se preselili v Slivnico, sem se začel ukvarjati še z odbojko, atletiko nogometom in partizanskim mnogobojem. V srednji šoli pa sem nekaj časa treniral nogomet, kjer sem bil vratar mladinske ekipe Železničar.

Nato me je premamila glasba. Igral sem kitaro v ansamblu mladi Račani, igrali smo na mladinskih plesih in na srednjih šolah v Mariboru in okolici. Športu pa sem ostal zvest do današnjih dni, v zadnjem času bolj kot udeleženec rekreativnega igranja odbojke in trener mladih namiznoteniških igralcev pa tudi organizator tekmovanj.

Slovenija sicer ni velika, vendar je preskok s Štajerske na Gorenjsko oziroma Kranjsko lahko precejšen. Kaj je bilo takega v Mengšu, da se je Jože odločil?

V Mariboru sem spoznal svojo soprogo Cvetko, ki me je navdušila za pedagoški poklic. Najprej sem se zaposlil na Osnovni šoli Bistrica v Prekmurju, kjer sem poučeval tehnični pouk in telovadbo. Pogoji za delo so bili slabi. Skupaj z učenci smo uredili »telovadnico« v zadružnem domu, po vsaki prireditvi pa smo morali telovadnico najprej počistiti in zrihati. Na šoli smo pričeli igrati namizni tenis in rokomet, ki sta bila takrat v Pomurju že dobro razvita, prav tako pa smo z učenci tekmovali v gimnastiki. Dve leti sva s soprogo službovala tudi v Miklavžu pri Ormožu, kjer se nama je rodila hčerka Blanka, leta

1968 pa smo se preselili najprej v Homec, kjer sem pričel poučevati tehnični pouk na takratni Posebni šoli, soproga pa se je zaposlila na OŠ Mengeš. V novem kraju nam je bilo všeč, pričeli smo z gradnjo hiše in si postavili dom v Mengšu.

Pedagog ni ravno lahek poklic. Verjetno pa je sploh drugačen, če pomislimo, da ste se posvetili osebam, ljudem z motnjo v duševnem razvoju. Ste našli svoj ideal, smisel vaše življenjske poti?

Po prihodu v Homec sem se prvič srečal z osebami z motnjo v duševnem razvoju. Pri pouku tehničnega pouka sem spoznal, da je delo osebami z motnjo v duševnem razvoju zame velik izziv, predvsem sem pa spoznal, da bom na tem področju lahko našel svoj smisel poklicnega dela. Vpisal sem se na dodatni študij defektologije, kjer sem pridobil potrebna znanja za delo v šoli. Največji poudarek je bil na praktičnem delu. Pripravljali smo prečudovite razstave v Kamniku in Domžalah. Po petih letih sem se zaposlil v Vzgojnem zavodu Janeza Levca v Ljubljani, ki je bil takrat vodilna šola ne samo v Sloveniji, temveč tudi v tedanji Jugoslaviji in Evropi. Postal sem vodja republiškega aktivna učiteljev tehničnega pouka, pod mojim vodstvom smo pripravili nov predmetnik in

učni načrt za Posebne osnovne šole, vodil sem mnoge seminarje in usposabljanja za učitelje tehničnega pouka.

V okviru Vzgojnega zavoda Janeza Levca pa so delovali tudi oddelki za delovno usposabljanje, kjer sem spoznal osebe z zmerno motnjo v duševnem razvoju v procesu usposabljanja.

Tu sem spoznal Bruna Kocbeka, ki me je povabil, da skupaj ustanoviva delavnice pod posebnimi pogoji v Mengšu. Na zadnji ekskurziji na Nizozemsko sva si s posebnim zanimanjem ogledovala predvsem delavnice za odrasle osebe z motnjo v duševnem razvoju. Odločitev, da sprejem izziv in da bo moje delo posvečeno delu z odraslimi osebami je bila pravzaprav sprejeta na Nizozemskem in danes po 25. letih dela sem zadovoljen, da sem se takrat tako odločil.

Nekako logično dejanje je težnja pomagati čim večim ljudem s posebnimi potrebami. Torej INCE. Kako je nastal INCE (Center za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb) katerega direktor ste bili zadnjih enajst let?

1.9. 1978 sva bila z Brunom Kocbekom, ki je bil imenovan za direktorja in jaz kot tehnični vodja, imenovana za

ustanovitev Delavnic pod posebnimi pogoji v ustanavljanju. V tem času je bilo potrebno pripraviti vse potrebno za ustanovitev in pričetek dela in vključitev prvih odraslih oseb z motnjo v duševnem razvoju v delavnice. Skupaj sva pripravila osnovna izhodišča za delo in elaborat o potrebnosti in upravičenosti ustanovitve takšnih delavnic. Nato sva si delo razdelila. Direktor je prevzel pripravo ustanovnih aktov, tu nam je veliko pomagal gospod Jože Snoj in organizacijsko plat, sam pa sem urejal vse potrebno z najnujnejšimi adaptacijskimi deli in nabavo ustrezne opreme in orodja za nemoten pričetek dela. Kmalu se nama je pridružila Sonja Snoj, ki je bila blagajničarka, tajnica, knjigovodkinja in še kaj v eni osebi. 24. oktobra 1978 je bil v Tovarni Filc v Mengšu podpisan Samoupravni sporazum o ustanovitvi Delavnic pod posebnimi pogoji, ki ga je podpisalo kar sedem ustanoviteljev iz Občin Domžale in Kamnik. Tako smo pridobili tudi pravno formalne možnosti za pričetek dela. Prvih pet varovancev je pričelo z delom v novembru 1978. Povezali smo se s Platenko iz Radomelj, ki je bila naš prvi kooperant. Sestavljali smo pelikane igračo iz plastike. Delo je bilo zanimivo in pestro, saj smo igračo v celoti sestavili. Ker še nismo imeli dobavljenih vse opreme, nam je OŠ Mengeš posodila nekaj šolskih miz, da smo lahko pričeli z delom. Pri začetnem delu smo povabili k sodelovanju učence sedmega in osmega razreda Posebne osnovne šole Homec.

Z novimi vključitvami varovancev smo pridobivali tudi nove sodelavce, iskali nove kooperante in skrbeli, da so bili delovni prostori prijazni in lepo urejeni. Pomoč nam je nudila takratna Krajevna skupnost Mengeš.

Direktor sem postal po odhodu prvega direktorja Bruna Kocbeka v pokoj, 1. aprila leta 1992. Danes dela v treh delavnicah 99 odraslih oseb.

V vseh teh letih se je zagotovo nabralo kar nekaj zanimivosti, ki lahko tudi obeležijo določene trenutke. Kateri dogodek v tem obdobju vam je posebno ostal v spominu?

Teh je kar nekaj. Prvi je uradno odprtje delavnic, ko se je na dvorišču zbralo veliko ljudi iz takratnega republiškega vrha, občinskih vrst in mnogo Mengšanov, ki so si prišli ogledat nove prenovljene delavnice.

Nato vsaka nova pridobitev oziroma obnova, najprej ostrejša na obeh stavbah, odprtje prizidka, v katerem smo varovancem uredili sanitarije in garderobe, povezali obe stavbi z možnostjo prehoda iz ene v drugo stavbo pod streho in z vozičkom, asfaltiranje dvorišča, ureditev prostorov za varstveni oddelek in sodobno opremljene sobe za sproščanje po metodi »snoezelen«...

Najnovejša in vsekakor potrebna pridobitev je končan projekt Naša hiša, v kateri bivajo osebe z motnjo v duševnem razvoju. Naša hiša je bila zgrajena tudi s sredstvi humanitarne prireditve Slovenski slavček. Koliko varovancev biva v njej in kako so zadovoljni? Res je, da mi je Naša hiša prinesla največ zadovoljstva. Čas od ideje do izgradnje je trajal kar sedem let, če pa je kaj verjeti v pravljico števila sedem, pa bi rekel, da se je vse skupaj tudi pravljico končalo. Mnogo truda in potrpljenja je bilo potrebno, prehojenih mnogo poti, opravljenih nešteto razgovorov na vseh ravneh, da je bil projekt sprejet in uvrščen v program financiranja Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Največji problem je bil najti ustrezno parcelo, kjer bi našo hišo lahko postavili. Po srečnem naključju smo to zemljišče našli in dobili soglasje Ministrstva. Poudariti moram, da je Občina Mengeš po veliki zaslugi takratnega župana Janeza Pera in svetnikov pravočasno izvedla postopek spremembe prostorskega plana, Občina Domžale dala soglasja za uporabo komunalnih vodov, vseh sedem županov občin Domžale, Kamnik, Komenda, Lukovica, Mengeš in Trzin pa soglasje k investiciji in zagotovitvi 34 milijonov. INCE pa se je obvezal zagotoviti še dodatna sredstva v višini 11 milijonov. S tem so bili izpolnjeni vsi pogoji za pričetek izgradnje. Po potrditvi projekta, ki ga je izdelal arhitekt Andrej Girandon, smo pričeli z gradnjo. V dveh letih je bila Naša hiša zgrajena, odprli smo jo 25. maja 2002, prvih šestnajst stanovalcev pa se je vselilo 1. junija 2002.

V hiši je prostora za 32 stanovalcev, ki bivajo v eno posteljnih oziroma dvoposteljnih sobah, imajo izredno lep atrij s pogledom na Mengeško polje in vse potrebno, da lahko živijo pravo družinsko življenje, saj je življenje v hiši organizirano po načelu velike družine. Za skupino osmih stanovalcev skrbita dva spremljevalca. Dopoldan hodijo na delo v INCE, popoldan pa živijo pestro organizirano družinsko življenje po svojih željah in se vključujejo v najrazličnejše dejavnosti na področju kulture, športa, pohodništva ... , ki ga organizira društvo Sožitje Mengeš in aktivnost, ki jih organizirajo v okviru Naše hiše. Dobro sodelujejo s sosedi, ki so jih sprejeli brez zadržkov, ob Miklavžu jih obiskujejo mladi iz župnije Jarše, skupine z glasbenimi, dramskimi, plesnimi predstavami, hodijo na izlete, pikenike. Poskrbljeno je za zdravstveno varstvo, saj je stanovalce ljubeznivo sprejel dr. Janez Vasle, psihiatrinja dr. Andreja Novak in stomatolog dr. Ivo Raišp. Pred desetimi leti smo na pobudo Ivana Siva in Vide Retelj prvič organizirali humanitarno glasbeno prireditev Slovenski slavček. S pomočjo prireditve smo zbrali denar, ki smo ga namenili za izgradnjo naše hiše. Brez generalnega pokrovitelja BTC in so pokrovitelji Zavarovalnice Triglav Ljubljana, Ljubljanske Banke Domžale, Radia hit in številnih darovalcev daril za ansamble in seveda obiskovalcev prireditve ne bi šlo. V desetih letih smo zbrali 19.041.510,00 tolarjev, s tem smo uredili bivalne prostore Naše hiše še prijetneje. Pri zagotavljanju denarja sta sodelovala še Rotary club in Lions klub Domžale.

Prepričan sem, da se varovanci v naši hiši dobro počutijo, veliko pa mi pomeni, ko mi stanovalci rečejo »Hvala, ker si nam zgradil tako lepo hišo« in »V naši hiši je moj dom«.

Kako doživljate sočloveka, za katerega veste, da mu duševna motnja onemogoča marsikatero dejanje? Mnogi pri srečanjih s takimi ljudmi preprosto ne vemo, kaj lahko rečemo, storimo. Kaj lahko poveste o svojih izkušnjah z osebami z motnjami v duševnem razvoju?

Osebe z motnjo v duševnem razvoju živijo v istem svetu, kot ga živimo vsi na tem ljubem svetu, le dojemanje stvari je drugačno, je tisto prvinsko, otroško, nepokvarjeno, brez sprenevedanja in okraševanja in prilagajanja, da bi bili nekomu všeč. So igrivi, sprejemljivi za učenje novega, neznanega, predvsem pa so odrasli z vsemi potrebami. Menim, da je za njih ta odraslost še posebno pomembna in jim to veliko pomeni, zato jih ne smemo obravnavati kot »otroke«, za katere je potrebno nenehno skrbeti, jih opozarjati, kaj smejo in kaj ne. S svojim delom dokazujejo, da so marsikaj sposobni, mi pa se moramo potruditi, da jim zagotovimo osnovne človeške pravice, med katerimi je nedvomno tudi pravica do dela, seveda njihovim sposobnostim in zmognostim primernega dela. Ob zadovoljevanju te pravice je v največji meri potrjena njihova odraslost.

Tudi v Mengšu ste se aktivno vključili v športno dejavnost. Kar nekaj uspešnih športnikov je prišlo iz Športnega društva Partizan, velik delež ste prispevali tudi vi, ko ste življenjske nazore, torej delavnost, spoštovanje in razumevanje vnesli kot predsednik društva. Danes je najbolj uspešna namiznoteniška sekcija.

Za predsednika društva sem bil izvoljen leta 1982. V Partizanu je bila dejavnost usmerjena v igranje košarke. Največji uspeh je bila uvrstitev ženske ekipe v takratno 2. državno ligo v Jugoslaviji. Poleg košarke je potekala še vadba cicibanov, moška in ženska rekreacija.

V teh dvajsetih letih pa smo zgradili teniška igrišča, malo kasneje tudi balinišča, posodobili telovadnico, obnovili ostreže, uredili in opremili dvorano za fitnes. ... Danes v okviru društva deluje sedemnajst vadbениh skupin oziroma sekcij. Telovadnica je polno zasedena, vadbo pa imamo tudi v OŠ Mengeš. V letu 2002 je vadbo obiskovalo 606 članov od najmlajših do najstarejših.

Največje uspehe pa dosegamo v namiznem tenisu. Namiznoteniško sekcijo smo ustanovili leta 1986. Vzgojili smo mnoge dobre tekmovalce, imamo štiri državne reprezentante, pri nas vzgojena igralca je osvojila kolajno na Evropskem prvenstvu za mladince v lanske sezoni. Z ekipo članic tekmuje v 1. državni ligi, z ekipo članov pa v 2. državni ligi. Poznani smo kot dobri organizatorji tekmovanj na najvišjem nivoju, žal pa v Mengšu nimamo primerne dvorane in moramo največ tekmovanj organizirati v Domžalah ali v Komendi.

Še misel za konec....

INCE so obiskovali in obiskujejo različni ljudje, strokovni delavci iz zdravstva, šolstva in podobnih ustanov iz Slovenije, bivših jugoslovanskih republik in iz Evrope, Kanade, Avstralije. Nekaj časa so INCE obiskovali tudi učenci OŠ Mengeš. Po obisku ene izmed skupin učencev, sem v njihovem glasilu Koraki prebral zanimiv sestavek, ki ga je zapisala ena od učenk in ga zaključila z mislijo: TAM NA KONCU MENGŠA, NA ROPRETOVI CESTI, JE HIŠA SREČNIH LJUDI.

Marij Urh

VLJUDNO OPRAVIČILO OB PRISPEVKU »JUTRANJI PREBLISK IN ČUDEŽ«

Pisatelj biti ni lahko. Ne vem več ali je dobro ali ne, če človek najde samega sebe v zgodbi. Zgodilo se je enkrat, da sem svoje občutke in misli izlila na papir. Tokrat pišem, ker moram; v izogib že napovedani kazenski tožbi in sicer:

- za nezakonito ravnanje – ker obiskujem očeta,
- za višek pisanja v oktobrski številki (109) lokalnega glasila MENGŠA na strani 16,
- zaradi grobe in grde žalitve g. in ge. z Veselovega nabrežja

Za vse, kar sem obtožena in sem napisala v že omenjeni številki, javno preključujem vse žalitve in se globoko opravičujem tudi že zgoraj omenjenima osebama.

Naj še enkrat pojasnim, da sem samo prisluhnila očetovi prošnji: »Pomagaj mi! Ogoljufan sem bil!« In sem mu pomagala. Še mu pomagam in stojim ob strani. Ko me zagleda reče: »Spet en srečen dan.« Verjemite mi, da teh ni malo.

Po zahtevi g. in ge. z Veselovega nabrežja, bi moralo to opravičilo biti objavljeno že v novembrski številki glasila. Njin opomin pred kazensko tožbo pa sem prejela žal 3 dni prepozno, torej 13.11.2003, članke pa je uredništvo sprejemalo le do 10.11.2003. tudi za to se jima vljudno opravičujem.

V opominu tudi zahtevata, da vljudno opravičilo vsebuje njuni imeni in priimek. Le temu ne morem ustreči, ker ju tudi na strani 16 glasila Mengšan v oktobrski številki nisem imenovala. Globoko upam, da bosta kljub temu našla vsa moja opravičila, tako kot sta žaljivke. Od uglednih Mengešanov sem prejela mnoge čestitke kot na primer: »Dobro si napisala in tako obzirno, NEŽALJIVO.« A kljub temu sta zgoraj omenjeni osebi zasledila žaljivo pisanje. Za vse žaljivke se vama globoko opravičujem in želim mirno življenje.

Gospod in gospa z Veselovega nabrežja tudi menita, da je moje obiskovanje očeta nezakonito ravnanje in da je višek vsega tega še moje pisanje v lokalno glasilo.

Spoštovana!

Verjemita, da ne hodim sama k očetu. Vedno je z menoj še ena višja sila, ki me vleče k njemu. Jaz osebno čutim, da je to Angel Varuh ali pa morda sam Bog, ki želi, da očetu nadoknadimo 10 let družinskega življenja, katero mu je bilo vzeto.

Bernarda Mejač

ŽLAHTNA GOSPA Z VELIKO ZAČETNICO

Pred desetimi leti sem o gospe Komparetovi v Mengšanju zapisala: »Prav na sv. Martina dan je letos gospa Minka Kompare dopolnila osemdeset let. Pričakala jih je v mladostno zagnani ustvarjalnosti za vse dobro, lepo in žlahtno, kajti te vrline krasijo njo samo; posvetila jim je vse svoje žitje in bitje.« (1993, str. 7, št. 2)

Minilo je desetletje in gospa Minka je pričakala svojih okroglih 90 let, in ob tem njenem visokem jubileju lahko zapišem o njej iste besede. Ko sem ji povedala, da je pred osmo uro zjutraj nisem upala poklicati po telefonu, se je nasmehnila, saj je do takrat že marsikaj postorila na svojem vrtu. Pretežko ji ni niti sekanje drv, žaganje in izdelovanje butar za v peč. Marsikdo se ji čudi, "zakaj ji je to treba." Njej pa se ta opravila zdijo sama po sebi umevna, saj se jih je vseskozi lotevala.

Ko sem jo vprašala, kaj se ji je v teh desetih letih zgodilo zanimivega in pomembnega, je dejala, da nima kaj povedati. A ko sva stopili v njeno kuhinjo, je začela teči beseda o knjigah, ki so še vedno njene najljubše prijateljice. Na mizi in klopi ima zložene vse revije in časopise, ki jih še vedno skrbno prebira; še vedno je naročena na celovški Zvon, Družino, Tretji dan, Ognjišče, Communio, Dom in družino, Glasnik Kraljice Miru, Slovenske jezuite, Božje okolje; prebira seveda tudi Mengšana in še bi lahko naštevati. Bere tudi tuje revije, ena takih je revija švicarskih palatincev Ferment, ki jo že dvajset let dobiva kot darilo od svoje prijateljice in stanovske kolegice Erike Eichenberger iz Švice. Včasih je kupovala tudi francoski reviji Mode et travaux in Femmes d'aujourd'hui, kjer je našla tudi dosti prispevkov za vezenje in pletenje. Naročena je na knjige vseh treh Mohorjevih družb: goriške, celovške in celjske. Ko sem se ji čudila, kako more vse to poleg drugih knjig, ki jih kupuje, prebrati, je dejala, do toliko časa bere, dokler ni prebrano. Pravi, da rada izve tudi to, kako se danes vrti svet. Seveda se vrti precej manj odgovorno in požrtvovalno, kot se je vrtel včasih.

Gospa Minka ima izredno svež spomin, ki ji sega prav do najnežnejših otroških let. Živo se še spominja dogodkov iz prve svetovne vojne, posebno ganljivo pripoveduje o svojem očetu, ki se je kot ranjenec vrnil iz vojske: z obvezano glavo in berglami je prišel iz bolnice. Ranjen je bil v Galiciji in na Soški fronti. Spominja se, kako se je ob koncu 1. svetovne vojne avstrijska vojska umikala skozi Mengeš. Živo ima pred seboj svojega strica Antona Šublja, kasneje pevca metropolitanske opere v Ameriki, kako je po koncu vojne za državni praznik (1. decembra) v narodni noši v paradi jahal konja skozi Mengeš. S klobukom jim je mahal v pozdrav, ko je jezdil mimo njihovega doma. Pokazala mi je tudi fotografijo, ki so jo l. 1917 pisali očetu na fronto. Na fotografiji sta Minka in brat France, zadaj pa piše: »Poglejte, kako sva že velika. Ker Vas nočejo domu spustiti, sva pa midva k Vam prišla. ...« Minka je na drugi fotografiji iz istega časa v oblekici iz vreče za moko, ki so jo na vrtu pustili avstrijski vojaki. Na njej se še pozna žig, ki ga mama tudi z večkratnim pranjem nikakor ni mogla povsem odstraniti. Mamina iznajdljivost se je v pomanjkanju dobro obnesla.

Gospa Minka z navdušenjem pripoveduje, da si je letos konec oktobra ogledala kobariški muzej, ki je posvečen bojem na Soški fronti v 1. svetovni

vojni. V knjigo obiskovalcev je obširno napisala svoje vtise in spomine. Ob tej priliki si je ogledala še alpski botanični vrt Juliana v Trenti; to je bilo darilo njene nečakinje Mete za njeno 90. letnico. Zelo rada je hodila v šolo; ko so se za Minko prvič odprla šolska vrata, je mislila, da je stopila v pravljnični svet. Še sedaj se spominja, kako je bila prvi šolski dan oblečena v pepita oblekico in kako so se z dvema sestričnima držale za roke in stekle proti šoli. Shranjene ima še vse kartice, ki so jih ji pisale njene učiteljice. Po vrsti obuja prijazne spomine na vse učiteljice in ravnatelja, ki so jo učili v mengeški šoli.

Po petem razredu ljudske šole so na prigovarjanje

Štiriletna Minka Kompare in njen brat Franc Kompare

učiteljev, kaplana in strica Toneta dali Minko v ljubljanske šole. Oče se je težko omehčal, saj takrat dekleta še niso tako množično študirala, pa še na domači kmetiji in v slavninarski delavnici je bilo ogromno dela. Bistra deklica se je trudila pri domačem in šolskem delu in že v meščanski šoli je potihem upala, da bi vendarle nadaljevala šolanje na gimnaziji. Za sprejem v gimnazijo je morala opraviti dopolnilni izpit tudi iz francoščine; inštruktorja ji je priskrbela njena profesorica slovenščine in zgodovine, Helena Potočnik, s katero je prijateljevala do njene smrti. Potočnikova je svojo ljubezen do leposlovja znala prenesti na

svoje dijake; navajala jih je na samostojno delo, svetovala jim je, kaj naj berejo in skupaj so analizirali literarna dela. Potočnikova je bila svetovljanka s široko izobrazbo, znala je več tujih jezikov in tudi s svojim elegantnim oblačilnim videzom jih je navduševala in vzgajala.

Tudi v liceju so jo poučevali imenitni profesorji; slovenščino jo je učil znameniti slavist dr. Anton Bajec. V tem starojugoslovanskem šolskem obdobju so imeli mnoge učbenike v cirilici; v cirilici so bila napisana tudi spričevala. V tem razredu na ženskem liceju je bilo osemindvajset deklet, danes jih živi še pet, a so večinoma opešale. Pred nekaj leti so se še vsak četrtek srečevale v Ljubljani, nekaj časa so se dobivale v hotelu Slon, nazadnje pa v Unionu. Mnoge izmed sošolk so dosegle univerzitetne kariere in so znane slovenske izobraženke. Gospa Minka je imela stike samo še s s sošolko Jejo, uradno: Marijo Jamarjevo, poročeno Legat, ki je živel v Škofji Loki in je leta 1998 izdala knjigo Kaibetova hiša na škofjeloškem Placu. Pokopali so jo pred kratkim, 4. decembra letos. Poleg Minke sta se še dve dijakinji odločili za študij medicine. V Ljubljani so lahko študirale samo štiri semestre, potem pa so morale študirat drugam. Minka so kolegice vpisale v Zagreb v 3. letnik, sama pa je odšla tja z veliko zamudo, ker je morala vedno bolj pomagati staršem v domači slavninarski delavnici, tudi knjigovodstvo je morala več ali manj voditi sama. Izdelke je pošiljala na vse strani, dobavljala je surovine, ki so jih uvažali iz petih držav. Oče je dolga leta bolehal, imel je Parkinsonovo bolezen in Minka mu je trdno stala ob strani. Težko je bilo študirati v Zagreb in delati doma, zato se ji je študij medicine zavlekel, potem pa je prišla vmes še nesrečna vojna. Minka je zaprosila za nadaljevanje študija na dunajski medicinski fakulteti, a ker je živel na zasedenem ozemlju, je potrebovala politično potrdilo šefa zasedbene uprave iz Celovca. Ker so mnogi to potrdilo dobili, je šla osebno v Celovec, da bi poizvedela, zakaj ga njej ne pošljejo. Povedali so ji, da jo imajo za politično sumljivo, ker je proti njej prišlo osemindvajset ovadb. Po vojni, leta 1945, so ji odobrili prošnjo, da bi lahko nadaljevala študij v Berlinu, a ji je istega leta umrl oče. Propadati je začela tudi njihova slavninarska obrt, saj niso več mogli uvoziti surovin, ki so jih potrebovali za izdelovanje slavninikov itd. V njihovo delavnico se je naselilo več kot štirideset vojakov 1. proletarske brigade.

Komparetovi, mama in Minka, sta ostali sami, postopoma sta začeli prodajati material, ki jim je še ostal od njihove obrti, kajti po vojni jim je propadel tudi ves denar. Zato se je Minka morala zaposliti; po raznih nevšečnostih je dobila službo medicinske sestre z deljenim delovnim časom. Tudi njena mama je vedno bolj pešala; do njene smrti - umrla je 1953. leta - jo je Minka požrtvovalno negovala. Tudi Minkin brat France je zbolel za sklerozo multiplex in bil dolga leta priklenjen na bolniški voziček. Gospa Minka se je zavzela za njegove otroke - kar sedem jih je bilo - na pomoč jim je priskočila z denarjem in jim nudila tudi bogato duhovno oporo. Skupaj so reševali domače naloge, zanje je pletla in šivala, dve deklici pa sta se že kot dojenčka preselili k njej. Dva izmed nečakov, Janez in Tone, sta postala duhovnika.

Gospa Minka je službovala v Ljubljani, v raznih

dispanzerjih, na Polikliniki in tudi v patronaži. Z velikim veseljem je delala tudi pri Ligi rdečega križa, kjer je vodila tečaje o domači negi bolnika. Za vodstvo tečajev za medicinske sestre in laike se je izpopolnjevala v Švici. Tečaje je vodila po vsej Sloveniji in na višji šoli za medicinske sestre. To delo je opravljala celih trinajst let in slušateljice so bile več kot zadovoljne z njenimi predavanji. Za svojo požrtvovalnost je dobila celo Titovo odlikovanje za zasluge za narod z zlatim vencem, a še do današnjih dni ni prišlo v njene roke. Dobila je sicer obvestilo o odlikovanju, ki se je očitno znašlo kje drugje, saj Komparetova nikoli ni bila »pravi naslov« v tedanjih političnih razmerah. Predlog za odlikovanje je prišel iz Švice, s sedeža Mednarodne lige RK v Ženevi. Od tam je dobivala tudi vso potrebno literaturo, pošiljala jo je strokovna sodelavka Lili Petschnigg, ki je širila to plemenito dejavnost po vsem svetu. Na Slovenskem pa je orala ledino gospa Komparetova, za katero sem pred desetletjem zapisala, da je bila pravzaprav slovenska Florence Nightingale. Hudovala se je, da je ta predhodnica medicinskih sester bolj podobna materi Tereziji kot pa njej. A gospa Komparetova je s svojo požrtvovalnostjo na Slovenskem ohranjala in poglobljala pomen in ugled te človekoljubne organizacije.

Gospa Komparetova nikoli ne trati časa, če ne bere, pa šiva, plete, kvačka ali veze. Vezenje je poleg branja njena velika ljubezen. Zbrala in prerasala je že ogromno najrazličnejših vzorcev, ki so jih njene zlate roke izvezle v prave umetnine. Veliko priznanj in zanimanja sta zbudili s stanovsko kolegico Korberjevo, ko sta pred leti razstavili svoje vezenine. Ima tudi veliko zbirko žepnih robcev in vzorcev za vezenine na njih, o katerih bi tudi lahko spregovorila samostojna razstava. Gospa obvlada najrazličnejše tehnike vezenja, a najljubše so ji slovenske ljudske vezenine. Poudarja, da se je z ročnimi deli začela najprej ukvarjati iz potrebe, kajti po vojni je vsega primanjkovalo. A poleg neizmerne marljivosti to veselje izvira iz njenih estetskih užitkov, saj sama pravi, da je estet že iz otroških let. Iz najnežnejših let jo spremljajo spomini o lepem cvetju, o čudovitem porcelanu, ki ga je nosil stric iz Prage, o belem prtu, s katerim je mama za praznike pregrnila mizo. Estetski čut je nedvomno podedovala po mami, ki je znala takorekoč iz nič napraviti kaj lepega. Spominja se svoje prve punčke; dobila jo je šele v 4. razredu osnovne šole in vsi so govorili, da je prestara zanj. Takole pravi o sebi: »Bile so me ena sama ušesa, ena sama usta, ena sama duša po lepem!« Tudi dobri pevci in glasbeniki so po materini strani; že stric Tone Šubelj je bil operni pevec; nečak Franc se ukvarja z glasbo, njegova hči Nina Kompare pa je zelo priznana sopranistka. Študirala je v Angliji, sedaj pa se izpopolnjuje še v Belgiji.

Ko sem gospo Komparetovo obiskala, da bi kaj napisala za njen življenjski jubilej, se je kar ustrašila in me za božjo voljo prosila, naj je nikar ne hvalim. Dejala je, da je pač samo po sebi umevno, da se človek v svojem življenju trudi za dobro in pomaga ljudem v stiski. Zato ni čudno, da je vse njeno dolgo življenje ena sama zgodba o požrtvovalnosti, potrpljenju, pridnosti, neizmernem duhovnem bogastvu in še vseh tistih lepih lastnostih, ki krasijo značaje dobrih in poštenih ljudi. Vseskozi občudujem njen prefinjen čut za lep slovenski jezik,

njen prijazni nasmeh in pozornost, ki je v današnjem hitečem in zmaterializiranem svetu zelo redek pojav. Kljub visokim letom nas njena pisma še vedno razveseljujejo z lepo pisavo in plemenito vsebino. Kako zna biti ta globoko verna in sočutna, sem še posebej spoznala letos ob očetovi smrti, saj so me med prvimi objele njene tolažilne besede. Tako odličnih ljudi, kot je gospa Komparetova, je žal vedno manj, so pa zato toliko bolj dragoceni. Taki ljudje so prav gotovo tudi živa vest tistim z drugega brega, ki vse žlahtne človeške vrednote doživljajo kot moteče in

nepotrebne pojave.

Gospe Komparetovi iz vsega srca čestitam ob njenem častitljivem jubileju v imenu vseh njenih prijateljev in seveda še posebej v svojem imenu ter ji želim še mnogo duhovnih užitkov ob njenih ljubljanih knjigah in vseh ostalih dejavnostih, ki poživljajo njeno življenje in bitje. Radi bi jo imeli še kar najdalj med seboj, zato ji želimo predvsem krepkega zdravja, ki je, kakor je zapisal že Josip Jurčič: »najprijaznejši božji dar.«

Marija Cvetek

PRI MINKI KOMPARE

V letošnjem letu je 10 Mengšanov dočakalo svoj 90. rojstni dan. Med njimi ga je 11.11.2003 dočakala tudi gospa Minka. Kot je v navadi v naši organizaciji RK, da obiščemo vse jubilarante na njihov praznik, sva se z Nadjo Cetinski podali na obisk tudi h gospe Minki, a je žal nisva dobili doma. Šele tretji poskus nama je uspel. Za zmenek smo se dogovorile 17. novembra. Skozi vežo, kjer ima skrbno zložena drva, čaje v kozarcih za mrzle zimske dni in rože, naju je popeljala v toplo kuhinjo. Posedle smo na klop ob mizi. Pogled mi je obstal na knjigah zloženih na klopi, za katere je pozneje povedala, da še čakajo, da jih prebere, kajti še vedno rada in veliko bere. Po uvodnem kramljanju je dejala, da je ona za Mengšana (časopis) že pripovedovala o svojem življenju in da bi nama sedaj, če sva res članici RK Mengeš raje pripovedovala o svoji dejavnosti na humanitarnem področju. Seveda sva se strinjali in začela je pripovedovati.

Prvič v svojem življenju se je seznanila z RK, ko so imeli v petem razredu osnovne šole volitve v razredni odbor RK. V luknje za tintnike so dali steklene posode in vanje listke za volitve. Bila je izvoljena in postala je razredna predsednica RK. Njen oče je odšel takoj po atentatu v Sarajevu kot vojni obveznik na fronto v Galicijo in pod Karpate. Ko se je ranjen vrnil domov, jim je pripovedoval o aktivistih RK, ki so pomagali ranjencem. Takrat je drugič slišala za to organizacijo. Pozneje je izvedela, da je RK nastal na pobudo Henrija Dunanta, ki je svetovno javnost pritegnil s pripovedjo o bedi ranjencev in invalidov v bitki pri Solferinu. Večina Evropskih držav je nato pristopila v to organizacijo in tudi v bivši Jugoslaviji je dobro zaživela. Leta 1945 je bila v Mengšu ustanovljena občinska organizacija RK, njen prvi predsednik je postal Bitnikov ata, ga. Minka je bila tajnica, sodelovalo pa je še nekaj drugih članov. V organizacijo se je vključila zato, ker je vedno rada pomagala staršem, bratovi družini in ljudem v stiski. Leta 1953 je v Slovenskem poročevalcu zasledila oglas, da lahko medicinske sestre opravijo tečaj za nego bolnika na domu. Prošnjo je oddala na glavni odbor RK v Ljubljani in po razgovoru bila sprejeta. Še istega leta je na Higijenskem zavodu opravila deset dnevni tečaj pri ekspertinji Lilly Petsching iz Ženeve. Osvojeno znanje je morala takoj prenašati naprej, zato je začela s tečaji. Svoj prvi tečaj za nego bolnika na domu je imela v Mengšu, nato pa še

po mnogih krajih v Sloveniji. Po zaključnem izpitu in po določenem številu tečajev je dobila naslov UČITELJICA NEGE BOLNIKOV za medicinske sestre. Ker je svoje znanje lahko koristno uporabila v vsakdanjem življenju (pomoč bolni materi in drugim ljudem) in ker je s posredovanjem svojega znanja usposobila veliko ljudi za pomoč bolnim na domu, se je gospe Petsching osebno zahvalila. Postali sta dobri prijateljici in ona jo je predlagala za vodjo RK v Beogradu, vendar do tega ni nikoli prišlo. Za uspešno delovanje v organizaciji RK pa se je leta 1960 udeležila tudi mednarodne konference RK v Rimu. S svojim delom na humanitarnem področju do sedaj ni nikoli prenehala in še danes ostaja članica RK Mengeš. Za njo je humanitarna organizacija, ki preko različnih odborov skuša omiliti trpljenje v vojnah, ki pomaga pri negi bolnikov, pri elementarnih nesrečah, socialnih stiskah in drugih težavah neprecenljive vrednosti za ves svet.

Za konec pa je še dodala, da bo organizacija RK vedno ostala, čeprav ji bodo nekateri poskušali umazati ime.

Majda Trobec

SVETI MIKLAVŽ V TOPOLAH

Da bi nekoliko razbremenili starše in se še bolj približal s svojo dobroto otrokom, je sv. Miklavž obiskal najmlajše v Topolah že v četrtek 4. decembra. Priprave na njegov prihod so potekale že nekoliko prej. Miklavž se je razveselil naše pobude, da pride končno tudi v Topole na slovesen način. Naloge so bile razdeljene. Boris z mengeške občine je poskrbel za lepo okrašeno božično drevo in vse potrebno okrog elektrike, topolski gasilci so bili pripravljeni odstopiti gasilski dom, če bi bilo slabo vreme. Rika z občine je poslala vabila otrokom. Za mnoge otroke je to prva ali pa edina pošta, ki jo dobijo skozi celo leto. Cesta skozi Topole, od kapelice do studenca sv. Lucije pod Plešo je bila razsvetljena s špalirjem sveč. Miklavž je skoraj pomislil, da je pristal na Brniku, pa so mu pri Vovkovih povedali, da je s svojimi angelčki prav prišel, da se otroci s svojimi starši že zbirajo v lepo urejenem okolju, v parku sv. Lucije pod

Sv. Miklavž je otrokom v Topolah razložil, da se najlepši in najboljši piškoti pečejo takrat, ko je nebo najbolj rdeče

Plešo. Kljub temu se je nekoliko zadržal pri Vovkovih, si uredil brado, se nekoliko odpočil, potem pa s svojim spremstvom odšel po beli preprogi, ki so jo stkali v Filc-u Mengeš in jo podarili za ta namen. Ta čas je bilo na prizorišču pod Plešo živahno. Otroci s starši so bili že zbrani, na odru so prepevali Angelčki – otroški župnijski pevski zbor iz Mengša, mladi igralci iz Kulturnega društva Groblje pa so uprizorili kratko igrico o pisanju pisem Miklavžu. Miklavžev prihod je bil ves slovesen. Otroci in starši so bili navdušeni. Že takoj ob prihodu je pohvalil Topolce, ki so tako skrbno uredili okolico prastarega studenca, postavili kapelico sv. Lucije in omogočili njegov prihod. Sv. Miklavž je skupaj z navzočimi zmolil kratko molitvico »Sveti angel«, potem pa segel po darilih in obdaroval najmlajše Topolčke, ki so že komaj čakali na to. Veseli smo bili, da ni nikogar posebej opominjal na pospravljanje igrač, uboganje, potepanje itd. kaže, da nekaterih stvari ni hotel pogrevati ali pa jih je v svoji dobroti že

V Topole so angelčki prišli s košaro mandarin, sv. Miklavž pa s kupom daril za otroke

zdavnaj pozabil, kot jih pozabljajo ljubeči starši. Nekaj je sicer govoril o umivanju zob in druge podobne reči, pa ga nismo prav dobro razumeli saj si zobe tako ali tako vsi skrbno umivamo. Parkeljni so se priplazili s Pleše dol. Nekaj so rožljali z verigami in kazali jezike, pa jih je sv. Miklavž z znamenjem križa kar hitro odpravil. Obloženi z darili in prijaznimi nasveti sv. Miklavža, smo se vrnili domov. Ta Miklavž je res prijazen, za vsakega je imel dobro besedo, tako, da je vse spravil v dobro voljo in obljubil, da še pride.

Člani Kulturnega društva Franca Jelovška, ki so daoma iz Topol, so se lepo potrudili, da je bil v Topolah prvi Miklavžev večer prav lep.

Janez Škrlep

Miklavževanje v Topolah so organizirali člani KD Franca Jelovška iz Topol: Polona Kunstelj, Karmen Mrčun, Renata Mrčun, Manca in Špela Urankar, Mateja Hribar in Tone Kunstelj, ki ga na fotografiji ni. Pomagali pa so še Andrej Konciliija, Miran Lah, Janez Konciliija in Franci Zabret

OBISK PRI FRANČIŠKI SEŠEK

14.11.2003 je praznovala devetdeset let svojega življenja gospa Frančiška Sešek iz Loke pri Mengšu. Rodila se je v kmečki družini v Okrogu v fari Špitalič, občina Motnik. Stara je bila 16 let, ko je že morala od doma v Šmartno, kjer je služila kot dekla. Pri uršulinkah je obiskovala gospodinjsko šolo in se izučila za kuharico. Leta 1940 je končala še gostinsko šolo v Kamniku. Nekaj let je bila zaposlena pri Pavovcu v Mengšu, nato v Induplati v Jaršah. Nazadnje je delala kot kuharica pri Lovcu v Mengšu, kjer je dočakala

tudi upokojitev. Svojega bodočega moža Antona je spoznala, ko je bila v službi pri Pavovcu. Leta 1949 sta se poročila in se naselila v Loko, kjer živi še zdaj. V zakonu sta se jima rodila hči Helena in sin Anton. Ima tri vnukinje, tri vnuke in dve pravnukinji. Mož je umrl po težki bolezni. Gospa je doživela v življenju veliko lepih trenutkov in tudi dosti težkih. Med drugo svetovno vojno so ji Nemci požgali dom v Okrogu, očeta pa ustrelili. Kot aktivistka se je že v začetku vojne vključila v NOB in ostala aktivna v borčevski organizaciji še dolga leta po vojni. Odkar se je vnukinja z družino preselila v svojo hišo, živi gospa Frančiška sama. Zelo rada kvačka. Prebira revije in časopise. Veliko ima obiskov, saj je zelo prijetna sogovornica. Lažja dela opravlja še sama, sicer pa ji pomagajo domači, predvsem sin Tone, ki prihaja redno vsak dan. Z gospo Mileno Vode sva jo ob visokem jubileju obiskali v imenu RK Mengeš ter ji zaželeli še naprej kar najlepše življenje v krogu družine.

Iva Kralj

Dragi sveti Miklavž ...

Zakaj si je prav mesec december zaslužil, da pred njegovo ime tako pogosto postavljamo pridevnik »veseli«? Pred očmi se nam prikaže zasnežena pokrajina, okrašena z rekami lučk, mraz, rdeče obarvano večerno nebo, vse skupaj pa je prežeto z nekakšno skrivnostjo in pričakovanjem: s pričakovanjem Miklavževega prihoda, pričakovanjem božiča, pričakovanjem novega leta ... Miklavž nas je letos že obiskal, zato decembrska anketa govori o njem. Pogovarjala sva se z otroki Osnovne šole Mengeš: obiskala sva 2. b razred z učiteljico Urško Mihajlosko na čelu. Potrkala sva na vrata, za katerimi se je zdelo, da ni nikogar: kakor miške tiho so učenci sedeli za svojimi mizami in jedli malico. V kotu učilnice je bila košarica z bonboni, šiba in pismo: »Dragi otroci! Ker ste bili pridni in ste ubogali učiteljico, sem vam pripravil sladko darilce. Za poredne pa zlato šibo! Vaš Miklavž.«

DAVIDU MAJCNU je Miklavž darilo prinesel zvečer; vstal je okrog štirih zjutraj in takrat ga je na njegovem krožniku že nekaj čakalo ... Miklavžu ni napisal pisma, ampak se je kar ati zmenil, da bi David rad imel cesto – in dobil je cesto v obliki osmice! To, da je David dobil tisto, kar si je zaželel, in da ga parkeljni niso obiskali, je prepričljiv znak, ki kaže na to, da je bil priden. Zdaj, ko je razdelil vsa darila, se je Miklavž vrnil nazaj gor, k parkeljnem.

NEJA OČEPEK je pripovedovala o tem, kako se je bala parkeljnov. Ko je pri vratih pozvonilo, sta se skupaj z atijem prestrašila, da zvonijo parkelj, zato sta se brž skrila v kopalnico, kjer bi počakala na parkeljnem odhodu. Parkeljna k sreči ni bilo. Neja pisma ni napisala, saj Miklavž vedno prinese tisto, kar se mu zdi, da otrok potrebuje. Pričakuje, da bo darila prinesel tudi Božiček.

LUKA AGAPITO je na pismo, namenjeno Miklavžu, napisal naslov »Miklavž, Severni pol« in ga dal mami, da ga je odvrгла v nabiralnik. Luka si je zaželel nov nalivnik, čips in kokakolo. Za Miklavža se je že takoj zdaj, ko je ravno razdelil vsa darila, začelo novo leto: opazuje otroke, kako se obnašajo, da jih bo na koncu leta lahko pravično obdaroval. Kar opazi, si zapiše v svojo knjigo. Pri tem mu pomagajo angelčki, otroke, ki niso pridni, pa odpeljejo parkeljni.

MARJETA BURGAR je svoje pismo za Miklavža odložila na okensko polico, vendar ji tistega, kar si je želela, ni prinesel – verjetno zato, ker Miklavž vidi, kaj potrebuje, in ne zato, ker bi v preteklem letu ne bila

pridna. Otroke, ki niso pridni, vzamejo parkeljni. Darila bo verjetno prinesel tudi Božiček, ki pa nastopi ob božiču.

Tudi MATIJA ŠKRLEP je Miklavžu napisal pismo, ki so ga položili na okno. Miklavž ga je vzel že prvi večer. Da je lahko Miklavž prišel v hišo, sta s sestrico pustila okno malce priprto. Prinesel je tisto, kar mu je

Matija v pismu omenil: kompot, rakete, kresničke ... Skupaj z Miklavžem hodijo parkeljni, ki so se sedaj vrnili v gozd, natančneje v Štefelnov kevder (brezno na Rašici). Miklavž morda sedaj komu še kaj vrže, sicer pa bo že kmalu na vrsti Božiček!

ROK ŽIVULOVIČ je pismo za Miklavža dal na balkon, zraven pa je kakor vsako leto položil mandarino, da se Miklavž v tem zanj najbolj napornem času ne bi prehladil, da ne bi zbolel. Miklavž sicer ni upošteval Rokove želje, ampak je darilo, ki mu ga je prinesel, pravzaprav še boljše. Darilo je Miklavž pustil kar v škattli na okenski polici. Zraven Rokovega darila je bila tudi vrečka mrve za Rokovega zajčka. Rok palice ali šibe ni dobil, mamica pa je že dobila veliko kuhalnico. Oba, Miklavž in Božiček, otroke rada presenetita – zato prineseta darila takrat, ko otrok ni doma. Lani je namreč Božiček z obdarovanjem že nekoliko zamujal, a je Roka darilo pod smrečico počakalo takrat, ko se je vrnil domov po daljšem času.

V tem pogovoru smo tako spoznali, kakšne navade ima Miklavž po mengeških domovih. Ko premišljujemo o tem, smo najbrž enega mnenja: Miklavž res nima lahkega dela – večinoma dela ponoči, ko je najbolj mraz, ob tem mora paziti, da ga otroci ne opazijo, prilagajati se mora našim potrebam, našim stanovanjem, razvozlati mora najrazličnejše pisave, ob tem pa se mora ukvarjati še z vzgojo svojih spremljevalcev: parkeljnov in angelčkov. Najbrž je primerno, da se mu na tem mestu zahvalimo: Hvala, sveti Miklavž. Hvala tudi otrokom, ki so se pogovarjali z nama. Rada bova še prišla k vam na obisk!

*Katarina Marin
Fotografije:
Peter Škrlep*

ADVENT IN BOŽIČ – PRIPRAVA IN PRAZNOVANJE

Ali mi kdo prepoveduje, da se na božične praznike dobro pripravim? Nihče. Ali mi lahko kdo onemogoči, da v adventu prižigam svečke zato, da bi molil in poživil pričakovanje na praznovanje Jezusovega rojstnega dne? Nihče. Župnija, občestvo verujočih, se lahko temeljito pripravi na praznovanje, če le tako hoče. Potruditi se moramo, da poglobimo svojo osebno vero in damo svojemu praznovanju občestveni vidik. Praznujemo lahko le skupaj: v družini, s prijatelji, v župniji ali kraju. Tega se nagnosko zaveda vsak človek, saj pri praznovanjih išče družbo, medtem ko se pri žalovanjih bolj zapiramo vase.

Adventni čas je za kristjane čas tihe poglobitve, priprav in pričakovanja na rojstvo Božjega Sina, našega Odrešenika Jezusa Kristusa. Za boljše doživljanje velikih stvari je potrebno iti vase, vstopiti v tišino in nekoliko umiriti naš običajni življenjski tempo. Gojiti pričakovanje do samega dogodka je bistveni element samega praznika. Jezusovo rojstvo je njegov prvi, osebno bomo doživeli še vsaj dva: na dan naše smrti in ob koncu sveta. Pričakovanje praznika je isto, kakor pričakovanje teh dveh veličastnih dogodkov. Šele, ko smo vse temeljito opravili, pa nam praznovanje seže do srca in se ne naveličamo.

Na tej poti je bistven odstop od poplitvenega načina praznovanja, ki nam ga ponuja ulica. December se je v zadnjih desetih letih spremenil v mesec zapravljanja. Darila gor in dol, nakupi za te in one pojedine, vmes pa še mnogo krame, ki je ne potrebujemo ne zdaj ne kasneje. Agresivna reklama, razni popusti in »popusti«, s katerimi nas pritegnejo v trgovine, splošna mentaliteta, da se pa »moramo obdarovati«, nas spreminjajo v nekritične potrošnike, pravzaprav v »osebke, ki zapravljajo«.

V vsesplošni obsedenosti z darili, nakupovanjem in zunanjim bliščem praznovanja smo kristjani dolžni dati božičnim praznikom dušo, zato ostaja zavestni »NE« takemu potratnemu in površinskemu početju. Nihče nas ne ovira pri pristni pripravi in ohranjanju duhovne vsebine praznika, zato nimamo izgovorov, če delamo drugače. Res je, da nas bodo na začetku »grdo gledali«, da slišati tudi veliko pripomb, a so to v resnici samo izgovori s katerimi se tolažimo, ker ne delamo prav.

Nič naj me ne brigajo drugi. Pustimo jim živeti po njihovi vesti in prepričanju. Tudi sami pa si dovolimo živeti v skladu s svojo vestjo in svojim prepričanjem. To naj bo prežeto s katoliško vero, ki osmišlja življenje, ker nas povezuje z Božjim Sinom do te mere, da smo eno z njim in drugimi.

KAJ JE ZAME BOŽIČ?

Ko slišim besedo božič, mi pride pred oči tiha, bela zimsko pokrajina, v nosu mi zadiši orehova

potica in v mislih vidim jaslice v kotu. Božična idila. To je praznik, ki se ga vedno veselim. Vsak v družini se trudi po svojih močeh, da bi bil božič čim lepši. In kaj je tisto, kar mi naredi božič lep? Pričakovanje, praznično ozračje doma, slovesnost polnočnice. Brez tega bi ne bilo božiča. Vendar po lastnih izkušnjah vidim, da je lepo takrat, kadar se na ta praznik pripravim tudi v svojem srcu. Kakšna žrtvica, dobro delo, prijazna beseda, tople pogled in božična spoved so stvari, ki dajo božiču pravo vrednost.

Ko danes gledam ves blišč in hrup decembrskih praznikov, se zamislim. Božič naj bi bil družinski praznik, današnji čas pa nas z reklamami in raznimi akcijami trga od družin. Porabništvo vzbuja v nas namišljene potrebe. Vse to tekanje po trgovinah pušča srca prazna in družine hladne.

Jezus se je rodil v družini, stran od vrveža množic. V Sveti družini. Ni jim bilo lahko, saj so jim povsod zapirali vrata pred nosom. Vendar so bili skupaj, drug drugemu so bili v oporo. In mislim, da je to tisto, kar ogreje srce: občutek, da nisem sam. Zato je družina tako pomembna. Je varno zavetje vseh njenih članov – otrok, očeta in matere. Vsak prinese vanjo svojo žalost in je potolažen, prinese pa tudi svoje veselje in razveseli še druge. Lastni interesi se podrejujejo skupnim, in vendar pri tem nihče ne izgubi svoje svobode. Tudi če je v družini težko in se razbije, kar sem v mladosti okusil sam, ostane njen priokus.

Jezus se je rodil za vsakega izmed nas. Skupaj z Marijo in Jožefom nam sije kot zgled, ki ga je vredno posnemati in se zanj truditi. Želim si, da bi naše družine postale tople jasli za Jezusa, ki prihaja k nam. (Bojan Mehle)

Božič – praznik Jezusovega rojstva – je zame odgovor Boga in Cerkev na potrebo duše: vsako leto ob spominu na ljubeč, najvišji, preprost in brezdanji dogodek slišim ponavljati, da me Bog ljubi.

A božič zame ni samo spomin, čeprav pomenljiv. Je spodbuda za prizadevanje, da bi v družbo, v kateri živim, zopet prinesla Kristusovo navzočnost, ki je tam, kjer sta dva ali so trije zbrani v njegovem imenu: to je nekako duhovni božič vsakega dne, duhovni božič po domovih, tovarnah, v šolah, v javnih ustanovah ...

Ta božični dan mi poleg tega odpira srce za vse človeštvo. Njegova toplina sega čez meje krščanskega sveta in se zdi, da preplavlja vse dežele. To je znamenje, da je tisti otrok prišel za vse. Njegov program je namreč: da bodo vsi eno (prim. Jn 17,21). (Chiara Lubich)

Ko ob božičnem praznovanju vse to premišlujem upam, da bi prav to skrivnost Božje bližine in ljubezni odkrili tudi ljudje v našem kraju. Želim si, da mir, razumevanje in ljubezen, ki izvirajo iz Jezusa – Emanuela, napolni prav vsakega župljana in krajana ob letošnjem božiču.

Matej Zevnik, župnik

VRHUNSKI DOSEŽEK - ZMAGA NA SVETOVNEM POKALU V BREMNU

Pionirska formacija Plesnega kluba Urška iz Ljubljane je 12. 11. 2003 v Bremnu v Nemčiji osvojila 1. mesto v hip hopu. Na tekmovanju je nastopilo šestnajst skupin z vsega sveta, ki kaj pomenijo v tej plesni zvrsti. Med prvakinjami svetovnega pokala je tudi učenka 4. razreda Osnovne šole Mengeš, Sanja Tomšič.

Vemo, da vaja dela mojstra. Kar takoj seveda ne znaš vsega in nekdo ti mora tudi povedati, kako se česa naučiš. Koliko časa že treniraš ples? Si starša na kolenih prosila, da te vpišeta v plesno šolo ali sta bila takoj za to?

Ples treniram od svojega petega leta, ko sta me starša vpisala v Urško. Ni ju bilo treba na kolenih prositi, da me vpišeta, saj imata oba rada ples in glasbo. Vsaka tekmovalna skupina ima svojega trenerja, ki tekmovalce uči plesnih korakov in koreografije. Naša trenerka je Azra Selimanovič.

Si kar začela trenirati hip hop? Kaj je to pravzaprav hip hop? Ristanc že ni, čeprav vedno rečem hop, ko skočim.

Najprej sem obiskovala program POP, v katerem spoznavam različne plesne. Program traja dve leti. Ko sem bila stara sedem let, sem začela trenirati hip hop. Hip hop je zvrst plesa, ki ga imamo posebno radi mladi. Je sodoben, zabaven, predvsem pa energičen ples s hitrimi in poskončnimi gibi.

Kolikokrat na teden treniraš? Je naporno ali ti z vajami opraviš kar tako, z levo roko? Verjetno moraš imeti tudi posluš, saj je glasba prva spremljevalka plesa?

Redni treningi so dvakrat na teden, pred tekmovanji pa vsak dan, včasih tudi dvakrat na dan. V plesu zelo uživam, imam veliko energije. Pravzaprav, ko pridem iz Urške, že komaj čakam, da bom spet šla na trening. Za ples seveda moraš imeti posluš, posebej za ritem.

Je vaša trenerka bolj učiteljica, ali je tudi prijateljica, ki vas kdaj pa kdaj povabi na sok? Vam pove kar naravnost, da nekaj niste dobro naredile? Vleče tudi za ušesa?

Naša trenerka Azra v Urški trenira vse hip hop skupine. Azra je super! Ni le naša trenerka, ampak tudi naša prijateljica. Letos je za njo zelo uspešno leto, saj je tudi njena mladinska formacija v

Bremnu osvojila 4. mesto, mala pionirska skupina pa 2. mesto. Azra se joka z nami, kadar ne gre vse po sreči in deli z vsem srcem naše uspehe. Zna nas pomiriti in nas napolniti z energijo. Z nami pije sok, še rajši pa otroški šampanjec iz pokala... Kadar je jezna, nas ne vleče za ušesa. Se pa tudi razjezi na nas, pa ne prehudo. Če kdo klepeti, mora za kazen delati sklece.

Kako je bilo, ko ste osvojili najvišje stopničke? Kolikor vem, pri plesu nimaš treme. Stati na stopničkih pa verjetno zahteva drugačno pripravljenost in tudi na slavo?

Tekmovanje poteka tako, da se vse ekipe najprej pomerijo v predtekmovanju, najboljših 6 se uvrsti v finale, kjer še enkrat nastopijo. Po finalnem nastopu pa nestrpnost pričakujejo ocene sodnikov. Ko smo slišali ocene, najprej nismo mogli verjeti, da je res, čeprav smo verjeli, da lahko osvojimo medaljo. Nato smo se s prijateljicami in prijatelji objemali, jokali in se smejali. Osvetlili so slovensko zastavo, stopili smo na stopničke, zazvenela je slovenska himna. S slovensko zastavo in medaljami okoli vratu smo se ponosno podali po Bremnu. Bil je čudovito!

Tremo pred tekmovanji imamo vsi, nobenemu od nas ne diši hrana, ko je za nami, pa se oglasijo prazni želodčki. Veliko nam pomaga Azra, ki nas zna pomiriti. Primemo se za roke in se skupaj ogrevamo, nato pa gremo na tekmovalni oder. Kar se tiče zmage, pa po pravici povem, da smo kar malo računali na medaljo, ki nam je za las ušla na Svetovnem prvenstvu v Ljubljani, junija letos, ko smo bili četrti. Slava pa pomeni predvsem to, da se nam sedaj odpira veliko možnosti za nastope. Teh pa si vsi zelo želimo. Sedaj pripravljamo BOŽIČNO PRAVLJICO, s katero bomo nastopali v CITY PARKU.

Sanja, želimo ti še veliko spretnih plesnih korakov in naj slovenska himna še čim večkrat zazveni!

Marij Urh

DRUGAČE ZA NOVO LETO

Tukaj je. Čas žuriranja in najdaljše noči. Starejši predvsem pomislimo na stroške, ki jih prinaša, mladina pa, kako bi čim bolj izkoristila čas za zabavo. V šoli kar nekajkrat na leto kolektivno za nekaj dni zapustijo šolske klopi, učenje je postranska stvar in žur edina skrb. Če njihove »delavske« knjižice na koncu šolskega leta pokažejo še stanje, ki se ga starši zadovoljno ogledamo, je vse lepo in prav. Tokrat nekaj razmišljanj o zabavah za mlade namesto občasnega žuganja s prstom.

Ni vseeno, kakšna je zabava, kdo jo organizira, kakšno glasbo vrtijo. Jasno je, da se vsak skuša obleči in urediti tako, kot zahteva trenutna moda. Ampak stil se mora ujemati z vsem prej naštetim. Današnja mladina je veliko bolj samozavestna od prejšnjih generacij in z vsako mlajšo generacijo se opazneje spreminjajo standardi obnašanja, mode in razmišljanja. Sprehod po večjih mestih lahko izkoristite za opazovanje mladih, le nikoli ne smete pomisliti: »Kaj bi naredil, če bi bil naš tak(a)...?«, ko vidite glave mavričnih barv, predolge in preširoke hlače ali popek pri mladenki ob -10 stopinjah.

Vrnimo se nazaj k zabavam. Veliko je odvisno od staršev oziroma njihove dobre volje, tehtnega premisleka o primernosti zabave in nenazadnje tudi njihove odsotnosti. Osnovnošolska leta so predvsem naporna saj v teh letih večina misli, da so že končali življenjsko fakulteto in brez njih svet ne more delovati. Straši pa nismo zato pametnejši, ker smo starejši ampak zato, ker so podobno obdobje že preživeli. Malce sem nam še sanja, kakšni triki so uspevali pri prepričevanju staršev, zato je potrebno uporabljati nove ali inovativnejše. Najboljša zabava je seveda doma, ko povabiš svoje prijatelje. Kako se organizirati, je stvar vsakega posameznika, ki bo pripravil zabavo. Seveda je takrat najboljša, če staršev ni doma, ali pa sta v zgornjem nadstropju pred televizijo. Na vrata lahko obesite napis »Vstop nezaposlenim prepovedan«. Priporočam pa, da ste skozi vse leto pri komuniciranju s starši v mejah normalnega dialoga, saj se v nasprotnem primeru ne bodo odlepili s kavča in vam bodo v napoto. Ob odnosih s parolo – jaz tebi ti meni – vam bodo pripravljene sestaviti tudi jedilnik, ki sicer ni tako pomemben, vendar rajanje izmuči še tako prepričane žurjerje. Primerno je, da vsak že pred zabavo pove, kaj bi rad jedel in pil, da potem ni zadrege. Saj veste, raperji imajo svoje, punkerji svoje, zabavljači pa svoje. Stroški se obvezno delijo, kako boste uredili pa z možnimi parčki, je pa vaša stvar. Ker so punce enakopravne, je morda smiselno zaračunati tudi njim. Prav tako je

pomembno, da se prej dogovorite, katera je tista ura, ki bo še dovoljena s strani staršev za zaključek zabave. Predvsem pa pazite, da se o tem dogovorijo starši udeležencev zabave med seboj. Tako ne bo nenapovedanih kontrol pa še zaupali vam bodo bolj, če vedo, da se boste dogovorjenega držali.

Menim pa, da največji problem predstavlja šminka in frizura. Če ne že pri fantih, pa pri dekletih prav zagotovo. Zabava, kot je ob novem letu, je primerna, da zavore, ki pomenijo nič šminke in barvanja ter čudne oblike frizure, malce popustijo. Dobro je, da uporabite veliko domišljije in postanete pogumnejši, da postanete drugačni, saj se ljudje vseskozi trudimo biti nekaj posebnega tudi v vsakdanjem življenju. Vsaj navzven.

Frizura zunanji izgled lahko povsem spremeni, lahko ga pa pokvari ali izboljša. Dandanašnja mladina večinoma oblikuje svoje lase kar sama, ker je seveda najcenejše za t o l i k o k r a t n o spremembo, Andreja Kosec pa je prijazno v svojem salonu Frizerstva Kosec

skupaj s sodelavko Katjo svetovala, kako najbolj enostavno in hitro narediti spremembo frizure ter primerno nanesti obrazne dodatke. Lucija, Petra, Gregor in Klemen so posodili glave oziroma lase, da so lahko nastale fotografije in so domov odšli že noveletno obarvani.

Kot je Andreja povedala, so fantje zadovoljni z drugačno barvo in s pestjo želeja. Žele mora seveda biti močan in hitro mora zlepit lase, fantje na splošno nimajo veliko potrpljenja na frizerskem stolu. Pred ogledalom si lahko sami oblikujejo frizuro v trendih, ki trenutno vladajo. Tako si lahko ogledate glavo s konicami – »špičkami«, kot bi

fanta pošteno stresla elektrika. Če položite roko na vrhove teh konic, bodite previdni. Irokeške frizure poznamo dlje časa, vendar se sedaj tudi krepko obarvajo. Tudi v različnih odtenkih. Vse lase si namreč poravnajo na sredino glave, tako,

da vrh las kot rezilo. Fantje poznajo tudi, za starše neurejene, razkuštrane frizure. To je taka, ki ti ostane, ko zjutraj vstaneš s postelje. Lasje so seveda malce daljši in štrlijo na vse strani. Pri barvanju pa fantje uporabijo vedno dovolj domišljije. Za

posebne zabave pa si lahko tudi poudarijo polt obraza, tako, da je barva las še izrazitejša. Gregor je bil zadovoljen z irokeško frizuro, medtem ko je Klemen na svoje konice dobil celo fluorescentno barvo. Ne pretiravajte s tako barvo, saj boste vidni v vsakem kotu, kjer je le malo svetlobe.

Dekleta so že po naravi potrpežljivejša in se na frizerskem stolu počutijo kot doma. Malo ali precej tudi iz »firbca«, kaj bo nastalo. Prav tako za njih velja, da uporabijo lahko ogromno domišljije. Naj imajo kratke ali dolge lase. Za barve ravno tako velja, da pazijo na skladnost z obleko in makeup-om. Tudi ta je lahko malce močnejši. Poudarjajo se oči, najbolj v barvah zlata ali srebra. Obvezne pa so bleščice. Po zadnjih informacijah so te bleščice tudi že v šminkah, v raznih kremah in želejih. Pred nanosom barv, se za podlago uporabi dnevna krema. Nepravilnosti obraza (katera jih pa ima?), se prekrijejo s korektorjem. Nato sledi tekoči puder ali puder v prahu ter sence za poudarek ličnic. To je potrebno zato, da boste izgledale kot po enem mesecu na morju pa še gubice zakrijete. Ustnice boste verjetno dekleta kar naprej uporabljale, ob polnoči še najbolj, zato se namažejo v naravnih tonih in premažejo z lippglos-om. Menda je tak nanos najbolj trpežen. Kot že rečeno, lasje so lahko krajši ali daljši, z vsemi lahko naredite, kar vas je volja. Kitke, čopki, prameni, kodri. Modnih dodatkov je ogromno na

voljo, če vam le denarnica dopušča. No, pa saj niso niti tako dragi. Z majhnimi stroški in voljo pred dobrim ogledalom lahko iz sebe naredite gospodične, ki bodo za zadnjo zabavo v letu postale čisto nekaj drugega. Luciji je Andreja s krtačo

zavihala lase navzven, pramene las »oblekla« v bleščice in majhne obročke. Glavnik je odigral glavno vlogo pri smeri padajočih las. Nanos bleščic pa je na obrveh pričaral praznično vzdušje. Makeup, to zadevo z mazanjem je prevzela Katja, je bil pri Petri močnejši in izrazitejši, ki pa je ob uporabi bleščic nekoliko zbledel. Katja je

poudarila, da je makeup, predvsem seveda tako močan, dovoljen le ob izrednih priložnostih. Lase je Andreja poravnala z aparatom in drugače počesala, kot za vsak dan. Na koncu je seveda frizuro potrebno obvezno utrditi z lasnim utrjevalcem. Bleščice si je nanesla po laseh, obrveh, nič pa ni narobe, če si jih nanesete tudi po dekolteju, če ste mogoče tako oblečene.

Toliko za naše mlade ob vstopu v novo leto. Poudariti je umestno, da je friziranje ob pomoči mamic tudi nekaj posebnega. Verjamem, da se bodo mamice strinjale, da posežete tudi v njihovo torbico in si sposodite kakšno stvar iz njihove zaloge. Velja pa, da čez lastno iznajdljivost je ni.

Z majhnimi stroški ste lahko lepe, kot za vsako stvar pa tudi za to velja, da pretiravanje prej škodi kot pa koristi. Pa veliko uživanja ob poslikavah in urejanju frizure. Srečno!

Marij Urh

BOŽIČNI ČAR

Gospodinje so pred božičem še posebno marljive. Opravka imajo z umivanjem oken, pranjem zaves in čiščenjem hiše, še največ pa je dela s peko. Razen potic, gibanic, pogač in drugega peciva zlasti pečejo poseben praznični kruh, tako imenovan božični kruh. Gospodinje pazijo, da je pred prazniki peka končana, da je tako še dovolj časa za okrasitev hiše in skupnega družinskega prostora.

Tudi gospodar in moški pri hiši opravijo svoj del, to je okoli hiše, nobeno orodje ne sme ležati tam kjer ni prostor, pripravljen za njega. Na kmetijah poskrbijo, da je že pred mrakom v hlevih vse opravljeno kajti na sveti večer mora vladati mir in slovesna tišina. Pri družini Skok v Mengšu skušajo obhajanje božičnih praznikov po stari slovenski navadi ohranjati, mama Ana Kreče, ki je drugače Ločanka, se kljub 81 letom še dobro spominja priprav in skromne večerje na božični večer. Krvavica z zeljem in bela kava je bila prava poslastica v takratnih revnejših časih. Žal se takšne navade vse bolj izgubljajo predvsem zaradi spremenjenih življenjskih razmer. Dandanašnji božični prazniki doma v družini so v mnogih domovih predvsem prazniki obilja, vendar so prav zato marsikje pusti, revni brez resnične prazničnosti. Mnogi so v gospodarski blaginji opustili vse tiste stare običaje in navade, ki so se jih držali starši ali celo oni sami v otroštvu. Da je lepo in kar nekam idilično pokropiti na sveti večer prostore kmečke hiše se nekateri še strinjajo, da pa to ni več primerno za sodobno stanovanje bodisi v mestu ali na deželi. Tudi mišljenje, da jaslice spadajo v kot kmečke izbe in ne v mestno stanovanje je popolnoma zgrešeno. Božični običaji niso vezani le na nekdanjo kmečko preproščino ali pa na delavsko revščino. Ti običaji so odraz stare slovenske ljudske kulture in vernosti, torej vrednot, ki nikoli ne zastarata, ampak samo oplemenitita moderno kulturo in olepšata življenje.

Pri Skokovih živijo kar štiri generacije. Mamo Ano smo že omenili, njena hči Dragica in mož Franc, sin Franci z ženo Ano in njuna mala junaka Martin in Ana. Vsi komaj čakajo predprazničnih dni, ko se pripravljajo jedila, okrašuje hiša in postavljajo jaslice. Pravzaprav niti ni nič

posebnega za praznično kosilo in večerjo. Vendar je slovesnost, pričakovanje in tišina na sveti večer nekaj, kar pomiri tudi otroški živ žav. Mama Dragica kar nekaj dni pred prazniki speče potico, tik pred njimi pa speče kruh. Zamesi ga več, saj

ga pridejo iskat najčeste sosedje in prijatelji, ki vedo, kako dober je domač kruh iz krušne peči. Pri tem opravilu ji pomagajo vsi, oče Franc ima »čez« pripravo peči in kurjenje, mlajši nanosijo skupaj posodo in sestavine. Mati Ana seveda »nadzoruje« sedeč pri mizi, ker je običaj predala hčeri. Tudi mlajši pravijo, da se temu običaju ne bodo izneverili in obljublajo, da bo domač kruh vedno na mizi.

Spomini in sedanost bi si morali biti na sveti večer podobni; gospodinja s prvim mrakom pripravi družinsko mizo. Pogrne jo z belim prtom

in nanjo položi kruh. Večerja je ponekod že pred kropljenjem hiše in prostorov, večinoma pa šele potem. Navadno je skromna, preprosta; hladno kuhano sadje, krompir v oblicah in klobasa (krvavica ali pečenica). V teh časih je večerja boljša, saj vsebuje pečenko, pražen krompir, solato in sladke priboljške. V novejših hišah nimajo več krušnih peči, v starejših pa so mizo postavili ob peč, kjer se je na klopi zbrala vsa družina. Pri Skokovih krušna peč ni namenjena samo gretju, ampak v njej pečejo tudi kruh.

Ker Dragica vedno speče več kilogramov kruha, bi bilo težko zamesiti kruh ročno, kot so to počeli pred leti. Imajo stroj za mesenje, v katerega stresejo sestavine za približno 20 kilogramov kruha. Manjše količine pa še vedno zamesi na roke. Za 3 kilograme kruha uporabi 2,5 kg navadne krušne moke, 2 litra vode, 2 dkg soli in 10 dkg kvasa. Ročno gnetenje testa zahteva kar precej moči. Dobrodošli sta tudi še dve roki, ki držita kotliček, da se ne zvrne s stola. Dragici vedno ali pa vsaj takrat, ko ima čas, priskoči na pomoč Martin. Ker pa je že velik, tudi sam poprime in pregnete krušno testo. Po gnetenju mora testo na vzhajanje. V kotličku ga prekrijejo s prtičkom, potrebno pa je paziti, da v kuhinji ni prepriha, saj se kaj hitro lahko testo »prehladi«. Po uri vzhajanja se še enkrat pregnete, kar dobro je treba uporabljati roke, nato pa ga še za pol ure pustijo stati. Dragica pripravi na mizi desko, na katero povezne kotliček in testo nareže na primerno velikost v obliki hlebca. V peharje hlebce naloži tako, da je gnetena stran spodaj. Tik, preden gredo hlebci v peč, jih še dvakrat ali trikrat zareže, ali v obliki križa ali posevno, večkrat pa kar s prstom naredi

v dolbinico. Premaže še s črno navadno kavo ali s stepenim jajcem. Tako pripravljeni hlebci romajo v očiščeno peč.

Oče Franc sočasno s pričetkom mesenja pripravi peč. »Grnado« naredi najraje iz bukovih drv, dobra so tudi smrekova, vendar težko oddajo od sebe temperaturo, ki je potrebna za peko. Približno tri bukovne butare potrebuje, da se peč segreje. Ko ostane samo še pepel, Franc pomete notranjost

peči, tako, da kruh ne bi bil umazan. Preverjanje temperature je nekaj posebnega. Najlažje ugotoviš pravo s časopisnim papirjem. Franc papir da v peč in kakršne barve ga potegne ven, tako zapečen bo kruh. Torej, bolj je papir temne barve, višja je temperatura. Uporaben je tudi reklamni papir,

vendar Franc opozarja, da se njegova barva ne sme spremeniti, saj ob spremembi pomeni, da je prevroče.

Hlebce naloži na očiščena tla krušne peči. Zapre vrata in brez obračanja hlebcev in odpiranja vrat se pečejo eno uro. Po uri so hlebci poberejo iz peči in se ohlajajo v istem prostoru kjer so se zamesili in pekli. Pomembno je, da se postopoma ohlajajo, skupaj s sobno temperaturo. Vroč kruh

se tudi ne reže prav dobro, čeprav gre malce ohlajen prav dobro v slast. Franc še dodaja, da se domači kruh v kavi nikoli ne razdere, svež je mehak in predvsem brez kemikalij.

Dolga leta gospodinje vdihujejo kruhu novo življenje, kljub industrijskim pekarnam. Verjamem, da nobena ne peče doma zaradi stroškov ali česa drugega. Srce in duša gospodinje je vnesena v hlebec kruha, ko ga položi na mizo pred jedce. Kruh prestaja vse preizkušnje, kljubuje ujmam, z njimi vred raste in se spreminja. Vendar tista toplota in domačnost bivata le v kruhu, ki je pred nami na mizi še tople iz krušne peči.

Marij Urh

MIKLAVŽ IN PRIČAKOVANJE BOŽIČA V DOMU POČITKA MENGEŠ

Včasih je že tako, da se svet obrača drugače, kot smo si zamislili. Vsi si najbolj želimo zdravja, da bi živeli ne da bi morali drugi skrbeti za nas. Včasih pa to ni več mogoče. Morda je takrat najboljše, da si uredimo življenje po naših potrebah. Stanovalci Doma počitka v Mengšu imajo to srečo, da so prišli v sredino med ljudi, ki se s srcem posvečajo njihovim težavam ter jih razumejo. Trudijo se tudi, da bi jim pričarali vsaj del vzdušja, ki so ga doživljali doma, še posebej ob praznikih, kot je božič in pričakovanje novega leta.

Veselite in tudi presenečenje je prišlo s sv. Miklavžem. Ne da se opisati občutkov ob pogledu na srečne obraze varovancev, ki so priklenjeni na postelje. Tudi ostali se veselijo vsakega obiska, še posebej, če je to Miklavž z darili. Že prihod v sobo se je svečano pričel, ko so angelčki v

spremlstvu kitarista zapeli nekaj božičnih napevov. Kdor je le mogel, je pritegnil s svojim glasom, skoraj na vseh obrazih pa je bilo videti srečo in tudi kakšno solzo. Miklavž v svetleči opravi je spominjal stanovalce na mladost in srečo ter veselje je občasno zamenjala otožnost. Kako ne bi, saj vsi v sebi nosimo, ne Miklavževa darila, temveč čas pričakovanj, veselja in družinske sreče. Vsi vemo, kaj pomeni otrokom obisk Miklavža, na moremo si pa zamisliti, koliko pa stanovalcem doma, ki jim s svojim obiskom prežene misel na vse tegobe življenja. Ampak ne le za tisti trenutek, obisk še nekaj časa tli v srcih. Mnogi pogovori se še dolgo sučejo okoli Miklavža, dobrot, ki jih je prinesel in na upanje, da naslednje leto spet pride. Kako malo je potrebno, da smo ljudje srečni. Zahvala za to, da Miklavž pride v Dom počitka gre zaposlenim, mengeški župnijski Karitas z Jerco Stopar, sestri Andreji, ki vodi skupino Marijanske Vincencijske mladine župnije Mengeš, župniku Mateju Zevniku ter vsem dobrim gospodinjam, ki so pomagale Miklavžu peči piškote.

Z veliko vnemo pa se v Domu počitka pripravljajo tudi na prihajajoče praznike. December je sploh naporen, saj sta delovni terapevтки Aleša in Andreja kar naprej na udaru. Potrebno je narediti ogromno okrasov, postaviti jaslice in novoletno jelko. Kar naprej hitita sem in tja, tako, da ju nisem mogel uloviti v fotografski objektiv. Kot sta povedali, jih obiskujejo pevski zbori, glasbene skupine, prirejajo pa tudi novoletno zabavo. V delovni terapiji izdelujejo okraske iz slanega peciva, poskrbijo, da jih je dovolj tudi za okrasitev v sobah, kjer so varovanci, ki sami tega ne zmorejo. Ker gre kar nekaj stanovalcev za praznike domov, k svojcem, okrašujejo že nekaj dni pred prazniki. Skušajo si ustvariti čim bolj domače vzdušje, saj se spomini mnogokrat prepletajo s sedanostjo.

Gospa Slavka, ki je krasila novoletno jelko, mi je zaupala, da je za praznike boljše kosilo, bolj svečano in zraven dobijo še kozarček vina. Tega sicer dobijo tudi ob nedeljah, vendar je za božič čisto drugačen,

praznični občutek. Prav tako je pohvalila zaposlene v kuhinji, da pripravijo odlične sladice, piškote in potico.

V kotu avle, ko vstopiš v dom, imajo postavljene večje sani, v njene sedeže pa postavijo jaslice. Pri tem delu sem zalotil gospo Mimi, ki je pazljivo postavljala pastirce in ostale člane jaslic. Nadvse zadovoljna je bila videti in naravnost uživala je pri tem delu. Sicer ni povedala, vendar pa je bilo videti, da ji je spomin uhajal na preteklost, ko je v drugačnem krogu postavljala jaslice v pričakovanju Svetega večera.

Obe gospe so vseskozi hodili opazovat tudi drugi stanovalci te hiše. Na oglasnem panoju so si lahko prebrali, kakšne dejavnosti so jim pripravili med prazniki. Skupaj s terapevtko Andrejo pa sva obiskala še gospo Marijo v sobi. Kar takoj je bila pripravljena na slikanje, obenem pa je pokazala še slike z obiska Brezij, kamor gre najmanj enkrat na leto ter slike svoje domačije. V mladosti je tako nesrečno padla z drevesa, da posledice čuti še danes. Odločno pove, da če ne bi bilo vseh, ki skrbijo zanjo v domu, bi tudi nje ne bi bilo več. V Domu se dobro počuti, za praznične dni pa ima postavljene miniaturne jaslice ter smrečico na nizki omari v sobi.

Kjerkoli in kakor v bogoslužju je tudi v človeški pobožnosti in tudi v raznih običajih čas pred božičem čudovito lep in bogat. Že nekaj tednov pred božičem, skozi ves advent, se vpleta v vsakdanje življenje razpoloženje s tiho v domovih in s celo vrsto prisrčnih navad, ki so se ohranile ter se prenašajo iz

roda v rod. Preproste, a polne domačega in iskrenega občutja so naše ljudske božične pesmi. Eno najlepših opravil je postavljanje jaslic. Jaslice so središče, ob katerem se družina na svete večere zbere, moli in se pogovarja. Ravno ob jaslicah čutimo posebno odkrito prisrčnost, ljubeznivo domačnost in notranji mir. Občutimo kaj smo kot družina in kako je hudo, če niso zbrani vsi domači. Ko si leto za letom želimo blagoslovljene in vesele božične praznike, si pri tem želimo predvsem da bi vera, upanje in ljubezen ob teh praznikih premagale vse ovire in težave, ki nas tarejo, da bi ob praznovanju božiča močno in globoko doživeli srečo družinske povezanosti, lepoto in upanje novega življenja. Naj bodo želje namenjene tudi stanovalcem in varovancem Doma počitka, predvsem tistim, ki bodo iz takšnih ali drugačnih razlogov ostali in praznovali v Domu.

Marij Urh

Z DAJANJEM ZORIMO

Ne glede na to, kako bogato ali revno je naše življenje, vedno lahko postanemo del večjega toka dobrote. Zavedajmo se, da lahko storimo več, kot je nujno potrebno. Eden od ključev bogastva je ugotovitev, da pravo bogastvo ne prihaja s tem, da vse več dobivamo, temveč s tem, da več dajemo.

Razdajati se, naučiti se biti strpen, upoštevati druge in jim izkazovati priznanje, ohranjati duhovno gibkost za zorenje in učenje; vse to poraja srečo, harmonijo, zadovoljstvo in ustvarjalnost. Teh besed so se spomnili učenci Osnovne šole v Mengšu, ki so skupaj s člani Šolskega sklada pripravili božično novoletni sejem v središču Mengša. Prodajne stojnice so se šibile pod težo izdelkov, ki so jih šolarji sami izdelali. Namen sejma in celotne aktivnosti je bil, da se zberejo sredstva, ki bodo v pomoč učencem, katerih starši težko zmorejo plačevati vse obveznosti šolanja. Ko spoznamo, da smo sposobni dajati, ni več nobenih omejitev glede dobrote, ki je bomo deležni. Nihče se ni pritoževal, ko so v šoli izdelovali predmete, ki so potem našli kupce na sejmu. Veliko ur so porabili skupaj z učiteljicami in učitelji, da so pripravili lične izdelke, spekli piškote, ki so v hipu pošli, tako so bili dobri in se na sobotno jutro, megleno in hladno, pojavili na stojnicah. V nekaj trenutkih so bile stojnice obložene in prvi kupci so že pregledovali izbiro.

Vsi skupaj so pozabili na mraz, pester kulturni program, ki so ga pripravili učenci nižjih razredov, si je ogledalo veliko število gledalcev. Prodajalke in prodajalci na stojnicah pa so vabili obiskovalce in z vsakim prodanim izdelkom so bili bolj zadovoljni. Zavedali so se, da opravljajo delo, ki je in bo nekaj posebnega, nekaj, na kar bodo ponosni, saj pomagajo drug drugemu in se učijo, da le medsebojni človeški odnosi, ki temeljijo na prijateljstvu, pomoči in razumevanju, nekaj veljajo.

Vsakič, ko se nam ponudi prilika, da bi dajali, jo pozdravite s široko razprtimi rokami. Sam namen utegne biti celo bolj pomemben od darila. Pri poganjanju za vsem, kar življenje nudi, spregledamo priložnost, da bi v povračilo tudi kaj vmili. Življenjski darovi, ki jih ves čas uživamo,

so sami po sebi dober razlog za to, da postanemo hvaležni. Nismo na svetu zato, da bi v življenju dobili vse samo zase, ampak zato, da se trudimo, da bi bilo življenje drugih bolj srečno.

Hvaležnost je ustvarjalna sila. Če z njo živimo ves čas, ne le kakšen dan v letu, lahko v našem življenju ustvari mnogo dobrega. Šolarji in člani Šolskega sklada se iskreno zahvaljujejo za pomoč pri uspešno organiziranem sejmu kolektivu učiteljev OŠ Mengeš, PGD Mengeš in predsedniku društva, g. Jožetu Žargiju za izposajo in postavitev stojnic, članom KD Mengeška godba za nastop in pomoč pri prireditvi ter g. Štefanu Borinu, ki je z veseljem ponudil prevoz izdelkov na prireditveni prostor.

Marij Urh

PREDSTAVNIKI MUZEJA MENGEŠ GOSTJE VELEPOSLANIŠTVA LR KITAJSKE

Na povabilo veleposlanika LR Kitajske, gospoda Xu Jiana, smo bili predstavniki Muzeja Mengeš 20. novembra 2003 povabljeni na obisk veleposlaništva in na razgovoru o nadaljevanju Programa Hallerstein v letu 2004 in za naprej. Zahvalili smo se za njihovo pozornost in izmenjali darila. Veleposlanik je bil posebno zadovoljen, da imamo Slovenci Hallersteina, ki je že pred več kot 250 leti odkrival Kitajsko Evropi in bogatil človeštvo s svojimi znanstvenimi dosežki.

Po uradnih pogovorih na veleposlaništvu, smo bili predstavniki Muzeja Mengeš; Viljem M. Hribar – glavni urednik knjige Mandarin, Peter Škrlep – oblikovalec in fotograf in Janez Škrlep – direktor Muzeja Mengeš ter pobudnik Projekta Hallerstein povabljeni na slovesno kosilo. V odličnem vzdušju smo utrdili sodelovanje pri raziskovanju našega rojaka barona patra Ferdinanda Avgušтина Hallersteina in ga razširili tudi na druga področja

Ker smo veleposlaniku ob kitajskih uspehih na področju astronomike poslali telegram s čestitkami, se je zahvalil za našo pozornost in nas prijazno opozoril, da so že Hallersteinovi znanstveni uspehi (bil je namreč vodja observatorija v Pekingu in predsednik matematičnega urada na kitajskem dvoru), postavili temelje njihovim zdajšnjim uspehom. Zaradi tega so nam še v naprej zagotovili vso podporo pri projektu Hallerstein, ki po obisku dr. Mitje Sajeta in mag. Janija Osojnika v Pekingu oktobra letos dobiva mednarodni značaj. Po zelo dolgem pogovoru, predstavitve knjige Mandarin, ki jo je Muzej Mengeš izdal ob simpoziju, smo veleposlaniku predstavili tudi nekatere naše

sponzorje, ki imajo interes po gospodarskem sodelovanju s LR Kitajsko. Pogovor smo nadaljevali ob svečanem kosilu, na katerega smo bili povabljeni in kjer smo že presegli zgolj formalno raven. Program Hallerstein postaja projekt mednarodnega formata. Bo to projekt brez Mengša? Kljub vsemu Muzej Mengeš ob koncu leta 2003 in ob 300. obletnici Hallersteinovega rojstva uspešno zaključuje prvo fazo Programa Hallerstein, s katerim smo se dostojno postavili ob bok velikim narodom. Hallerstein je verjetno bil največji Kranjec vseh časov.

*Janez Škrlep
Foto: Peter Škrlep*

Veleposlanik LR Kitajske je sprejel v dar od Muzeja Mengeš tri izvode knjige MANDARIN v zahvalo za vso podporo Projektu Hallerstein

Veleposlanik Xu Jian je govoril o pomenu Hallersteina v odnosih med LR Kitajsko in R Slovenijo ter izrazil priznanje Muzeju Mengeš za vodenje projekta

OBČNI ZBOR DRUŠTVA DIABETIKOV DOMŽALE

Društvo diabetikov vključuje bolnike, svojce, prijatelje itd. iz občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče, Trzin in se nahaja v Zdravstvenem domu Domžale. Vsako leto pregledamo in ocenimo naše delo. Letos smo se, 18. novembra ob 16 uri, zbrali na 17. rednem občnem zboru v Gostišču Kovač na Količevem.

Vse prisotne je najprej pozdravil zdajšnji predsednik gospod Franc Hrovat. V nadaljevanju je povedal, da je društvo v celoti izpeljalo program, ki si ga je zastavilo lani ob tem času. Pohvalil je vse, ki so pri tem sodelovali. Največ članov je poslušalo predavanja o zdravi prehrani in bolečini v prsih. Zaskrbljeno pa ugotavlja da; ko smo posebej povabili 250 diabetikov, ki niso člani našega društva, na predavanje o ustrezni prehrani za sladkorno bolezen, se jih je udeležilo le 9 vabljenih. Vprašali smo se: »Kaj storiti?« Predstavnik Zveze diabetikov Slovenije je menil, da se s podobnimi težavami srečujejo tudi druga društva diabetikov v Sloveniji. Posebno je pohvalil natančno in vestno ravnanje društva z denarjem, ki je na voljo za izvedbo celotnega programa aktivnosti v Društvu diabetikov Domžale. Gospod Maks Grošelj, referent za šport, je pohvalil številčno udeležbo naših članov, na društvenih kakor tudi meddruštvenih pohodih diabetikov

gorenjske regije (Kranj, Jesenice, Škofja Loka, Tržič): »Prehodili smo dobršen del Gorenjske. Tudi sankali in smučali smo se, kolesarili, šli na rafting pa tudi obirali češnje ali nabirali kostanj. Na izletu v Beli Krajini smo obudili spomin na kulturno-zgodovinske dogodke polpretekle zgodovine. Najbolj pogumni smo se mrzlega jesenskega dne, po prvem sneženju letos, spustili v jamo Pekel pri Žalcu.« Urednik spletne strani je povabil mlajše diabetike k bolj aktivnemu sodelovanju na tem področju.

Ker bodo prihodnje leto volitve novih članov v vse odbore društva, je predsednik povabil vse prisotne, da že sedaj razmišljajo, koga bodo predlagali. Spomnil je na dosedanje slabo ali nikakršno zastopnost sladkornih bolnikov iz občin Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče pri delu v našem društvu.

Predstavniki društev diabetikov gorenjske regije so prijazno pozdravili vse navzoče in vsem zaželeli še boljše sodelovanje pri vodenju skupnih športno rekreativnih dejavnosti. Ob koncu uradnega dela občnega zbora sta predsednik društva in predstavnik Zveze diabetikov Slovenije trem članom našega društva podelila priznanje in zahvalni listini za dosedanje uspešno in požrtvovalno delo v Društvu diabetikov Domžale od ustanovitve leta 1986. Srečanje

smo zaključili dobro razpoloženi ob zvokih harmonike in prijetnem klepetu s prijatelji in znanci.

Izvršni odbor Društva diabetikov Domžale se zahvaljuje vsem, ki ste nas pri našem delu denarno ali kako drugače podpirali.

**PRAV VSEM PA ŽELIMO VESELE
PRAZNIKE, PREDVSEM PA ZDRAVO IN
USPEŠNO NOVO LETO 2004.**

Anica Cotman Anžič

Gospod Slavko Pišek je prejel priznanje in zahvalo za delo v Društvu diabetikov Domžale od leta 1986, ki mu jo je podelila Zveza diabetikov Slovenije.

DESETA LETNICA USTANOVITVE ZDRUŽENJA ZA SOCIALNO GERONTOLOGIJO IN GERONTAGOGIKO SLOVENIJE in ŠESTNAJSTA LETNICA DELOVANJA MEDGENERACIJSKIH SKUPIN ZA KAKOVOSTNO STAROST

Županja je na zadnji seji občinskega sveta v Domžalah, pri sprejemanju osnutka proračuna za leto 2004, na vprašanje, kaj se dogaja s projektom izgradnje DSO Vir, ki bi naj bil po občinskem planskem dokumentu »Razvojni program Občine Domžale od leta 2001 do leta 2005« zgrajen do leta 2005, odgovorila, da država ne podeljuje nobenih koncesij za izgradnjo DSO, da zato interesa investitorjev ni več, saj je DSO brez državne podpore prevelik poslovni rizik.

V reviji Prepletanja, v 8. številki, str. 4, pa minister dr. Dimovski v intervjuju navaja, da država pridno uresničuje oba nacionalna programa: Nacionalni program SV do leta 2005 in Nacionalni program SV starejših do leta 2005 in da bodo konec tega leta, najkasneje do sredine prihodnjega zagotovili kapacitete v domovih za 7,5 % populacije, starejše nad 65 let. In pravi: »To bomo dosegli z intenzivno izgradnjo domov in s podelitvijo koncesij.« Iz navedenega se vsekakor zelo dobro vidi razhajanje med teorijo in prakso v politiki. Nadalje minister poudarja pomen prostovoljnega dela in navaja, da je s stališča odnosa do sočloveka skrajno pomembno in plemenito dejanje, predvsem v smislu povezovanja družbe. In si postavlja vprašanje, kako prostovoljstvu dati pravo veljavo in pomen, kako ustrezno moralno nagraditi prostovoljce in kako za prostovoljstvo vzpodbujati mlade. No, za začetek bi bilo zelo lepo in prav, če bi se med prostovoljci pojavil kakšen politik ali drugi vodilni, za vzgled in potrditev, da se tudi pri nas prostovoljstvu daje veljava in pomen. Država pa bi morala za delovanje skupin nameniti več sredstev, ne pa iz leta v leto manj (v letu 2003 smo prejeli le 40% sredstev iz leta 2002) in tako omogočiti boljše možnosti za delo skupin tudi v revnejših občinah.

Pri starih ljudeh se najbolj pogosto pojavlja osamljenost in iskanje smisla bivanja. Življenje brez smisla in osamljenost sta namreč najbolj pogosta povzročitelja socialnih in psihosomatskih motenj. Zato se v skupinah učimo smiselne in ustvarjalne polnega življenja. Znani psiholog in logoterapevt Viktor Emil Frankl je zapisal: »Človek z duhom kljubuje usodi in veliko laže obvlada telesne, duševne, socialne in druge rizične situacije, če v njih odkrije smisel. Smisel bivanja je treba udejanjati kot nalogo: živeti za nekoga in za nekaj«. Za premagovanje osamljenosti, ki stare najbolj obremenjuje, so povečini najbolj pomembni neposredni stiki med ljudmi, vzajemno dajanje in prejemanje izkušenj, nasvetov, informacij, razmišljanje na glas, prijateljstvo, skupni projekti in skupni cilji, pri katerih lahko aktivno sodelujemo in soodločamo. Neposredni stik nam omogoča radost in zadovoljstvo medčloveških odnosov, ki jim pravimo osebni odnosi. Nudi nam možnost občutenja varnosti, pripadnosti, spoštovanja, samouresničevanja, vedrine, radosti in zadovoljstva, možnost za sprostitev in zabavo.

V Društvu »Jesenski cvet« dosledno uresničujemo naše programske cilje. Izbrali smo dobro voljo za sodelovanje z ljudmi in za pomoč ljudem in to tudi uresničujemo.

V našem društvu vemo, da veljava in pomen prostovoljstva najbolj sigurno raste iz vztrajnega in požrtvovalnega dela v skupinah. Pomen prostovoljstva torej raste iz drobnih celic ljubezni do sočloveka, iz medčloveške solidarnosti, iz vsakokratne sreče in zadovoljstva naših članov, raste s pomočjo zavzetega in poštenega dela voditeljic in voditeljev skupin, za kar se jim v imenu društva tudi na tem mestu najlepše zahvaljujem. In

upajmo, da raste pomen prostovoljstva iz naših skupin tudi navzgor – kot ozaveščanje pristojnih o tem, da se na terenu opravlja res veliko delo in kot pripravljenost na ustrezno podporo na državnem nivoju. Ob tej priliki bi izrazila zadovoljstvo ob dobrem sodelovanju s pristojnimi na Občinah Domžale, Mengeš, Trzin, Moravče in Lukovica, ki cenijo naše delo ter moralno in finančno podpirajo naš razvoj.

Združenje za socialno gerontologijo in gerontagogiko Slovenije je ob dvojnim jubileju vsem voditeljicam in voditeljem podelilo priznanja, obletnici pa proslavilo v Kulturnem domu Mengeš, v septembru. Slavnostni govorniki so bili: Zmaga Prošt, predsednica ZSGGS, Danica Matjanec, organizatorka nacionalne mreže skupin starih ljudi za samopomoč, mag. Tone Kladnik, ustanovitelj prve skupine, predstavnica MDDSZ, župan mag. Tomaž Štebe in dr. Manca Košir. Ob koncu leta se vsem članom društva ter vsem občinskim upravam, sponzorjem in Centru za socialno delo Domžale, ki podpirate naše delo, iskreno zahvaljujemo za sodelovanje. Obenem Vam želimo prijetne Božične in Novo letne praznike ter zadovoljstva, sreče in uspehov v letu 2004!

*Predsednica Društva »Jesenski cvet«
mag. Majda Pučnik Rudl*

MIKLAVŽEV OBISK V MENGŠU

Sveti Miklavž je obiskal otroke na predvečer svojega godu. Več kot 550 otrok s starši, tetami in strici ga je pričakalo na svečano okrašenem cerkvenem dvorišču. Da bi ga lažje dočakali, nam je pel otroški cerkveni zbor iz župnije mengeš, ki se imenujejo Angelčki. Igralci in igralki KD Groblje so zaigrali otroško igrico. Zaradi tisočglave množice pridnih Mengšanov, parkeljnov nismo opazili in jih tudi nismo pogrešali. Menda so se tokrat držali bolj ob strani. Miklavž je prišel ves slovesen in dobro založen z darili. Za vsakega je imel dobro besedo, še majhnega vraga je vključil v razdeljevanje daril. Posebno je bil vesel otroških risbic in prijaznih pisem na njegov naslov. Poleg zbora angelčkov, so zapeli tudi nekateri obdarjeni otroci in bili zato deležni gromkega aplavza zbrane množice. Darila so bila simbolična, vendar izročena otrokom na spoštljiv in prijazen način. »Lepo je sprejemati darila, še lepše pa je druge obdarovati.« je sporočil sv. Miklavž vsem navzočim. Daril je bilo dovolj za vse. Dobre volje smo odšli na svoje domove pripraviti vse, kar je potrebno za Miklavžev polnočni obisk.

Miklavževanje v Topolah in Mengšu je organiziralo Kultumo društvo Franca Jelovška Mengeš s sodelavci, omogočila pa ga je Občina Mengeš. Zahvaljujemo se KD Groblje in župniji Mengeš za zvesto sodelovanje.

Janez Škrlep

V pričakovanju sv. Miklavža je najprej nekaj pesmic zapel otroški zbor Angelčki, nato pa so pravi angelčki po kratki igrici poklicali Miklavža

V knjigi so pridni otroci zapisani z zlatimi črkami, poredni pa s črnimi in sv. Miklavž vse leto z nebes opazuje, če so otroci pridni

Otroci so nestrpno pričakovali prihod sv. Miklavža, ki je prišel po beli nebeški poti, da bi obdaroval pridne otroke

SLIKARSKA RAZSTAVA JANE ŠKRLEP

V Galeriji klet je bila med 27. novembrom in 12. decembrom 2003 odprta prodajna razstava likovnih del študentke Akademije za likovno umetnost Jane Škrlep. Akademski slikar izredni profesor Tugo Šušnik je ob tej priložnosti zapisal naslednje besede:

Ob anarhičnih trendih trenutnega stanja likovne umetnosti se je osvežujoče soočiti s takim navdušenjem in kvalitetno ustvarjalnostjo na področju slikanja, kakršnega izkazuje delo Jane Škrlep.

S svojo odprtostjo do različnih interpretacij slikovnega polja že med študijem dosega zrela, kvalitetna in dosledna likovna dela.

Razstavljeni dela so spretna realizacija raznolikih slikovnih elementov. Z zanimivim jukstaponiranjem realističnih, tipografskih in abstraktnih pristopov k sliki nam pojmovno predstavlja, kaj vse se še da na svež in originalen način ustvariti oz. doseči.

Vse čestitke Jani Škrlep k njeni prvi likovni razstavi.

KD Franca Jelovška Mengeš

Jana Škrlep: Tulipani, akril na platnu, 60 × 70 cm.

Kulturni program ob odprtju je oblikovala Mateja Starič.

ZVEZDE

Moj veliki vzornik je v prejšnjem tisočletju poslal rakom žvižgat zvezdoglede. Nič mu ne zamerim, ker se včasih tja pošljem sama. V trenutkih, ko uvidim, da ljudje pričakujejo od 1. januarja naprej nekaj čisto novega. Svežega, seveda lepšega in manj obremenjujočega; pa da pri tem ne bi bilo treba utrpeti nobene težke preizkušnje, nikakršnih naporov. V zvezdah se v najdaljši noči ne zgodi nič posebnega. Enako hitro, po istih smernicah, z enakim učinkom, potujejo naprej. Vsako leto na Silvestrovo se z velikim spoštovanjem spomnim Galiea, ki je trenutek pred največjo življenjsko žrtvijo sporočil svoje prepričanje, da se vendarle vrti.

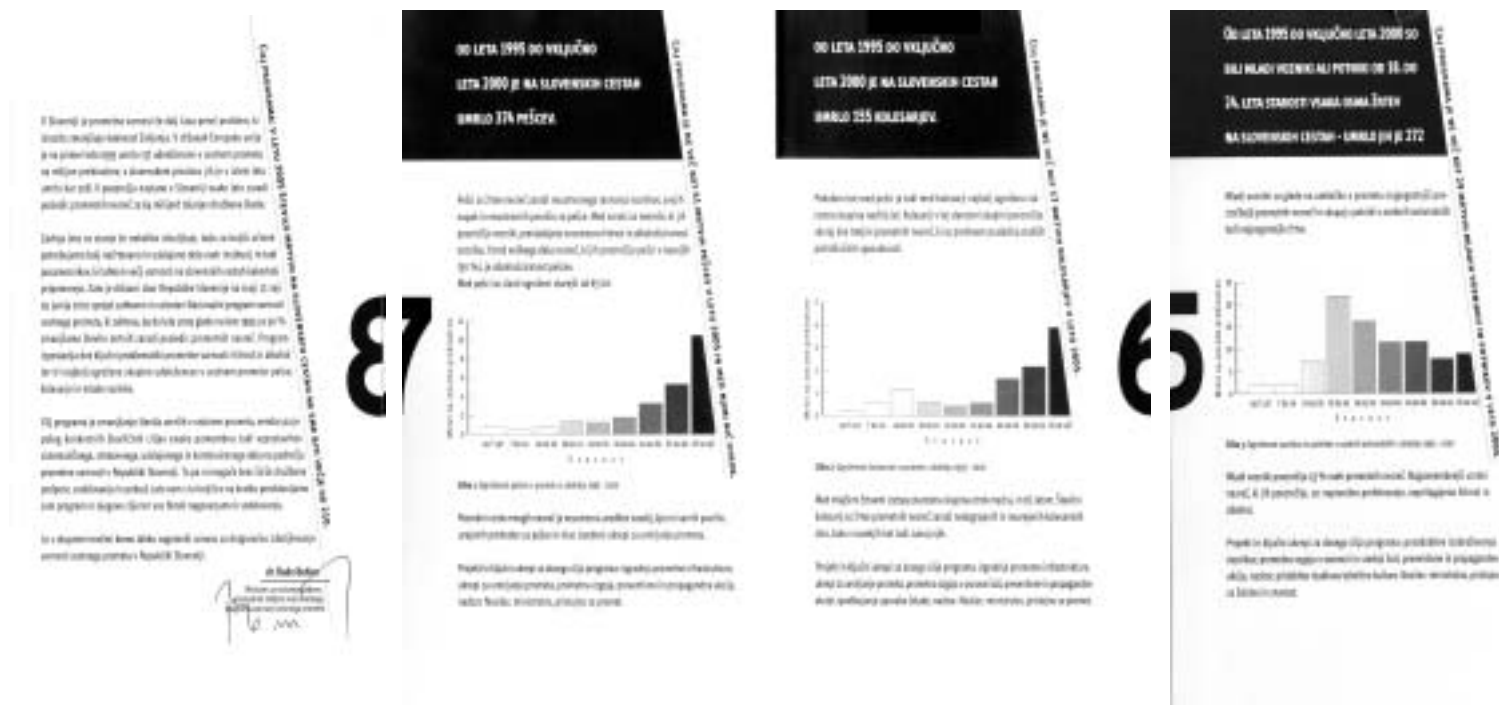
Po sončnem horoskopu smo razvrščeni v dvanajst znamenj. Leto 2004 bo v znamenju Venere. V astrologiji simbolizira odnos do umetnosti, ljubezni, čustev (ki jih je mogoče delno tudi nadzorovati), uživanja. Dnevni domicil ima v znamenju Tehtnice, nočni v Biku. Iz podatka lahko že sklepamo, da bodo rojeni v omenjenih znamenjih nekakšni privilegiranci. Ampak v zadnji noči leta 2003 bo začel ubirati pot po Ribah Uran, ki pomeni revolucijo, spremembe, sodobne zamisli, ki jih bodo ljudje, rojeni v vodnih znamenjih (Ribah, Raku in Škorpionu) veliko lažje udejanjali kot doslej. Proti konci septembra bo napredoval v znamenje Tehtnice Jupiter (čast, bogastvo, veselje, napredovanje) in pomagal premagovati ovire rojenim v zračnih znamenjih (Vodnar, Dvojčka, Tehtnica). Do takrat se bo pomikal po Devici in bo učinkovit zaveznik zemeljskih znamenj (Bika, Device in Kozoroga). Pluton, ki bo prešel kritično stopinjo Strelca, bo v nadaljevanju spodbujal in podpiral ognjena znamenja (Ovne, Leve in Strelce). Pestra nebesna ponudba torej kar na vseh področjih.

Po kitajskem (Luninem) horoskopu bo leto 2004 v znamenju Opice. To je čas, ko je vse mogoče. Dogodki si sledijo z bliskovito naglico, dopoldne ni enako popoldnevu. Ljudje se spuščajo v ljubezenske, denarne in druge pustolovščine, končni izidi so pač taki, kakršna je opica po značaju: včasih navdušujoči, drugič porazni. Hkrati je to leto, ko lahko pripadniki vseh znamenj udejanjajo najbolj smelega načrta. Tako ne bo v negativnem smislu izstopalo nobeno znamenje.

Ne gre pa pozabiti, da obstaja še cela vrsta horoskopov, ki jih bodo zdajle, ko se leto poslavlja, objavljale vse revije. Posamezniki bomo srečo lahko poiskali v azteških, inkovskih, indijskih, indijanskih in kajvemskejših horoskopih še. Preprosto si bomo lahko izbrali tisto napoved, ki nam bo najbolj všeč in bo obetala največ dobrega. Da ne bi kdo pomislil, da se norčujem iz lastnega dela! Samosugestija je najmočnejši dejavnik, ki nam pomaga uresničevati tisto, o čemer sanjamo. Najbolj natančno izračunan horoskop ne pomaga dosti, če človek ne verjame vanj, če se ne odloči, da si bo prizadeval po vseh močeh doseči tisto, kar mu obljublja.

Razglejte se torej med ponujenim, izberite horoskop, za katerega vam bo notranji glas prišepnil, da vam najbolj ustreza – in napovedi se bodo zanesljivo uresničile! Zdravo, mirno in uspešno leto 2004 vam želim! Da bi vam planeti, ko se bodo pomikali navidezno zadenjsko, čim manj nagajali in da bi tvorili z nebesnimi telesi v vašem osebnem horoskopu čim večkrat lepe in obetavne aspekte. Predvsem pa, da bi tudi drug drugemu to privoščili.

Meta Malus

MOJE LETO NA BAVARSKEM – 9. DEL

Moje leto se je podaljšalo

Ura je že precej pozna, celo precej čez polnoč je, ampak sedaj stanujem tako daleč stran od univerze, da pridem precej pozno domov in moj delavnik se malo zavleče. Priznam, da sem kriva deloma sama, saj če slučajno prižgem računalnik, se skoraj ne morem upreti še deskanju po spletnih straneh, pa elektronska pošta, včasih še kakšna igrice in tako svojemu očetu pošljem elektronsko pismo okrog druge ure zjutraj in naslednji dan mi dobrohotno napiše, da lahko hodim malo prej v posteljo. Se bom potrudila!

Brizinski spomeniki

Ker se bliža vključitev Slovenije v Evropsko skupnost, so v bavarski državni knjižnici odprli tudi razstavo starih dokumentov, med njimi tudi Brizinskih spomenikov. Tisti, ki smo si slovenščino izbrali za najljubše početje na svetu, smo mnogo o njih slišali na raznih predavanjih, javnost jih pozna kot najstarejši zapis v (pra)slovenskem jeziku, mene pa je moj dragi šef trdo prijel, ko sem mu vsa vesela povedala, da bom študente peljala pogledat razstavo. Namreč, on meni, da spomeniki niso slovenski in če jaz to izjavljam pred vsemi študenti, da nisem nič drugega kot stara nacionalistka. Hm, o obojem bi se dalo razpravljati, ampak če mi je že enkrat privoščil tako ljubeznive besede, mi vragec v meni ni dal miru in sem vse poročala študentom in jim povedala, da sem pa res toliko nacionalistke, da jih bom peljala pogledat te stvari. Nasmejali smo se pa kar precej.

Prazniki

Veliko več ljudi pa trumoma dere sedaj na Bavarsko, saj so vsak dan tako imenovani Jezuščkovi sejmi ali

kakor jim rečejo Bavarci Christkindlmarkt. Najstarejši je v Nürnbergu, tam so takšen sejem prvič pripravili že v 17. stoletju, se pravi, da so Bavarci verjetno že takrat kuhali vince pozimi, da so se ogreli. Ja, pa mandlji v sladkorju in se kaj podobnega, kar ustavi prebavo, mnogo kičastih figuric in včasih kakšno umetniško rezbarijo, ki pa je čisto predraga, se najde v teh dneh.

Gneča je nepopisna, kar me vsakič znova vznejevolji, kajti meni se navadno mudi in tako se moram ustavljati množici ljudi, ki v coni za pešce enkrat gleda izložbe, drugič zvezdeice, tretjič smreko, četrtič pa snežaka, ki jih vabi v gostilno – človek mora res imeti živce. Še posebej pa, ko se začnejo ljudje drenjati – saj bo vsak prišel ven ali noter in brez prerivanja še mnogo hitreje, ampak tem Bavarcem se to ne da dopovedati.

Izložbe so zanimive, jelenov in božičkov je bilo že sredi novembra toliko, da sem mislila, da sem v napačnem letnem času, zagotovo pa na napačnem mestu, ampak to je tako. Nemci so sposobni cele ure preživeti v kakšni trgovini, zapraviti velik del plače, hkrati pa reči, da je neverjetna gospodarska recesija. Toliko stokanja človek res ne sliši vsak dan. Tudi gospa, pri kateri stanujem ves čas stoka, kako nima denarja, pa da nam sobe na pol zastonj oddaja (300 evrov na mesec za 16 m²!), hkrati pa ima zaposleno čistilko, ki pride čistiti vsak torek in četrtek, vrtnar hodi po potrebi, ampak sedaj je že cel teden tukaj in mora pri minus 9 stopinjah premetavati zemljo, zabijati »dilce« in prevažati samokolnico. Pa požagal nam je veje na okoliških drevesih. Gospa Knies je »gospa doma«, kakor radi rečemo, in ima strašno veliko idej, kaj vse bi bilo dobro narediti. Vsekakor pa hoče v svoje načrte vključiti tudi svoje podnajemnike, tako me je doletelo grabljenje listja, pri pospravljanju kleti sem pa k sreči se izgovorila

na službo, zato pa moram vsake toliko časa paziti na 9-letnega Gabrijela, ki ima od vsega najraje očetov vrtni stroj in zlate žblje.

Adventni čas je tudi čas vencev in prižiganja ter kurjenja vsakovrstnih svečk in svečic – kar pomeni veliko požarno ogroženost, še posebej, če ogenjčke pustimo same. Potem na televiziji vrtijo reklame, kaj naj ljudje storijo v takšnih primerih in seveda moja gasilska duša mi ne da miru, da ne bi krajše pridige imela še sama – malo je že pomagalo. Naša knjižničarka je nehala prižigati svečo zraven gore papirja. No, ali pa jo vedno ugasne, kadar vidi, da jaz prihajam. Kakor že, ravno preveč prijetnega občutka mi odprt ogenj zraven gore papirja ne vzbuja, zato je potrebno biti pazljiv. Svojo sostanovalko sem uspela malo vzgojiti in sedaj me gleda, če ji bom dovolila prižgati svečo (pa je stara že 48 let, tako da ni več tako neuka ...). Sicer pa sem ji nekajkrat skuhala tudi našo kavo (po turško), jo je začela hvaliti, kako je dobra in da naj ji zaupam recept. Naša mami bi rekla, da je treba dati samo kavo noter, pa je. (Jaz pa dodajam še, da tudi preveč sladkorja ne sme biti, konec koncev imam sladko življenje, pa lahko vsaj kavo pijem bolj grenko).

Se pa že veselim počitnic. Miklavž nas je obiskal tudi tukaj, ampak nosil nam je pa darila šele v noči na 7. december. Kar je popolnoma jasno, saj je moral prejšnjo noč darila raznesti v Sloveniji, a ne? Do božiča pa bo potrebno počakati z darili. Bavarci nimajo 26. decembra dneva samostojnosti, tako da so si izmislili praznik, ki mu rečejo *drugi božični dan*. Hja, glavno je, da so doma. Jaz pa v Sloveniji! Vesele in lepe praznike in če voščim še po bavarsko – *lepo se zadržajte v novo leto*. (Priznam pa, da še nisem ugotovila, v kakšni pozi naj bi človek to izvedel – na nogah, na sankah, po zadnjici morda??? Vsekakor pa srečno!)

Mateja Jemec

- Ministrstvo za okolje in prostor

Na državni ravni bo vlada R Slovenije ustanovila Nacionalno organizacijo za varnost cestnega prometa, ki bo prevzelo koordinacijo projektov in izvedbo na državni ravni.

V skrajšani obliki je predstavljen Nacionalni program varnosti cestnega prometa na državni ravni, ki ga je izdal Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu R Slovenije

Strategija za doseg ciljev varnosti cestnega

prometa so tako na državni kot na lokalni ravni. Nacionalni program varnosti cestnega prometa na lokalni ravni, ki je v pripravi, bo predstavljen v naslednji številki glasila Mengšan.

Srečko Hribar SPV

4

21

STEP AEROBIKA

Fitness industrija in industrija prostega časa si vedno znova prizadevata privabiti ljudi, ki se še ne ukvarjajo s športom – niti za ohranjanje ali izboljšanje zdravja, niti za izkoriščanje prostega časa ali za izboljšanje kvalitete vsakdanjega življenja. Inovativni strokovnjaki iščejo nove poti za zapolnjevanje in dopolnjevanje "športnega duha". Pri tem prihajajo do veljave spoznanja, da so pozitivni učinki redne telesne vadbe vedno bolj pomembni. Raziskave vseh plovod po svetu kažejo, da posamezniki, ki so bolj fizično aktivni, znižujejo tveganja za najrazličnejša obolenja in za pridobivanje prekomerne telesne mase, kar je v razvitih državah zahoda že vsakdanji problem celotne družbe. Termin "biti fit" je danes udomačen kot sinonim posameznikovih telesnih – športnih sposobnosti (hitrost, moč, gibljivost in ravnotežje ter spretnost), njegove "kondicijske pripravljenosti" (srčno – žilne in dihalne kapacitete) in telesne zgradbe.

Zagotovo je aerobika eden tistih športov, ki je s pojavom fitness klubov doživela pravcati preporod in se razvija v nove, zanimive in učinkovite oblike vadbe, trendi pa kažejo, da se krog udeležencev iz

dneva v dan povečuje. Ne samo rekreativna oblika tovrstne vadbe, tudi takmovalna.

Sistem aerobike in njenih številnih pojavnih oblik se nenehno prilagaja zahtevam tržišča. Tako poleg rednih programov za rekreativce, že nekaj let poteka tudi vrsta programov za posebne populacije (aerobika za starejše, nosečnice, ...). Vse te pojavne oblike ostajajo zanimive zaradi neizčrpane množice gibalnih struktur, svojih fizioloških, psiholoških in socialnih učinkov, ter zaradi novih ustvarjalnih možnosti, ki dajejo aerobiki kot novi športni disciplini zadnjega dvajsetletja posebno mesto v "poplavi" novih športov.

Vadba v aerobiki se izvaja ob glasbi, ki daje temu športu osnovni karakter – uživanje v gibanju ob

glasbi, veselje, druženje, ustvarjalni moment. V množici različnih oblik aerobike, ki so se pojavile tekom njenega razvoja, se STEP in slide aerobika pojavljata kot vedno bolj množični in priljubljeni izmed vseh zvrsti aerobike.

Step aerobiko je leta 1992 osnovala Gin Miller, ki je ena izmed najboljših inštruktorjev step aerobike na svetu. Step aerobika je aerobna vadba, pri kateri uporabljamo stopničko - t.i. stoper, na katerega stopamo in sestopamo z izvajanjem različnih gibalnih struktur. Višino stopničke (10, 20 ali 30 cm) prilagajamo glede na znanje, izkušnje, raven intenzivnosti vadbe in nenazadnje tudi glede na telesno višino vadečih.

Step aerobika je primerna oblika vadbe tako za začetnike, naprednejše in tudi vrhunske športnike. Step je počasnejša vadba, katere poudarek je predvsem na razvoju srčno – žilnega in dihalnega sistema ter krepitevi mišic nog in zadnjice, poudarjeno pa je tudi delo rok. Le tega lahko še okrepimo z uporabo drobnih rekvizitov, npr. lahkih ročkov.

Če smo vas prepričali, da je step aerobika zanimiva, pokličite 041 760 277.

Maja Jerić

VODOOSKRBA Z ZDRAVO PITNO VODO

Odprt vodovodni vir Žeček, obnovljen cevovod in vodohran Žeček

Misel

Po pomenu je, meni osebno odkar sem župan, vir Žeček največja (vsebinska) pridobitev dragoceno vodo. Upam, da smo dobili res kvaliteten vir, da nam bo narava z njim naklonjena, da bomo odgovorno varovali vodozbirno območje, ki ga napajajo z vodami: hribovje Dobena, Rašice, Gobavice.

Voda bo, po predvidevanjih mnogih, bogastvo 21. stoletja ...

Janez Vajkard VALVASOR je že v 17 stoletju primerjal bogastvo dežele z izdatnostjo vode, ki jo ima, z besedami: "Ako se hoče katera dežela ponašati, da se v njej pretakata med in mleko, hočem reči, da jo je Bog obilno blagoslovil z vsem, kar potrebuje za dobro prehrano, se mora ponašati tudi z mnogimi rekami, potoki in studenci." Vodovodni vir Žeček s 106 m globoko vrtino je izvirski, saj je v kamenini vse od 11 m globine - v sivem dolomitu. Voda zelo dolgo teče oz. pronica skozi kras in kamenine dobensko rašiškega hribovja da "priteče" do območja in globine črpalnice. Voda se bogati in

oblikuje dolgo časa. Ni površinska, ne priteče takoj v vodovodni sistem. Voda s površja mora dolgo časa pronicati skozi kamenine. Vodovodni vir je z debelim slojem ilovice ločen od površinskih voda in drugih vplivov. Vir je varen in neposredno ni občutljiv na daljša sušna obdobja. Voda ima drugačne lastnosti od zajetij kot so površinsko kraška Krvavška in Kamniška ali podtalnica iz proda Mengeškega polja in Drnovega.

Lokacija

Vrtina se nahaja ob vzhodnem vznožju hriba Žeček in v bližini vhoda v bivšo opekarno Mengeš (Cegelnico). Žeček je 377 m visok hrib. Severno od njega je bivša opekarna in bajer. Imena še nima. Predlogi so: Mengeški, Cegelniški, v Pristavi, bajer Stan. Na tem mestu se razcepi cesta poti Dobenem in proti lovski koči oz. kmetijama Oražem in Hrastar ter naprej Na Gmajno proti Loki.

Otvoritev

Pri nekdanji opekarni ob bajerju v Pristavi v Malem Mengšu je bil v petek, 28. listopada 2003 blagoslovljen in svečano vključen vodovodni vir Žeček ter obnovljeni cevovod in vodohran Žeček. Slovesnosti sta se udeležila županja občine Domžale in poslanka gospa Cveta Zalokar Oražem in župan občine Komenda gospod Tomaž Drolec.

Svojo odsotnost so opravičili in izrekli čestitke minister za okolje, prostor in energijo mag. Janez Kopač in župani občin Škofljica dr. Jože Jurkovič, Kranjska gora g. Jure Žerjav, Lukovica g. Matej Kotnik ter direktor JKP Prodnik g. Marko Fatur. Povabilo in čast da odpre objekt vodovodnega vira in vključi črpalko je sprejel in opravil gospod Lado Zabret. To čast mu je lepo in prijateljsko prepustil gospod Ivan Zupan. Poleg Markota Hribarja so bili omenjeni možje glavni operativni graditelji krvavškega in mengeškega vodovodnega sistema. Vrtino, objekte in vse, ki bomo pili vodo, ki bodo upravljali in skrbeli za sistem je blagoslovil mengeški župnik, gospod Matej Zevnik. Lepo in z izbranimi besedami je govoril o odgovornem soglasju z naravo in človekom ter Bogom. Svečano in pristrčno vzdušje so pripravili Mengeška godba in otroci iz vrtca Sonček. Gostom, vsem prisotnim, predvsem pa izvajalcem in sodelavcem ter občanom, ki so sodelovali ali pripomogli k uresničitvi tako zahtevnega in občutljivega projekta se iz srca zahvaljujem. Upam, da nam bo vir dolgo, izdatno in neoporečno služil. Dolgoročno smo za neoporečnost v celoti odgovorni sami.

Varovanje

Na vsem vodozbirnem območju se morajo spoštovati predpisi o vodotesnosti greznic, dokazljivem oz. dokumentiranem in registriranem odvozu odpadnih voda povsod kjer ni kanalizacije ali ni obvezen priklop nanjo. Povsod je prepovedano onesnaževanje okolja in odlaganje odpadkov, tudi posebnih negospodinskih in nevarnih ter industrijskih. Vse odpadke, tudi kosovne vedno lahko brezplačno oddate na sortirnem reciklažnem polju na deponiji v Dobu. Pozimi odprta od 14 do 18 ure v soboto od 8 do 18 ure - info na tel. 7295430.

Narejeno v zadnjih petih letih

V vseh ulicah in cestah, ki so bile obnovljene

smo obnovili tudi vodovod in dotrajane priključke – skupaj dobrih 5000 metrov: Kolodvorska cesta od Pavovca do tovarne Lek, Zavrti, Prelovškova in Kersnikova ulica, Grobeljska cesta, Zoranina, Zadružniška, Maistrova ulica in od nje Slovenska cesta do centra Vele, Liparjeva od Murnove do Loke in naprej po Testenovi, ter del Trzinske, ulica za Pšato v Loki in več manjših odsekov: Glasbilarška, Erjavčeva. Krvavški sistem ima vire modernizirane in centralno upravljane z regulacijo doziranja tako, da se meri minimalna predpisana zadostnost klora na izhodu. Predpisan je zaradi varnosti ne povsod zatesnjenih cevovodov.

Načrti v občini

Drugi globinski vir. Letos smo nameravali začeti z raziskovalno drugo podobno vrtino kot je Žeček. Pripravljeni imamo vso potrebno dokumentacijo, rudarski projekt, dovoljenje za raziskovanje podzemnih voda in soglasje lastnika zemljišča ob mostu čez Pšato nasproti Hidrotehnika v Industrijski coni Mengeš Topole. Ta vrtina bi oskrbovala Veliki Mengeš in Topole. Izvedbo so preprečili svetniki LDS, SLS, ZLSD in SMS. Zagovarjajo prednostno obnovo vodovoda proti Krvavcu kljub temu, da smo jim pojasnili, da za to ni pripravljena dokumentacija, da ključ sofinanciranja ni usklajen oziroma druge občine ne sprejemajo sklepa sveta občine Mengeš o delitvi stroškov glede na količine vode, ki jo posamezne občine dobivajo iz sistema ter da je smiselna hkratna obnova ob izgradnji kanalizacije oz. kolektorja.

Načrti na sistemih

Urejanje krvavškega sistema. Krvavški sistem je dolgoročno strateški vir za občino Mengeš. Gospodarjenje, dejavnosti in urbanizacija na vodozbirnem in vodovarstvenem območju mora potekati v skladu s predpisi. Na Krvavcu se temu država Slovenija še ni niti približala. Zadnja nezakonitost se je zgodila ob gradnji nove žičnice, ko so gradbeniki s težkimi stroji za vsak steber enostavno gradili dostope in uničili občutljivo ravnotežje rastle, dreves in hribin, posledica je povečana erozija, slabo zadrževanje voda ob padavinah in kaljenje dela zajetij, ki se napajajo iz drenaž. **Povezovanje na kamniški sistem.** Občina Komenda se bo priključila na kamniški sistem s količino 40 l/s, ki naj bi bile zagotovljene iz delitve premoženja z občino Kamnik.

Stanje in dogajanje

Cilj je ustvariti povezavo dveh sistemov, ki bi z lokalnimi viri in vsemi vodohrani ter seveda primarnimi cevovodi tvorili velik, zanesljiv in

nenazadnje zaradi tega bolj ekonomičen in strokovno bolje upravljan in voden sistem. Študija „Krvavški in kamniški vodooskrbni sistem“ – začeli postopke spomladi leta 1999 s projektno nalogo in razpisom, podpisali pogodbo oktobra in jo končali revidirano in potrjeno marca leta 2001! Intenzivno se je delalo v letu 2000. Vključeni so bili vsi, ki kakorkoli delajo z obema vodooskrbnima sistemoma. Ves postopek in potrjevanje je vodilo Ministrstvo za okolje in prostor - dr. Jani Zore. Izvajalec je bilo podjetje IMOS-Gea, Marko Vogrič, Zoran Stojič, dr. Jože Panjan. Sodelovali tudi: odličen poznavalec podzemlja – jamar Vido Kregar, strokovnjaka revidenta s strani občine Mengeš, g. Bogoslav Brezigar, g. Janez Rogelj ter predstavnik tovarne Lek g. Rahten. Aktivno smo sodelovali župani naročniki Anton Kokalj, Tomaž Drolec in jaz. Po pooblastilu občin obeh kolegov sem sodeloval pri

izdelavi projektne naloge, v komisiji za izbor izvajalca in v revizijski skupini. Izvedba projektov iz študije oz. bolje rečeno dogovarjanje izredno šepa. Ko prelistavam kar obsežno količino papirjev, se zavedam, da je bilo veliko poskusov premakniti stvari pri skupnem sodelovanju in sem razočaran. Trenutno lahko delamo le investicije, ki od dogovarjanja niso odvisne:

- Otvoritev vodnega črpališča v Kuharjevem borštu 28.11.2002 v Vodicah;
- Pismo o nameri kot predlog v delovni različici o sodelovanju in povezovanju na Kamniški sistem – župani Komende, Mengša in Vodice občini Kamnik spomladi leta 2002;
- Komenda se trudi priključiti se na kamniški sistem iz pravic delitve premoženja s skupno občino Kamnik. Realizacija je omejevana s pogoji o priključevanju na Krvavški sistem;
- Otvoritev globinskega vodnega vira Žeček 28.11.2003 v Mengšu;
- Pripravljena vsa dokumentacija za izvedbo drugega globinskega vira Zaloka v Mengšu – prva etapa z raziskovalno vrtino.

mag. Tomaž Štebe, župan

NA PEDALIH

Kronologija Kolesarskega društva Mengeš za leto 2003

17. januar, Ljubljana:

Podelitev pokalov in priznanj Kolesarske zveze Slovenije. Za leto 2002 so jih prejeli najboljši rekreativci s tekmovalnimi licencami, med njimi 9 Mengšanov. Ekipno smo v konkurenci 32-ih klubov (zopet) zasedli 4. mesto.

11. marec, Mengeš:

Redni letni občni zbor društva

V sejni sobi Slamnik, kjer smo se zbrali v velikem številu.

23. marec, Zlatoličje:

že prva tekma za MTB kolesarje v krosu. Letos imamo tudi mi tekmovalca z licenco.

01. april, Mengeš:

Kljub datumu imajo vsi člani odborov čisto pravi uradni sestanek

03. april, Mengeš:

Mengeške runde

Začetek četrtkovih rund - srečanj kolesarjev na skupinskih treningih. Poteka od maja do oktobra.

08. april, Mengeš:

Vsakoletna čistilna akcija

Na trasi Kamniška cesta, prečna cesta do Agroemone zberemo cel kup razno raznih odpadkov, ki ne sodijo v naravo.

13. april, Mengeš-Kamnik:

Na traktorskih poteh menškega polja poteka slovenski Paris - Roubaix v MTB.

26. april, Domžale:

Kolesarimo po krajih UE Domžale. Med nami je tudi menške župan.

28. april, Ljubljana:

Pridobitev tekmovalnih licenc

V sezoni 2003 se 18 tekmovalk in tekmovalcev bori za točke pokala Slovenije in državnega prvenstva.

04. maj, Novo mesto:

Udeležba na prvem letošnjem maratonu 80 km v okviru akcije Slovenija kolesari.

04. maj, Zreče:

Prva letošnja cestna dirka-gorski kronometer za pokal Slovenije.

06. maj, Mengeš:

Sestanek društva

Začnemo s pripravami na organizacijo naše dirke na Dobeno. Letos šteje kronometer prvič za točkovanje v pokalu Slovenije.

10. maj, Opatje selo:

Kronometer Kras, ki šteje tudi za drž. prvenstvo, je zaradi neregularnosti razveljavljen.

11. maj, Trbovlje:

Vzpon na Boč

V ognju imamo tri železa.

17. maj, Podpeč:

Morostarjev kronometer z višinsko razliko 1m/km trase. Mengšanov tekmuje 13.

24. maj, Maribor:

Cestna krožna dirka za Nagrado Maribora. Menda kar divje po kockah.

31. maj, Stahovica:

Kronometer Kamniška Bistrica

Skoraj na domačem terenu se nas na drž. prvenstvu 15 bori s klanci, ovinki in sekundami. Izkupiček: dve drugi, eno tretje mesto in ostale super uvrstitve.

03. junij, Mengeš:

Še zadnji sestanek pred našim dnevom D.

07. junij, Mengeš:

Gorski kronometer Dobeno 2003

Naš najdogodek. Beležimo rekordno udeležbo v zgodovini dirke. Za barve KD Mengeš tekmuje 24 kolesarjev, zato dobimo pokal za najštevilčnejšo ekipo.

13. junij, Mengeš:

Tradicionalni piknik

Pri Lovskem domu smo uživali beljakovine, ogljikove hidrate, vitamine, nadomeščali izgubljeno tekočino z napornih treningov/tekem in se »fajn« imeli.

15. junij, Logatec:

Krožna tekma na dirkališču v obrtni coni Logatec. Spet smo zraven.

28. junij, Hrastnik:

Na Kal se vzpenja pet "naših".

Lani Gore, letos smo zavzeli južni del Mrzlice- Kal (946 m), kjer smo uživali v pogledu celo do Alp.

05. julij, Vrhnika:

Kar lušten vzpon vodi do Ulovke, a trud se sedmim Mengšanom poplača s pokalom za tretjo najštevilčnejšo ekipo.

06. julij, Ljubljana:

Maraton Franja ponovno pridobiva na popularnosti; merjenje časov s čipi. Osvojimo pokale med posamezniki in ekipni pokal.

20. julij, Dolenjske Toplice:

Lova na točke pri vzponu na Bazo 20 se udeleži 10 članov društva.

Vmesno obdobje, brez tekem, ki ga marsikdo izkoristi za dopust na morju ali v hribih ali pa kot kolesarsko potepanje s torbami.

16. avgust, Stahovica:

Gorska dirka na Črnivec, ki ga zavzame 17 članov društva. Mojca in Herbert postaneta državna prvaka, imamo še eno drugo mesto.

23. avgust, Zreče:

Skok na Roglo

Uspešno za sedmerico članov tekmovalcev.

24. avgust, Mengeš:

Društvo organizira trim kolesarski izlet v Zbilje za člane in ostale ljubitelje tega športa.

31. avgust, Ajdovščina:

Tekmovalne dirke se preselijo na Primorsko. Na Predmeji so zopet opaženi mengeški dresi.

06. september, Kranjska gora:

V popoldanskih urah jurišamo na Vršič, potem ko organizator počisti cesto zaradi plazov

13. september, Vipava:

Vedno dobro obiskana jesenska dirka na Nanos, zaradi same organizacije, bogatih nagrad in razgibane proge.

20. september, Selo pri Vodicah:

Vsakoletnega izziva- vzpona z MTB kolesi na Rašico se vedno udeleži nekdo izmed članov društva.

21. september, Gabrje:

Zelo težka dirka drž. prvenstva, kjer se veselimo treh drugih mest.

28. september, Mengeš:

V povorki Mihaelovega sejma sta požela velik aplavz starodobna kolesarja Mojca in Niko.

04. oktober, Kobariid:

V cilju na Drežniških ravnah- pri koritu iz 1. svet. vojne so Mengšani med najhitrejšimi.

05. oktober, Podpeč:

Še zadnja tekma v letošnji sezoni, žal v znamenju dežja in vetra.

07. oktober, Mengeš:

Sestanek odbornikov ob zaključku tekmovalne sezone.

23. november, Suhadole:

Šprint tekma Mlinčki z gorskimi kolesi.

09. december, Mengeš:

Letno srečanje odbornikov in članov s tekmovalnimi licencami.

MOTO KLUB MENGEŠ

Ob zaključku leta se vam zopet oglašamo, saj naj bi večina nas doma, v službah in v društvih,... delali nekakšnem pregled dela v celem letu. Naš moto klub je bil zelo aktiven glede na to, da smo letos delovali prvo leto. Začetek dela kluba se je pričel s prvomajsko budnico, ki je bila za nas organizacijsko zahteven zalogaj. Predvsem je bilo potrebno poskrbeti za varnost vseh udeležencev, katerih veliko število nas je prijetno presenetilo in česar smo bili zelo veseli. Vse se je lepo izteklo, zato smo prepričani, da nas bo drugo leto še več. V mesecu maju se je nadaljevalo s prijetnim dogodkom, "špalir z motorji", na poroki skalalnega asa in našega člana Primoža Peterke. Sledil pa je bolj žalostni dogodek. Z motorji smo se udeležili pogreba člana moto kluba Kamnik, s katerim se tudi povezujemo. Poletje pa je za motoriste najlepši letni čas; "pravi raj". V načrtu smo imeli tri izlete, katere smo tudi izpeljali, čeprav ne v takšnem številu, kot smo si želeli. Bili smo v dolini Soče, Pavličevem sedlu, Logarski dolini, Vršiču, Lendavi, Grobniku,... V klubu smo si zadali plan, da bomo veliko pozornosti namenili mladim mopedistom oz. bodočim motoristom, zato smo organizirali spretnostno vožnjo in predavanje za mlade mopediste. Vsi prisotni udeleženci so bili izredno navdušeni, tako, da je lahko resnično žal vsem, ki se tega dogodka niso udeležili. V okviru Mihaelovega sejma je bila organizirana spretnostna vožnja za motoriste na ploščadi pred OŠ Mengeš. Prikaz spretnostne vožnje policistov-motoristov je bil zopet zelo zanimiv. Spretnost na poligonu smo lahko preizkusili tudi člani moto kluba. Za popestritev dogajanja v Mengšu smo člani moto kluba organizirali sprejem starodobnih vozil in motorjev. Vsi, ki so si prišli ogledat te stare lepote se niso mogli načuditi, da lahko tako stari motorji in avtomobili sploh še vozijo. Udeleženci in gledalci so pritrjevali, da je organizacija, oz. prireditelj takšnih dogodkov zelo zanimiva za naš kraj. V decembru pa smo imeli člani srečanje na Mengeški koči. Namen srečanja je bilo predvsem druženje ob kozarčku in prigrizku ter seveda razpravi o tem, kako bi bilo naše delovanje še bolj pestro in bi s tem pridobili še več novih članov. Na koncu bi želel poudariti še to, da smo zelo veseli, ker nam je uspelo uresničiti zastavljene cilje. Celotno nekaj več! Zavedamo se tudi pomanjkljivosti našega kluba. Ena izmed teh je pravočasno obveščanje članov kluba o aktivnostih, čemur bomo morali v prihodnosti nameniti več pozornosti, vendar pa si tega ne štejemo v slabo, saj smo delovali komaj prvo leto.

Ob koncu leta želimo vsem občanom vesele božične praznike in srečno novo leto 2004 ter predvsem varno vožnjo!

Urša Urankar

MIKLAVŽEVANJE V LOKI KD ANTONA LOBODE LOKA PRI MENGŠU

Tudi letos je pridne otroke v Loki obiskal Miklavž. Da je bilo vse skupaj kot je treba, je seveda prišel v spremstvu angelčkov in parkeljnov. Otroci in njihovi starši so si najprej ogledali kratko igrico, najbolj pa so se seveda razveselili bogatih daril, katera smo skrbno pripravili pri KD Antona Lobode.

V imenu KD Antona Lobode vam želimo vesel Božič in srečno Novo leto.

Matjaž Loboda

NAMIZNOTENIŠKE NOVICE

Za nami je jesenski del tekmovanj v namiznem tenisu, končan je tudi jesenski del tekmovanj v obeh ligah.

V septembru smo sodelovali na 1. ODPRTEM TURNIRJU za mladince in mladinke. Tekmovanje je bilo v Zgornjem Kašlju, rezultati pa več kot odlični. Na tekmovanju so nastopili vsi najboljši slovenski mladinci in mladinke. V mladinski konkurenci je bil kar mengeški finale, tudi pri mladinkah smo bili uspešni.

Rezultati:

Mladinci:

1. Orešnik David Edigs Mengeš
2. Vida Peter Edigs Mengeš

Mladinke:

1. Tomazini Jana Ilirija
2. Škabar Petra Istrabenz
3. Lužar Natalija Edigs

Na Jesenicah je bil turnir za mlajše kadete, na katerem se je Rok Mihelj Edigs Mengeš uvrstil na 5. – 8. mesto.

Oktober je bil v Murški Soboti TOP 12 za člane in članice. V članski konkurenci so tekmovalci NTS EDIGS Mengeš osvojili: David Orešnik 11. mesto,

Andraž Avbelj 12. mesto, Anja Grum je v konkurenci članic 5. mesto, Natalija Lužar pa 7. mesto.

V novembru je bil v Cerknici 2. Odprti turnir RS za mladince in mladinke.

Rezultati:

1. Roudi	Murska Sobota
1. Škabar Petra	Istrabenz
2. Ropoša	Murska Sobota
2. Lužar Natalija	Edigs Mengeš
3. Vida, Orešnik	Edigs Mengeš
3. Tomažič,	Budihna

V Križah je bil 1. odprti turnir RS za člane in članice do 21. let.

Naš tekmovalac Vida Peter je osvojil 3. mesto, Andraž Avbelj pa 5. – 8. mesto. Natalija Lužar je osvojila 3. mesto.

23. novembra je bil v Logatcu 2. odprti turnir za učence in učenke od 1. do 8. razreda za ljubljansko področje. Na turnirju je nastopilo 141 tekmovalcev in tekmovalk iz 17. klubov. Uspešno so nastopili tudi naši tekmovalci in tekmovalke.

Skok Kaja je v skupini učenk 1. in 2. razreda osvojila 3. mesto. To je 1. kolajna za našo mlado nadarjeno tekmovalko.

Ostali uspehi naših tekmovalcev:

V skupini učenk 3. – 4. razreda je Sanja Tomšič osvojila 2. mesto, Neža Špenko pa 3. mesto.

V skupini učencev 5. – 6. razreda je Rok Mihelj osvojil 2. mesto, Matjaž Osolin je bil 5. – 8. v finalni del tekmovanja pa sta se uvrstila še Gašper Zobavnik in Nejc Pungerčar.

Ekipe mladink in mladincev pa sta se na turnirju v Mengšu uvrstili med osem najboljših v Sloveniji. Finalni turnir bo spomladi leta 2004.

MLAJ

Sanja, Kaja in Neža z osvojenimi kolajnami in trenerjema Luko Piršem in Jožetom Mlakarjem v Logatcu, takoj po končanem tekmovanju.

NK MENGŠ 28 - REZULTATI JESENSKEGA DELA TEKMOVANJA

Z jesenskim delom tekmovanja so zaključile vse ekipe NK Mengš 28. Rezultati so v okviru pričakovanj, še posebej pa navdušuje selekcija mlajših dečkov pod vodstvom Franceta Bevka, ki je na prvem mestu po končanem jesenskem delu tekmovanja! Čedalje boljše formo kaže tudi članska ekipa, ki se počasi, vendar zanesljivo pomika proti vrhu lestvice. Verjamemo, da bodo odlično formo obdržali oziroma še izboljšali, ter nas spomladi še naprej navduševali z dobrimi igrami.

Nogometaši tudi v zimskem obdobju ne počivajo, ampak zavzeto trenirajo, žal pa v Mengšu ni primerne proste dvorane za treninge, zato se morajo voziti na trening v Komendo, kjer pa je potrebno dvorano seveda tudi drago plačati, kar je seveda zelo hud strošek že tako obubožani klubski blagajni! To je še ena potrditev, kako nujno Mengeš potrebuje primerno telovadnico oziroma športno dvorano!

Naj se ob tej priložnosti ob zaključku leta, ko nogomet v Mengšu praznuje 75-letnico delovanja, zahvalim še našim zvestim sponzorjem: Slapar Maks s.p., Limato d.o.o., Labi d.o.o., Slikopleskarstvo Stele, Weld s.p., Dimec d.o.o., Avtoprevozi Lunar, Laby's d.o.o., O.Š. Mengeš, Hit-fit d.o.o. in Pišek Slavko ml. R&P!

Robert Belentin

Vesel božič in srečno novo leto 2004
vam želi NK Mengš 28!

LESTVICE UVRSTITEV PO JESENSKEM DELU NOGOMETNIH LIGAŠEV

ČLANI

	KLUB	Tekme	Zmage	Neodl. Porazi	Goli	Točke	
11.	1. D.D. DREN ŠIPCA BAR	10	7	2	1	35 : 14	23
2.	2. ILIRIJA 1911	9	6	0	3	30 : 10	18
3.	3. JEVNICA	9	5	3	1	19 : 9	18
4.	4. MENGŠ 28	10	5	1	4	21 : 14	16
5.	5. FLOK KOMENDA	9	3	2	4	13 : 29	11
6.	6. BELINKA	9	0	5	4	10 : 22	5
7.	7. LOGATEC	10	0	1	9	5 : 35	1

MLAJŠI DEČKI

	KLUB	Tekme	Zmage	Neodl.	Porazi	Goli	Točke
1.	MENGO 28	48	33	7	8	168 : 48	106
2.	ARNE TABOR 69	48	30	5	13	113 : 59	95
3.	AVTO DEBEVC DOB	48	30	3	15	154 : 51	93
4.	ALFA KLUB	48	26	9	13	85 : 39	87
5.	TERMIT	48	27	6	15	115 : 74	87
6.	SVOBODA LJUBLJANA B	48	26	6	16	122 : 80	84
7.	KOMENDA SIMER	48	22	6	20	117 : 98	72
8.	BELINKA	48	21	5	22	103 : 107	68
9.	DOMŽALE B	48	20	3	25	113 : 108	63
10.	DANA MIRNA	48	17	4	27	83 : 121	55
11.	VRHNIKA	48	16	4	28	94 : 177	52
12.	VIR	48	10	3	35	46 : 157	33
13.	SVOBODA KISOVEC	48	2	3	43	22 : 216	9

CICIBANI U-10

	KLUB	Tekme	Zmage	Neodl.	Porazi	Goli	Točke
1.	1. DOMŽALE A	8	8	0	0	74 : 5	24
2.	2. KALCER RADOMLJE	8	6	1	1	41 : 10	19
3.	3. KAMNIK	8	5	1	2	44 : 25	16
4.	4. KOMENDA SIMER	8	5	0	3	42 : 37	15
5.	5. ČRNUČE	8	3	0	5	41 : 35	9
6.	6. JEZERO MEDVODE	8	3	0	5	23 : 24	9
7.	7. AVTO DEBEVC DOB	8	3	0	5	25 : 47	9
8.	8. MENGŠ 28	8	1	0	7	18 : 45	3
9.	9. IHAN	8	1	0	7	9 : 89	3

V LOKI SMO ZOPET METALI PODKVE

Že šestič po vrsti, drugič letos, smo v športnem parku v Loki, pripravili tekmovanje v metanju podkev. Zadnjo soboto v oktobru se je v lepem vremenu zbralo več kot 30 tekmovalcev, ki so se pomerili posamezno in v dvojicah. Tekmovale so tudi ženske, najzanimivejše pa je bilo gledanje otrok, seveda ob bučni podpori staršev. Da gre za resen šport in ne za levo »vaške igre«, priča udeležba iz vse koncev bližnje in daljne okolice. Dvoboji so bili napeti kot vedno, vendar so bili v zaključku tekmovanja zopet igralci, ki so v ospredju že vsa leta. Kljub odsotnosti nekaterih favoritov (Brane in Uroš Lož, Rajko Testen,...), so si vsi najboljši pokale tudi zaslužili. Najbolj je blestel naš član Šemso Avdič, ki je ponovil spomladanski uspeh veterana Franca Urmaža, ki je tokrat osvojil »le« 3. mesto. Tako je v družino Avdič romalo kar pet pokalov, zato jo lahko upravičeno imenujemo »najbolj podkovana družina v Loki pri Mengšu«.

Rezultati:

Moški:

1. Avdič Šemso
2. Levec Robert
3. Urmaž Franc

Ženske:

1. Anžlovar Andreja
2. Avdič Jasna
3. Lukan Jana

Dvojice:

1. Pogačar Robert in Avdič Šemso
2. Beber Drago in Zdravič Drago
3. Lagoja Franc in Levec Robert

Najmlajši:

1. Avdič Denis
2. Anžlovar Katja
3. Avdič Mirela
4. Anžlovar Nejc

Za hrano in pijačo je bilo poskrbljeno. Vsi najboljši so prejeli pokale in lepe praktične nagrade. Zahvaljujem se vsem sponzorjem: Gostilna Pr Jakov Met, Bife Ilonka, Teater bar, Zavarovalnica Triglav, Trak Mengeš in Občina Mengeš.

Matjaž Anžlovar

So zvezde na nebu,
ki žarijo svetleje od drugih,
so ptice,
katerih zven je bolj mehak,
so besede,
ki zmorejo bolj nežno pobožati naše
srce
in so dejanja,
katerih pomena se zaradi njihove
veličine ne da opisati.

So stvari,
ki so drugačne, posebne, boljše.

Uspelo Vam bo vse, kar si želite,
le želeli si morate dovolj močno!

Kolesarsko društvo Mengeš želi vsem svojim članom, ljubiteljem kolesarstva, občankam in občanom vesel Božič in srečno novo leto 2004. Ob koncu leta bi se posebej radi zahvalili vsem našim sponzorjem in donatorjem za njihovo pomoč in jim zaželeli veliko poslovnih uspehov.

Mengeš

Demanti navedbe v odgovorih na pobude in vprašanja z 10 seje OS, tč.3

Pri odgovorih na pobude in vprašanja, ki so bila posredovana na 10. seji dne 1.10. 2003, je v tretji točki na zavajajoč način omenjeno najino sodelovanje pri predstavitvi športne dvorane na seji občinskega sveta junija 2001.

Neresnična je trditev, da je Miha Skok predstavil rešitev po posvetovanju z gospo Jamšek in jo izdelal kar med obravnavo točke, brez predhodnega pisnega gradiva, kakor je navedeno v odgovoru na pobude in vprašanja z 10 seje OS, tč.3. Tako imenovana varianta »C« spodaj podpisanih arhitektov je bila na občino oddana v predpisanem roku in naknadno ni bila nikoli spremenjena. Dejstvo, da je objekte možno graditi po fazah, je v gradbeni stroki najbolj običajna stvar. Če je neka rešitev fazna, je taka lahko samo po zasnovi in ni izvedljiva po hitrem posvetovanju s komerkoli med obravnavo točke na sami seji. V izhodiščih projektne naloge za izgradnjo športne dvorane so bili podani osnovni parametri glede njene namembnosti in velikosti. Faznost je postala pomembna šele po oddaji projektov, zaradi lažje razporeditve investicije in osebnega zavzemanja župana za manjšo športno dvorano z razširitvijo sedanje telovadnice brez podiranja sedanje telovadnice. Pri tem se dosledno zamolči dejstvo, da bi tak gradbeni poseg od današnje telovadnice ohranil le predel ob južni steni. Zaradi okrnjenega obsega predstavitvenega gradiva na seji OS, kar je posledica taktiziranja župana, je bila potrebna posebna razlaga faznosti variante »C«, ki je na seji sveta očitno naletela na različne osebne sposobnosti dojemanja.

Bistvo faznosti variante »C« je v tem, da se športna dvorana deli na tri enake dele, od katerih stojita dva na območju današnje telovadnice, eden pa zahodno od nje. Vsak del zase predstavlja samostojno vadbena enota (velikost košarkaškega igrišča), združeni pa imajo velikost roketnega igrišča. Zahodni del predstavlja prvo fazo, pri čemer stara telovadnica ostane nedotaknjena - dobimo dva vadbena prostora. V drugi fazi izgradnje na mestu stare telovadnice dogradimo še drugi dve enoti, ki skupaj predstavljajo mengeško športno dvorano.

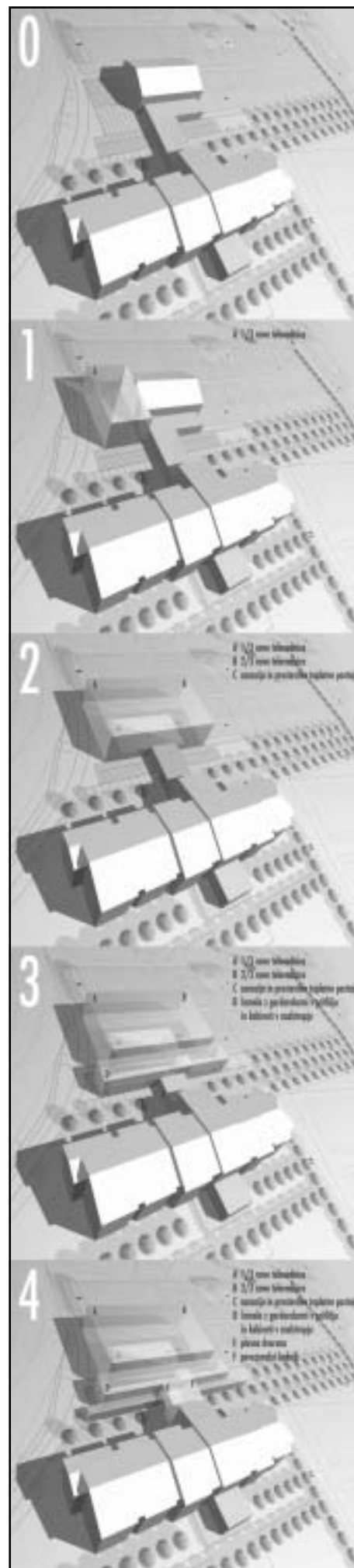
Varianta »C« omogoča faznost izgradnje s poljubnimi zamiki, prva faza pa predstavlja daleč najracionalnejšo in cenovno najbolj ugodno rešitev, pri čemer je stara telovadnica ves čas v uporabi.

Dobro je tudi vedeti, da je tako imenovana predhodna prometna presoja adut, ki služi za zavajanje javnosti in zavlačevanje. V postopkih pridobivanja pogojev h gradnji, ki so sestavni del vsakega projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, se izpostavijo vse ključne zadeve, ki bi vplivale na okolje v času gradnje in uporabe objekta, vključno s presojo vplivov na okolje. Nanje je skladno z odloki in zakoni potrebno pridobiti soglasja, pri čemer prometni režimi niso nobena izjema. Karkoli predhodnega na to temo, ki se vleče že leta, je zavajanje javnosti.

Župan bi se lahko jasneje, predvsem pa brez zamegljevanja okoliščin, izrazil proti gradnji telovadnice iz občinskega proračuna; njegovo stališče je seveda lahko tudi takšno. Vsaka stvar se da reinterpretirati, spreveči in zmazati, zato avtorja variante C v prihodnje pričakujeva, da se naju v podobnih navedbah ne omenja.

S spoštovanjem,

ROK BENDA, univ. dipl. inž. arh
MIHA SKOK, univ. dipl. inž. arh

VARNA VOŽNJA V ŠOLO

V zadnjem poročilu »Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu« občine Mengeš, le ta navaja v oktobrski številki Mengšan-a (str.8, 4. odst.) naslednje: Policist PP Domžale in predstavnik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sta pregledala vse trase poti v šolo in o tem pripravila poročilo o pomanjkljivostih. Zanima me ali je v poročilu zajeta tudi pomanjkljiva oprema s prometnimi znaki na Zoranini ulici in sicer: zakaj je bil odstranjen na južnem vhodu v navedeno ulico dopolnilni znak »CONA« 30 km/h, kateri je bil ob otvoritvi obnovljene ulice leta 2002, kot tisti, ki še danes stoji na severnem vhodu v to ulico z Grobeljske ceste in kdo ga je odstranil? Omejite 30 km/h zasluži ulica po celotni dolžini, ker ta ulica omogoča dostop do pomembnih dejavnosti in da poleg otrok zagotavlja varnost tudi starejšim občanom. Poleg dostopa občanom, so v tem ulici tudi ustanove kot so banka, zdravstveni dom (pomembno za starejše občane), trgovina, obrtniki ter veliko stanovalcev bloka in vrstnih hiš. Smem pa v opravičilo svoje trditve in zahteve tudi omeniti največje potencialne povzročitelje prometnih nesreč (voznike motornih koles in motornih vozil), ki ne upoštevajo prometnih predpisov (tudi

policijske kontrole ni nikoli). Predvsem ob prometnih konicah po rekonstrukciji treh ulic (Maistrove, Zadružniške in Zoranine ter tudi na Zavrtih) se le te smatrajo za »obvoznico« Mengša. Ukrepajmo, da ne bo prepozno!!!

Kdaj, kje in kdo od uslužbencev Občine Mengeš bo javno objavil poročilo o uspehu in stroških ob triletnem poskusnem postavljanju, prestavljanju in graditvi makadamskih grbin, tako imenovanih »ležečih policajev« na poljski makadamski cesti od križišča Maistrove in Zadružniške ulice mimo Grobelj (Lipc) proti Domžalam???

V letu 2001 sta bili zgrajeni 2 grbini v bližini kužnega znamenja na križišču poljske poti proti Loki in Mengšu brez ustreznih prometnih znakov v neposredni bližini, temveč je bil ta znak postavljen na začetku te ceste v Mengšu. V letu 2002 spomladi sta bili omenjeni grbini s tega mesta odstranjeni in na novo postavljeni na začetku te ceste v Mengšu v bližini kozolcev na nevarni višini (30 cm) in zopet brez potrebne prometne signalizacije v neposredni bližini, kot to določajo pravila ZVCP. V letu 2003 je bila ena grbina odstranjena, druga pa prestavljena približno 50 m nižje proti Domžalam pri začetku obdelovalnih površin posestva Jablje. Na starem mestu, kjer stoji drog za prometne znake, pa so bili znaki zamenjani: znak za splošno prepoved vožnje vseh

motornih vozil v obe smeri z dodatnimi opozorili, da je dovoljeno voziti samo s traktorji in motornimi vozili, ki imajo posebno dovoljenje (ta cesta se nahaja v ožjem vodovarstvenem območju). Ker znak vseh prepovedi vožnje z motornimi vozili prepoveduje vožnjo vsem, razen dovoljenim uporabnikom, je gradnja grbin **brezpredmetna in nelogična** na tem cestišču in tudi sam zakon o varnosti v cestnem prometu (ZVCP 105. člen, 2. odstavek) pravi, da: »Fizične ovire za umirjanje prometa je dovoljeno postaviti le na regionalnih in občinskih cestah v naselju«. Omenjena cesta pa ni v naselju ampak poteka po polju izven naselja. Ker to cesto poleg traktoristov množično uporabljajo kolesarji, pešci in rekreativci iz Domžal in okolice na Gobavico ali Trim stezo, je bila vsa ta tri leta predmet posmeha za občino Mengeš in tudi vprašanj, kdo je pobudnik za to nespametno postavitve grbin na omenjeni poti. Tudi to je tema za prvo vprašanje glede Zoranine ulice za komisijo Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Mengeš ter PP Domžale, ki je dolžna po ZVCP (3. člen, 2. odstavek, 8. alineja) nuditi strokovno pomoč občinskim in mestnim svetom, po mojem mnenju pa tudi odgovornim za to dejavnost v občini, da se take napake ne bi več ponavljale oziroma, da bi se čim prej odpravile.

Marko Hribar

Življenje je polno in prekipeva od novega, vendar je treba odvreči staro in napraviti prostor, da vstopi novo. Poiščimo notranji mir, razumevanje in srečo globoko v sebi. Božični prazniki naj vam in nam prinašajo svetlobo na svet, leto 2004 pa naj prinese vero in zaupanje, da lahko storimo najboljšiše.

Zveza kulturnih društev občine Mengeš

Je svetloba v vaših očeh svetloba radosti? Ali izraz na vašem obrazu odseva mir in prijaznost? Naj vam božični čas prinese prav tak pogled v ogledalu našega življenja. Med najlepšimi darovi, ki jih lahko ponudimo svojemu svetu, so ljubezen, radost, mir, potrpljenje, prijaznost, dobrotnost, zvestoba, uglajenost in samoobvladovanje. Želimo vsem v letu 2004, da ti darovi prihajajo prav od srca in se iskreno veselimo iskrenih medsebojnih odnosov.

Člani kulturnega društva Mihaelov sejem

Turistično društvo Mengeš želi

vsem občanom in občanom vesele in blagoslovljene božične praznike, ob prihajajočem Novem letu 2004 pa želimo veliko sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva. Vsem tistim, ki ste v preteklem letu lepo skrbeli za urejenost hiš, ocvetličanje in urejeno okolico pa iskrena hvala. Obenem vabimo vse občanke in občane na Novoletni koncert KD Mengeška godba in podelitev priznanj Turističnega društva Mengeš za najlepše urejene domove v letu 2003 dne, 26.12.2003 ob 19. uri v Kulturni dom Mengeš.

SPOŠTOVANI!

Življenje vsakega človeka se napolni z nepričakovano in stalno spodbudo, če sklene, da bo vsak dan storil vse po svojih najboljših močeh in da bo skoraj zagotovo dosegel najvišjo raven čistega in plodnega življenja. Zakaj smo se rodili in zakaj živimo, je v celoti odvisno od tega, kaj nam svet daje in kaj dajemo mi njemu. Čeprav ne moremo dokazati, da gre za popolno matematično ravnesje, nas tisto, kar opazamo, navaja k zaključku, da vlada pravo količinsko in kakovostno sorazmerje med tistim, kar v življenju dajemo in tistim, kar dobimo. Vesel Božič in naj vas ta misel vodi v letu 2004.

Upravni odbor Šolskega sklada
Osnovne šole Mengeš

Glasbena šola Domžale – Oddelek
Mengeš

Otroški pevski zbor
Mengeški ČRIČKI

VABI

6. januarja 2004, na praznik
Sv. treh kraljev,

na večer božičnih pesmi
in uspavank različnih narodov
v cerkev Sv. Mihaela v Mengšu
po večerni maši ob 19.00 uri!
Z nami bosta zapela ga. Jožica Vidic
in g. Hervin Jakončič
ob spremljavi g. Mirana Juvana
(klaviature)
in g. Franeta Vidic (kitara)!

Ob izteku starega leta se
zahvaljujemo
vsem ljubiteljem otroškega petja
za podporo pri našem delu,
hkrati pa voščimo

blagoslovljen božič in srečno 2004!

Mentorica zbora:
Andreja Polanec Kolenc

Občina Mengeš, Slovenska c. 30, Mengeš objavlja v skladu s Pravilnikom o oddajanju poslovnih prostorov v najem (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 37/98, 1/99)

RAZPIS

za oddajo poslovnih prostorov na Slovenski cesti 30 v Mengšu

1. Predmet razpisa so naslednji poslovni prostori, ki se nahajajo v središču Mengša:

A) v drugem nadstropju poslovnega objekta na Slovenski cesti 30.

- poslovni prostor v velikosti 10,79 m² (jamstvo - 44.360,00 SIT)
- poslovni prostor v velikosti 18 m² (jamstvo - 74.000,00 SIT)
- poslovni prostor v velikosti 71,45 m² (jamstvo - 293.700,00 SIT)

B) poslovna prostora v pritličju poslovnega objekta na Slovenski cesti 28 v Mengšu :

- v velikosti 41 m² (jamstvo 204.100,00 SIT)
- v velikosti 20,50 m² (jamstvo 75.000,00 SIT)

C) poslovni prostor v prvem nadstropju poslovnega objekta na Slovenski cesti 28 v Mengšu v velikosti 24,5 m² (jamstvo - 100.800,00 SIT)

Prostori imajo možnost souporabe sanitarij in so primerni za pisarniško ali podobno dejavnost.

2. Prostori so urejeni in neopremljeni, bodoči najemnik poslovnega prostora je dolžan urediti poslovni prostor v skladu z bodočo namembnostjo na svoje stroške.

3. Prostore oddajamo v najem za določen čas, z najmanj tri mesečnim predplačilom najemnine.

4. Izklicna začetna cena mesečne najemnine je v tolarski protivrednosti 5,12 EUR/m² za prostor v nadstropju oz. 6,2 EUR/m² za prostor v pritličju.

5. Na javni razpis se lahko prijavijo fizične in pravne osebe, ki morajo k ponudbi priložiti dokaz o izpolnjevanju pogojev za pridobitev obrtnega dovoljenja ali pridobitev naziva samostojni podjetnik oz. izpisek iz sodnega registra glede poslovne dejavnosti, fizične osebe pa potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije oz. fotokopijo veljavnega osebnega dokumenta.

6. Prijava na razpis mora vsebovati:

- predstavitev dejavnosti, višino ponujene mesečne najemnine, ki ne sme biti nižja od začetne,
- jamstvo za resnost ponudbe v višini kot je navedena pri navedbi posameznih prostorov mora biti plačana na EZR 01272-0100001612 do 26. 1. 2004. Potrdilo o plačilu jamstva je sestavni del zahtevane razpisne dokumentacije.

7. Pri izbiri in ugotavljanju najugodnejšega ponudnika se upoštevajo naslednji kriteriji:

- ponujena višina mesečne najemnine za poslovni prostor, ki ne more biti nižja od tiste, ki je navedena v javnem razpisu,
- ponujena dejavnost, ki se bo v poslovnem prostoru opravljala, nova in edina dejavnost v kraju,
- število na novo odprtih delovnih mest,
- občani občine Mengeš,
- dejavnost, ki ne povzroča hrupa oz. neposredno onesnažuje okolje v manjši meri,
- prva zaposlitev, ali brezposelni, prijavljen na

Uradu za delo.

8. Interesenti lahko dobijo podrobnejše informacije na Občini Mengeš tel. 724 - 7106.

9. Pisne ponudbe z zahtevanimi dokazili morajo interesenti poslati oz. predložiti na naslov Občina Mengeš, Slovenska c. 30, Mengeš, Komisija za dodelitev profitnih in neprofitnih stanovanj ter oddajo poslovnih prostorov v najem, z oznako »oddaja poslovnih prostorov«, do 28. 1. 2004 do 12. ure.

10. Prosilci bodo o izbiri obveščeni najkasneje v roku 30 dni od dneva izteka razpisnega roka.

11. Vsem ponudnikom, ki na javnem razpisu ne bodo uspeli, bo plačano jamstvo za resnost ponudbe brezobrestno vrnjeno v roku 15 dni od dneva izbire.

Številka: 361-3/2003

Datum: 9. 1. 2004

Občina Mengeš

Mag. Tomaž Štebe, dipl. ing., župan

Svečano polaganje vencev pri grobovih talcev

Prihodnje leto, 8.1.2004 bo minilo 60 let, ko so bili v Zaloki ustreljeni talci. Tega dogodka se že vrsto let ob okrogli obletnici spominjamo s primernimi svečanostmi. Prihodnje leto, to je leta 2004, ko bo minilo 60 let, bomo svečano položili vence in se tako poklonili tragičnim žrtvam druge svetovne vojne.

Vabimo občane Mengša, da se te slovesnosti udeležijo v čim večjem številu. Svečanost bo v četrtek, 8.1.2004 ob 15. uri.

Združenje borcev NOB Mengeš

Center za socialno delo Domžale

Center za socialno delo Domžale želi vsem poslovnim sodelavcem in občanom vesele Božične in Novoletne praznike, v letu 2004 pa obilico zdravja, strpnosti in razumevanja v družinah in delovnih sredinah.

Namesto novoletnih voščilnic smo denar namenili Društvu rejnic in rejnikov Domžale.

SMUČARSKO SKAKALNI KLUB MENGEŠ

Vsem občanom in ljubiteljem smučarskih skokov, sponzorjem in donatorjem želimo vesele Božične praznike in srečno Novo leto

KD Mengeška godba in TD
Mengeš

Vabita na

tradicionalni

NOVOLETNI KONCERT

s podelitvijo turističnih priznanj za
leto 2003,

ki bo

26.12.2002 ob 19.uri

v Kulturnem domu Mengeš

PROGRAM:

1.DEL:

POZDRAV MENGŠU (Gvido Učakar)
LEICHTES BLUT (Johann Strauss/
Siegfried Rundel)

SOUNDTRACK HIGHLIGHTS (John
Williams/ Jay Bocook)

BUGATTI STEP (Jaroslav Ježek/ Karel
Belohoubek)

Solisti na klarinetih:

Marjetka Kralj, Miha Kosec, Dimitrij
Lederer, Matej Dornik

VSAK SONČEN DAN (Jure Robežnik/
Primož Per)

Solist: Boštjan Per (bariton)

SEAGATE OVERTURE (James
Swearingen)

PO JEZERU BLIZ' TRIGLAVA (Vinko
Štrucl)

Solisti:

Dimitrij Lederer (klarinet), Rok Novak
(pozavna), Gregor Žun (pozavna)

Podelitev turističnih priznanj

2.DEL:

DEJVIČANKA POLKA (Karel Štastny/
Siegfried Rundel)

CARAVAN (Duke Ellington/ Richard
Saucedo)

TRIBAL BEAT SOUND SYSTEM (Kevin
Tuck)

Solisti: Tolkalci Mengeške godbe

POZDRAV Z GORENJSKE (V.S.
Avsenik/ Siegfried Rundel)

RIO CON BRIO (Hugh M. Stuart)

RADETZKY – MARSCH (Johann
Strauss/ J.P. Ehmgig)

Vstopnice v predprodaji lahko naročite
v prostorih Kulturnega doma v Mengšu
ali pri godbenikih!

Vljudno vabljeni!

KD MENGEŠKA GODBA

Želi vsem občankam in občanom
vesele božične praznike ter veliko
sreče in zadovoljstva v letu, ki prihaja!

Srečno!

koncert v Mengšu

harmonikar

Klemen Leben

violinist

Matjaž Porovne

kitarist

Ravi Shrestha

V sredo, dne 24. decembra 2003 ob 17.00 uri
v predverju Kulturnega doma Mengeš.

Vljudno vabljeni! Vstop prost!

Koncert bo v počastitev
dneva samostojnosti Republike Slovenije.

Organizacija Občina Mengeš
in Hit-Fit Mengeš.

Klemen Leben iz Mengša študira glasbo na Visoki šoli »Franz Liszt« Weimar,
na svetovno znanem oddelku za harmoniko pri slovitim profesorju Ivanu Kovali.

ZAHVALA

Umrla je naša mama

ANGELA – ELA KRŽAN
(1908-2003)

*Od nje smo se poslovili v krogu
sorodnikov in prijateljev na
pokopališču v Ihanu, dne 4.
decembra 2003.*

*Hvala vsem, ki ste jo spoštovali,
jo imeli radi in darovali cvetje in
sveče.*

Vsi njeni.

*Mengeš, Domžale, Mirna na
Dolenjskem, Črnuče, Kematen/
Ybbs.*

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le
daleč je...*

*Le zakaj je življenje tako kratko
le zakaj nam jemlje tiste,
ki jih imamo najraje*

ZAHVALA!

*Tridesetega novembra smo se v
Mengšu poslovili od 25-letne žene,
mamice, hčerke, sestre, vnukinje,
snahe in tete*

MAJDE ŽNIDAR rojene KRNIČAR

*Iskrena hvala sorodnikom, sosedom,
prijateljem in vsem, ki ste nam
izrazili sožalje in z nami delili žalost
in bolečino, za darovano cvetje, sveče
in maše. Gospodu župniku Mateju
Zevniku za lep pogrebni obred, g.
Mito Trefaltu za lepe poslovilne
besede, organistki Mariji Čuk in
pevcem za zapete žalostinke,
trobentaču g. Grebenu in sorodniku
Tomažu Novaku.*

*Posebna zahvala vsem, ki ste jo
pospremili na zadnji poti k pogrebni
sveti maši v tako velikem številu.*

Vsem Bog povrni!

*V globoki žalosti mož Marjan, hčerki
Keja in Tea ter sin Marjan Luka,
mami, ati, sestra Jasmina ter vsi ostali
sorodniki in prijatelji.*

POSEBNA ZAHVALA

*Zahvaljujem se vsem otrokom,
staršem in zaposlenim iz vrtca
GOBICA, ki so mi ob tragični izgubi
žene Maje darovali sveče, denarno
pomoč, miklavževa darila za Kajo,
Teo in Marjana Luka.*

*Prav tako tudi zahvala Jutranki,
Rdečemu Križu in ga. Majdi Trobec.*

Vsem iskrena hvala Marjan Žnidar!

*Na svetu nimamo ničesar,
kar bi bilo naša last
vse nam je dano,
le za določen čas
tudi ljudje, ki jih imamo radi.*

Metka Klenišar

ZAHVALA

*Ob smrti našega dragega sina,
brata, strica, svaka, nečaka,
bratranca*

ROBERTA ČANŽEK,

*se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom,
prijateljem, znancem in
sodelavcem SCT, za izražena
ustna in pisna sožalja, za
darovano cvetje in sveče.*

*Zahvaljujemo se gospodu
župniku Mateju Zevniku in še
posebej gospodu Zvonku Vozel
za tako lepo opravljen obred.
Hvala pevcem, trobentačom, g.
Vinku za poslovilni govor in
vsem, ki ste ga pospremili na
njegovi zadnji poti.*

Vsi njegovi

Vesel Božič ter zdravo, srečno in uspešno Novo leto

banka domžale

B a n k a z a v a s

MCN 01/03

VELE Trgovska družba d.d., Ljubljanska c. 64, 1230 Domžale

Vsem kupcem in poslovnim partnerjem
želimo vesele praznike in

**srečno
Novo leto
2004**

Decembarski delovni časi:

		PON. - PET.	SOBOTA	NEDELJA
Blagovnica Vele	Domžale	8.00 - 20.00	7.30 - 20.00	8.00 - 15.00
Hipermarket	Mengeš	8.00 - 20.00	8.00 - 20.00	8.00 - 13.00
Market	Mengeš	7.30 - 19.30	7.00 - 18.00	7.30 - 13.00

• Dne 26.12.2003 bodo trgovine odprte po nedeljskem delovnem času.
• Dne 31.12.2003 bodo trgovine odprte do 17.00.

690,-

Novoletne kuche
v različnih barvah
50 žarnic

2.990,-

Novoletne kuche
180 kosov kuche z uprskanimi
v različnih barvah

665,-

Bertramova
Rastec, 200g

1.890,-

Oranžna limona
2000ml

2.590,-

Lepe kuche hitro
kaskade do roba

179,-

Sok Truc
pivo-kola
ali ručica 1,5l

379,-

Pivolet koca
Sponzori 0,75l

449,-

Čokolada Milk
beli ledenik 100g

769,-

Čokolada Milk
beli ledenik 100g

2.999,-

Prasica
2,5kg

1.549,-

Cene veljajo do konca leta 2003 v Blagovnici Vele Domžale,
Blekih prodajalnih in ostalih specializiranih prodajalnih Vele